CELE TREI AVENTURIERE

— Mare roman de aventuri senzaţionale —

— Urmare —

CAP. VI

De şease zile mă aflu în hacienda Perote.

Senor Catapanos răspunsese fără nicĭ o întârziere scrisoriĭ mele. Hotelierul Eufrasis, urându-mi bună călătorie la plecare, mă înştiinţă că nota mea fusese achitată.

Am mers cu trenul până la staţia Ialapa.

La gară mă aştepta Catapanos cu nişte caĭ foarte bunĭ şi cu câţĭ-va peonĭ.

După treĭ ore de drum, am ajuns în sfârşit la hacienda Perote.

Hacienda se compune din maĭ multe clădirĭ joase, aşezate în forma de drept-unghiu, de jur împrejur, cât poţĭ cuprinde cu vederea, se întind numaĭ plantaţiĭ, şi iar plantaţiĭ.

La masă am revăzut-o în fine pe Estrela. Am vorbit tot timpul despre diferite chestiĭ indiferente, ferindu-ne cu mare grijă de orĭ ce subiect prea personal.

E bizar lucru, dar am impresia că Estrela nu maĭ este de loc aceeaş. Agitaţia eĭ de maĭ înainte a dispărut cu totul. Acum pare foarte obosită. Figura eĭ are ceva prea gânditor, aproape dureros.

De multe orĭ o surprind privindumă cu o expresie de adâncă suferinţă.

Ce se petrece oare?

Şi apoĭ, o văd ferindu-se de mine. In timp de şase zile nu m'am putut găsi nicĭ odată singur cu ea.

E drept că senor Catapanos nu mă părăseşte aproape de loc.

Ne sculăm de dimineaţă, şi plecăm amândoĭ, călărĭ, în lungĭ excursiunĭ. Am vizitat astfel împrejurimile vulcanuluĭ Perote şi plantaţiile gigantice de cactus din fructele cărora se fabrică *pulqua*, băutura naţională a Mexiculuĭ.

Am văzut şi câmpiile de trestie de zahăr, şi grădinile de cafea. Am ajuns chiar la pădurea îndepărtată.

— Pe aicĭ, îmĭ spunea senor Catapanos, n'avem a ne teme în timpul zileĭ de cât de şerpĭ.

Dar îndată ce înoptează putem fi sigurĭ că ne întâlnim cu teribilul *onza*.

— Ce numiţĭ d-stră «onza»?

— Felinul pe care franceziĭ îl numesc jaguar.

«Mie nu-mĭ plac de loc aceste animale. Numaĭ ideia că m'aş putea vedea faţă în faţă cu un tigru, o panteră, orĭ un jaguar mă făcea să mă înfior.

Am căutat însă să'mĭ ascund cât maĭ bine impresiile, pentru ca senor Catapanos să n'aibă de ce-şĭ râde de mine.

M'am lăsat prin urmare condus printre arboriĭ giganticĭ, pe unde nu existaŭ de cât nişte drumurĭ foarte grele de străbătut,—drumurĭ deschise fără îndoială de fiarele sălbatece.

Am ajuns astfel până la un pârâŭ cu apa limpede.

In punctul acela copaciĭ se îndepărtaŭ de ambele malurĭ, formând o poiană semicirculară.

— Aicĭ e locul de cursă, imĭ zise Catapanos.

— Cum asta?

— Da. Aicĭ vin teribiliĭ *onzas* în timpul nopţiĭ să se adape. Vânătoriĭ staŭ în coliba de colo, la adăpost sigur. In modul acesta fiarele sunt abătute fără nicĭ o primejdie. Puţin câte puţin regiunea va fi curăţită de jaguarĭ.

Şi-mĭ arătă pe pământ nişte urme numeroase carĭ indicau prezenţa unuĭ numeros trib de jaguarĭ.

Mărturisesc că m'am simţit foarte vesel când m'am îndepărtat de locurile acelea.

Am ajuns la haciendă pe înserate. Era a şasea noapte pe care o petreceam în această închisoare plăcută.

Căcĭ, de ce m'aş înşela? In mijlocul câmpuluĭ, alergând pe un cal de rasă alergând într'un galop vertiginos, şi totuşĭ prizonier, sunt ca orĭ şi care prizonier în celula sa strâmtă.

E drept că mă bucur de aer şi de soare, şi ce am chiar iluzia libertăţiĭ. Nicĭ n'aş putea avea prea multe cuvinte să mă plâng că am venit la Perote.

Dar în seara aceea domnea o însufleţire neobişnuită în curtea fermeĭ. Peoniĭ alergaŭ în toate părţile.

După ce am observat bine ce se petrece, am văzut că sosiseră nişte călătorĭ.

Dar ce însemna emoţia întreguluĭ personal?

Iată-ĭ.

Un tânăr frumos, de vre-o treĭzecĭ de anĭ, purtând cu multă graţie un costum mexican. E un om care are multă grijă de persoana sa. Dela cizmele fine cu pintenĭ de aur, până la barba neagră, mătăsoasă, totul arăta numaĭ eleganţă.

Tovarăşul săŭ nu-ĭ semăna de loc: era un colos cu umerĭĭ largĭ.

O tânără indiană, care părea să fie fica unuĭ şef, îĭ întovărăşa.

Fuĭ prezentat mexicanuluĭ elegant. Era stăpânul uneĭ marĭ haciende, situată pe cealaltă parte a oraşuluĭ Jalapa.

Gigantul care-l întovărăşa era intendentul săŭ, iar tânăra indiană îĭ fusese încredinţată de familia eĭ, familia şefuluĭ unuĭ trib independent de indienĭ, de pe Rio-grande-del-Norte.

Indiana pronunţă câte-va cuvinte cu un ton gutural.

Nu ştiŭ de ce mi-a atras atenţia privirea eĭ; avea nişte ochĭ marĭ, negri, ca şi aĭ Regineĭ. Dar privirea lor era prea sălbatecă, şi nu semăna de loc cu privirea dulce a Regineĭ.

A doua zi aŭ fost numaĭ petrecerĭ. Ospitalitatea mexicană imĭ apăru în toate pretenţiile eĭ zgomotoase.

A treia zi vizitatoriĭ plecară. Era tocmaĭ în faza ultimeĭ epoce de *pulqua* şi un hacendero nu putea rămâne multă vreme departe de plantaţiile sale.

Numaĭ indiana rămase la Perote. Se părea că îĭ convine maĭ bine climatul de aicĭ.

Fusese bolnavă şi doctorul îĭ ordonase o cură de aer la Perote. Acesta era şi motivul viziteĭ străinilor.

Pe când Catapanos le făcea onoarea de a-ĭ escorta până la marginea proprietăţilor sale, am rămas singur în salon, fericit că eram scutit pentru câtva timp de prezenţa călăuluĭ meŭ.

Priveam un album de fotografiĭ. Deodată, indiana (numele eĭ era Vahi) care se plimba prin curte, se apropie de fereastră.

După ce mă învălui o clipă cu privirea eĭ severă, îmĭ zise repede:

— Orsoni şi Mathiolo aŭ plecat. Să asculţĭ ce-ţĭ va spune Estrela. Să pleci singur călare, şi să te ducĭ la coliba din pădure; să aştepţĭ acolo.

Ce însemna asta? Orsoni, Mathiolo!.... Ce cuvinte pronunţase dânsa?

Eraŭ acelea pe carĭ le auzisem şi din gura Regineĭ la Vera-Cruz; eraŭ numele duşmanilor meĭ.

Am vrut să-ĭ pun câteva întrebărĭ. Dar indiana dispăru repede. Peste un moment o văzuĭ în celalt capăt al curţiĭ, privind cu interes mişcările peonilor, carĭ eraŭ ocupaţĭ cu nişte caĭ.

Eram aşa de liniştit cu un moment maĭ înainte şi iată că acum imaginaţia mea lucra din nou ca un vulcan.

Orsoni! Mathiolo!.. Ce căutaseră dînşiĭ la Perote?

Cu toată cazna mea, nu puteam da nicĭ un răspuns satisfăcător acesteĭ întrebărĭ.

Timpul trecea. Catapanos se întorsese. Părea încântat. La masă ne-am adunat cu toţiĭ: Estrela, dînsul, eu şi indiana Vahi.

Fica şefuluĭ indian nu-şĭ pierdu de loc cumpătul; se servea de cuţit şi de furculiţă cu multă îndemânare.

Estrela trecea acum printr'o nouă transformare. O mare nelinişte interioară o agita. Din când în când îşĭ ridica privirea spre Catapanos şi spre mine, învăluindu-ne în aceeaş privire repede.

Simţeam bine că pluteşte un mister în jurul meu, dar nu puteam prinde nicĭ un indiciu care să mă ducă pe calea adevărată.

Cupă masă, senor Catapanos mă invită să-mĭ fac siesta; am dat ordin să fie gata caiĭ; vom face astăzĭ o cursă maĭ lungă, pînă în pădure.

Vahi şi Estrela dispăruseră. Probabil că 'şĭ făceau şi ele siesta.

Eu însă nu puteam dormi nicĭ odată ziua. M'am dus în salon şi mi-am continuat reveria.

Nimenĭ nu mă turbură. In Mexic toată lumea se odihneşte după masă, în timpul când căldura este prea mare.

Deodată însă auziĭ la spatele meu un pas uşor. Era Estrela. Dînsa se apropie de mine, făcâdu-mĭ semn să tac şi 'mĭ spuse în şoapte:

— Veĭ pleca singur astăzĭ, pentru că tatăl meu este bolnav. Când veĭ ajunge la torentul Vega, să mergĭ tot timpul prin albia seacă a torentuluĭ. Astfel veĭ ajunge în pădure fără să te fi văzut cineva. Să mă aştepţĭ în coliba din poiană.

Atât. Estrela dispăru fără să'mĭ maĭ dea altă lămurire.

După puţin timp zgomotul începu din nou prin curte. Personalnl haciendeĭ se deşteptase. Am eşit în curte. Peoniĭ pregăteau caiĭ. Estrela eşi repede din apartamentul stăpânilor şi dădu un ordin scurt unuia dintre peonĭ.

Unul dintre caĭ fu dus îndărăt în grajd.

Apoĭ Estrela se îndreptă spre mine şi exclamă cu voce tare:

— Ah, d-le Carlos, tatăl meu este bolnav; vino te rog, de'l vezĭ.

Drace! Nicĭ odată n'o auzisem pe Estrela vorbind aşa de tare. S'ar fi zis că vorbea anume pentru ca să fie auzită şi de altă lume.

Am alergat spre camera stăpânuluĭ fermeĭ.

Senor Catapanos era foarte palid şi ochiĭ îĭ ardeau de frigurĭ.

— M'am îmbolnăvit pe neaşteptate, îmĭ zise dînsul.

Dar asta nu trebue să te stingherească pe d-ta. Te poţĭ duce şi singur în pădure să admirĭ frumoasele peisagiĭ din poiana jaguarilor.

Aşa dar toată lumea voia să plec în ziua aceea de acasă. Fie?

In curte calul meu mă aştepta, gata înşeuat.

Am plecat.

Numaĭ că am avut grije să urmez itinerariul indicat de Estrela. După două ore de drum eram în poiana jaguarilor.

Mi-am legat bine calul şi m'am culcat în umbra colibeĭ, aşteptând explicarea misteruluĭ.

CAP. VII

De ce oare în momentele acestea, cuvintele pronunţate de senor Catapanos cu două zile maĭ înainte, mă chinuiau cu atâta putere?

Vedeam în jurul meu numaĭ jaguarĭ. Şi totuşĭ ştiam bine că în timpul zileĭ jaguariĭ nu se arată de loc.

Jaguariĭ pornesc după pradă numaĭ în timpul nopţiĭ; cel maĭ prost vânător al regiuniĭ cunoaşte acest adevăr.

Dar eu aveam scuza că pînă atuncĭ n'aveam alte cunoştinţe despre arta vânatuluĭ decât doar pe acelea pe carĭ le culesesem de prin cărţĭ.

Deodată tresăriĭ. Din desişul arborilor pornise un zgomot. Erau paşĭ de caĭ. Calul meu ciulise urechile şi acum necheza voios.

Animalul recunoscuse un camarad de grajd.

In adevăr, după câteva clipe apărură în faţa mea Estrela şi indiana Vahi. Am alergat întru întâmpinarea nouĭ sositelor, dând ajutor Estreleĭ să se coboare de pe cal. Mă îndreptaiŭ apoĭ spre indiană, voind s'o ajut şi pe dînsa, dar Vahi se lăsase să alunece de pe cal cu cea maĭ mare uşurinţă.

Copiiĭ deşertuluĭ n'au nevoe de ajutorul nimănuĭ în asemenca împrejurărĭ.

N'avuĭ vreme să stau mult pe gândurĭ, căcĭ Estrela mă apucă repede de mână şi mă trase spre colibă. Băgaiŭ de seamă că degetele eĭ erau îngheţate; tremura toată.

— Ce aĭ, d-şoară, o întrebaĭ neliniştit.

— Nu e vorba acum despre mine, răspunse dînsa cu vioiciune. Timpul e scurt şi trebue să mă asculţĭ fără nicĭ o întrerupere.

Se aşeză lângă mine şi începu:

— Ascultă. Eu nu sunt născută în Mexic. Sunt siciliană.

— Siciliană?

— Da. Te rog să nu te mirĭ. Am crescut în insula unde înfloreşte Mafia. Am fost însărcinată, împreună cu Catapanos, care nu este de loc tatăl meu, să te supraveghez dela Brest la Vera-Cruz şi să te conduc la hacienda Perote, care este o adevărată colonie italiană.

O priveam uimit. Aşa dar şi ea făcea parte din tabăra duşmanilor meĭ? Dînsa mă învălui într'o privire tristă.

— Au crezut că tinereţea mea — îmĭ spuneau că sunt frumoasă — va reuşi să te captiveze. Insă aceĭ carĭ seamănă moartea, nu se prea pricep în chestiunĭ de dragoste. Socoteala lor a fost greşită.

Marele şef al C. M. U. îmĭ spusese:

— Estrela, dacă reuşeştĭ să te facĭ iubită de tînărul francez, veĭ găsi în acelaş timp un soţ şi asociaţia noastră îţĭ va asigura o existenţă uşoară. Noĭ ştim să răsplătim bine pe aceia carĭ ne servesc.

«Şeful asociaţieĭ spera că din dragoste pentru mine, veĭ renunţa la lupta d-tale contra lor.

«Dar nu în zadar am învăţat la şcoala acestor oamenĭ. Imĭ spuneam că dînşiĭ nu-mĭ vor arunca decât două-treĭ fărămiturĭ din averea pe care îĭ voĭ fi ajutat să ţi-o răpească.

«De ce adică averea aceasta n'ar fi toată a mea?— îmĭ spuneam. De ce n'aş deveni cu adevărat şi în faţa lumeĭ principesă de Valberyl?

Nu mi-am putut stăpâni o exclamaţie. Dar dînsa mă opri cu un gest brusc:

— Tacĭ, te rog. Iţĭ spun cum s'au petrecut lucrurile, fără să-ţĭ ascund nimic. Inţelegĭ, de sigur, cât de greu îmĭ vine să-ţĭ fac această mărturisire şi de aceea te rog să nu mă maĭ necăjeştĭ cu întreruperĭ.

Ochiĭ bieteĭ fete erau umezĭ de lăcrimĭ şi era o durere nespusă în vocea eĭ, când continuă:

— Dar ce înseamnă toate raţionamentele, toate combinaţiile faţă de glasul inimeĭ?

In loc să mă iubeştĭ d-ta pe mine, m'am înamorat eu de d-ta. Carol.

Eram emoţionat. Pînă atuncĭ nicĭ odată Estrela nu-mĭ spusese decât senor Carlos.

— M'am simţit fericită, continuă dînsa, când am constatat că te iubeam, pentru că în modul acesta planurile mareluĭ şef aveau să se desfăşoare fără nicĭ o greutate. Ah, dacă am putea şti ce ne aduce ziua de mâine!

«De ce m'aĭ smuls din ghiarele rechinuluĭ? O suferinţă de un moment m'ar fi scăpat de o existenţă dezolată.

«Curajul, devotamentul d-tale, m'au făcut să am remuşcărĭ. Fără să staĭ la îndoială, ţi-aĭ primejduit viaţa ca să mă salvezĭ; în schimb eu te trădam, lucram pentru aceia carĭ voiau să-ţĭ răpească averea. Un calcul josnic mă făcuse să nu văd enormitatea de a dori o căsătorie între prinţul de Valberyl şi o ţărancă din împrejurimile oraşuluĭ Palermo, fică de bandiţĭ şi complice cu bandiţiĭ.

«Am înțeles atuncĭ dintr'odată nevoia ce o simt uniĭ indiviziĭ de a se sacrifica pentru alțiĭ. Adevărul acesta mă orbea și aveam impresia că pînă în momentul acela trăisem în umbră.

«Ce trebuia să fac?

«Ce hotărîre trebuia să iaŭ?

«N'am stat mult în nedumerire. Te iubesc, Carol. Viața mea îțĭ aparține. Trebuia prin urmare să te servesc, nu ca o soție, ci ca o sclavă. Fusesem aruncată în calea d-tale pentru ca să te trag în cursă; eĭ bine, eu aveam să te salvez.

«Nimenĭ nu putea să mă bănuiască, pentru că în această afacere eram călăuzită de propriile mele interese. Aveam să mă folosesc de situația aceasta, nu pentru a te abate, ci pentru a te apăra.

«Mi-am început opera sfătuindu-te la Vera Cruz să nu viĭ cu nicĭ un preț la ferma Perote.

«Când am aflat însă că veĭ sosi, îndată a încolțit un plan în creerul meŭ.

«Dacă l'aș fi putut ucide pe Catapanos? Puteam să ascund moartea sa, până ce veĭ ajunge la Vera Cruz și te veĭ îmbarca.

«Sosirea luĭ Orsoni mă aduse aproape de desperare. Dânsul veghia în persoană.

Nu știam că tocmaĭ vizita sa avea să-mĭ dea mijloacele de a-mĭ realiza visul.

Un moment, Estrela se opri. Apoĭ făcu semn sălbateceĭ Vahi să se apropie, și-ĭ zise cu blândeță:

— Surioară, spune-ĭ maĭ departe. Eŭ sunt prea nenorocită, și n'am curajul să maĭ vorbesc.

Vahi se apropie de dânsa, o cuprinse în brațe, și pe când o legăna ca pe un copilaș, îmĭ zise:

— Estrela s'a întâlnit cu Regina.

— Regina! repetaĭ eu, par'că n'aș fi voit să cred.

— Da. Estrela cunoaște dragostea ta pentru biata fată. Știe prin urmare că n'o poțĭ iubi pe dânsa.

Cu toate acestea n'a stat la îndoială să lucreze pentru tine, să te ajute să plecĭ în Europa impreună cu Regina... Te veĭ despărți pentru totdeauna de Estrela.

Am rămas cu gura căscată. Cele două fete mă priveaŭ în tăcere.

Mi se părea că printre lacrămĭ, Estrela surâdea cu un aer misterios.

— Dar cine eștĭ d-ta, care aĭ fost adusă de dușmaniĭ meĭ, și care acum parĭ a lucra în contra intereselor lor?

Indiana răspunse, înălțând din umerĭ:

— O indiană care murea de dorul să aibă un colier de aur, și care pentru asta intrase in serviciul luĭ Orsoni.

«Ascultă-mă, continuă dânsa, ridicând cu gravitate mâna, întocmaĭ ca eroinele luĭ Feminoore Cooper:

— Estrela, mulțumită uneĭ otrăvĭ pe care i-am procurat-o, l-a scos din luptă pe senor Catapanos...

— Cum?... Așa dar aceasta este boala sa?...

Gândul crimeĭ mă înspăimânta, cu toate că era vorba de un dușman al meŭ.

— Catapanos va muri chiar în seara asta. Nicĭ o putere omenească nu-l maĭ poate scăpa.

«Orsoni, care actualmente se află la Jalapa, nu va fi înștiințat decât mâine dimineață.

«In timpul acesta tu veĭ putea părăsi hacienda, și veĭ veni aicĭ. Știu că nu prea îțĭ plac concertele jaguarilor, dar în colibă nu veĭ avea a te teme de nimic.

«Veĭ aștepta în liniște până când va veni Regina să te ia.

(Va urma).

MUMIE BRAZILIANA

Mundurucusiĭ din interiorul Braziliei au un obiceĭ—pe cât de barbar, pe atât de ciudat—și de asemenea alte câte-va triburĭ dela Ecudor: eĭ, în orĭ-ce războĭ cu dușmaniĭ, caută să tae un cap, pe care 'l duc în tabăra lor ca un trofeu distins; iar după ce magicieniĭ lor îl fierb cu plante aromatice și'l afumă bine, el îl gătesc cu tot felul de pene, păr, coleoptere colorate și uscate, panglicĭ, etc., îĭ astupă orbitele, gura, cu incisiviĭ unuia din rozătoriĭ carĭ abundă prin pădurile braziliene și apoĭ îl expun în fața locuințeĭ șefuluĭ lor.

PE VALEA OLTULUI

(*«Din vânătorile mele»*)

..Fire excepțional de precoce, de când eram de câțĭ-va anĭ și abia mă jucam, am căutat exclusiv tovărășia și prietenia maĭ marilor meĭ, băeților și fetelor mult maĭ în vârstă decât mine. De aceea mi s'a și părut poate de câte-va orĭ că eŭ sunt foarte bătrân pe lângă colegiĭ meĭ din liceŭ; ziceam uneorĭ că trebue să fie o eroare la mijloc și că chiar fratele meu Alex.—cu șeapte anĭ maĭ mare decât mine—e în realitate venit după mine în această lume. La început am plictisit pe mamă cu întrebărĭ multiple asupra dateĭ adevărate a naștereĭ mele. Neîncredințat câtușĭ de puțin de «enormitatea» pe care mi-o repeta dumneaeĭ, și simțindu-mă *om*, m'am dus la părintele Scheianul, care cică procedase la imersiunea mea și'l întrebaĭ:

— Domnule Părinte, spune'mĭ d-ta drept, când m'am născut eu?

— Să cercetez, fiule; îmĭ răspunse blajin părintele, și se îndreptă spre o arhivă de unde scoase maĭ multe vrafurĭ de dosare cu acte vechĭ.

După ce căută cam multișor, privindu-mă din când în când pe de-asupra ochelarilor, și zâmbind cu bunătate, îmĭ spuse, ținând arătătorul pe mijlocul uneĭ foĭ de registru vechĭ:

— Eștĭ născut înntr'o Lunĭ, la 12 August, 1887, seara...

— Minciună, exclamaĭ eu, și fără să maĭ văd mutra uimită și mustrătoare a preotuluĭ, fugiĭ pe ușă, disperat... Toată ziua aceea am stat așa cu gândurile mele... — cam închis colorate. Pînă și papă, care ținea prea puțin seamă de indispozițiile mele, de data aceea mă întrebă cu oare-care interes despre cauza și natura stăreĭ mele neobicĭnuite. Când i-am spus ce pătimesc, figura luĭ rece, fără expresie aproape, se rumeni de un râs sănătos și rar. Apoĭ el se cercă să mă facă să pricep absurditatea păreręĭ mele;—însă îĭ fu zadarnică osteneala;—eŭ îmĭ păstram cu încăpățânare «convingerea».

Astfel trăiĭ anĭ de zile, păstrând în mine siguranța neclintită că's mult maĭ mare de cum spune mamă, papă și toate registrele din lume. Și'n tot acest timp evitam pe cât mi-era cu putință, pe toțĭ ceĭ de o vârstă cu mine, făcând doar o singură și onorabilă excepție.

Mă jucam, la vârsta de 12 anĭ, cu băețĭ între 18 și 21 anĭ. Iar după ce trecuĭ a 2-a de liceu și a treia, nu maĭ vream să știŭ decât de studențĭ, de oamenĭ maturĭ, ba chiar și tovărășia bătrânilor o căutam.

Aveam la 15 anĭ, pentru mine în primul rând, înfățișarea și tonul unuĭ om serios, cu experiență multă, care nu se sfia să dea sfaturĭ nu numaĭ egalilor săĭ, dar pînă și celor de 17, 18, 19 și chiar 20 de anĭ.

In ultimiĭ anĭ, prin forța unor împrejurărĭ ciudate, legaĭ multă prietenie cu foarte numeroşĭ oamenĭ bătrânĭ şi n'am decât un singur prieten tânăr, de-o vârstă cu mine. Această coabitație intelectuală mă făcu să'mĭ întăresc și maĭ mult, în mod sub-conștient, siguranța că eu sunt... «bătrân»...

Digresiunea aceasta însă a început să devie obositoare și trebue să continuŭ descrierea uneĭ alte micĭ părțĭ din vânătorile mele, după cum am hotărît.

In vara aceluĭ an terminasem liceul. Era pe la sfârșitul luĭ August. Douĭ burlacĭ, de vre-o treĭzecĭ de anĭ fiecare, un ofițer tînăr, doctorul Zend și eu, toțĭ într'un glas, începurăm să ne pregătim pentru întreprinderea uneĭ vânătorĭ de o săptămână, pe valea Oltuluĭ.

A treia zi, adică la 29 August, plecarăm din Brașov. Munițiĭ în deajuns, arme bune, costume complete de vânătorĭ cu experiență și niște «alcool» înfundat și vechiŭ în trăiștĭ, te toate ne îngrijirăm.

Luând trenul dela 5 dimineața, am ajuns la orele 7 și un sfert în gara orășeluluĭ Racăș de lângă Olt, unde am descins; de acolo aveam să începem cutreerarea bogatelor pădurĭ carĭ împrejmuesc acest râŭ în cea maĭ mare parte a cursuluĭ săŭ. Căutarăm și—prin bunăvoința unuĭ funcționar român dela primărie—găsirăm un ungur voinic de care aveam trebuință, spre a ne duce merindea, munițiile și mantalele noastre.

Șandor, cum zicea că'l chiamă, ne spuse, într'o românească execrabilă, că merge bucuros cu noĭ, de oare-ce n'are ce lucra câte-va zile și apoĭ îĭ place mult vânătoarea, deși nu a tras niciĭ un foc de pușcă de când a scăpat din «cătănie».

In dup'amiaza aceleeaș zile, după ce ne-am dus la domnul *feșter* care a pus o viză pe permisele noastre de vânătoare, am pornit-o prin pădure, înspre Satul-luĭ-Mateĭ, în care trebuia să dormim în noaptea aceea.

Drumul era cam impracticabil — deși umblat, și pînă la satul spre care mergeam trebuia să facem treĭ ore cel puțin, în marș regulat.

Hotărîțĭ să nu ucidem decât animale marĭ, — mistrețĭ, capre sălbatice, lupĭ, etc., ne cam îndoiam că ne vom descărca vre-unul pușca. Eŭ, care n'aveam astâmpăr de loc, eram în fruntea tuturor—după Șandor, care ne călăuzea, și străpungeam cu privirile toate desișurile pădureĭ bătrâne doar-doar oĭ zări saŭ adulmeca ceva. Câte-va turturele, aciuite în coronamentul unuĭ alun, zburară toate de odată, făcându-mă să reped pușca la ochĭ. Doctorul Zend însă, om foarte cumpănit și cu mult sânge rece, îmĭ atrase atenția asupra faptuluĭ pe care 'l uitasem, că hotărîserăm— de comun acord, să nu ucidem decât numaĭ animale marĭ.

Mă stăpâniĭ și ne continuarăm zgomotoșĭ, calea. Fiind maĭ în apropierea ciceroneluĭ nostru și neavând ceva maĭ interesant de vorbit — începuĭ să întreb pe Șandor:

— Ce crezĭ, Șandore, găsi-vom oare ceva de 'mpușcat pe aicĭ?

— Io, domnule, se ve spun dirept,— nu ști! Ști atet că in aste pedore se găsește iepure multe, lupe, porce selbatice și capre. Asta vezut cu ochiĭ mè de multe orĭ. *Mintenaș* jungem la vale tunecosă unde este un ripe nalte care scunde multe fiare, nò! —

«Burlaciĭ» dinapoĭ, râdeau pe 'nfundate de convorbirea mea cu Șandor.

Locotenentul povestea doctoruluĭ — și mie chipurile, ultima luĭ aventură de dragoste cu o săsoaică nostimă de lângă Brașov...

Pela orele 4 făcurăm cea dintâiŭ etapă pe o pajiște în fața uneĭ vâlcele cu apa rece și limpede. După ce mâncarăm zdravăn, maĭ bine ca la dejun în Racăș, aceasta de sigur fiindcă umblaserăm treĭ ore pe dealurĭ împădurite —o pornirăm pe o coastă a pădureĭ, de vale, unde întrezărisem eu și Șandor panglica lată, albă și vie a Oltuluĭ. Ocolirăm prin partea din dreapta a râpeĭ adăpostitoare de vulpĭ și lupĭ și văzând — după vre-o jumătate de oră de răscolirĭ și așteptare, că nu se mișcă nimic, ne scoborârăm curând pe malul râuluĭ.

Deși era aproape seară, doctorul și ofițerul, carĭ fuseseră aproape nedespărțițĭ, propuseră să facem o bae 'n Olt.

Primirăm în principiu neașteptata propunere, a tovarășilor, însă eu și unul din burlacĭ opinarăm că am putea răci, seara fiind cam răcoroasă și drumul prin pădurea umedă.

Doctorul, convingându-se prin tăria argumentelor mele, renunță pentru a doua zi dimineața. Locotenentul însă, încăpățânat cum era el din copilărie, se dezbrăcă repede și se aruncă în mijlocul apeĭ. Inotă, înotă până ce obosi și ne obosi. Când vroia tocmaĭ să iasă, apăru la cotitura din sus a Oltuluĭ un *cin*, mânat cu o prăjină lungă de un țăran— român după aparență.

Fiind cam obosițĭ toțĭ, chemarăm pe țăran la mal și propunându-ĭ o plată bună, el primi să ne îmbarce și să ne ducă până în Satul luĭ Mateĭ care era pe malul apeĭ. *Cinul*, abia coprinzându-ne în scobitura-ĭ lungă și îngustă, porni maĭ anevoe pe Olt în jos și într'o jumătate de oră, sub lumina feerică a unuĭ amurg din bazme, între două privelișțĭ admirabile, intrarăm în sat.

Căutarăm cu ajutorul luĭ Șandor — o casă ospitalieră.—Primitoare erau toate, dar nu ne puteau cuprinde pe toțĭ, astfel că furăm nevoițĭ să ne 'mpărțim în două cete — bine'nțeles după ce prânzirăm laolaltă; — eu cu burlaciĭ în casa unuĭ român respectabil, doctorul și locotenentul într'a unuĭ cantonier ungur pe care-l cunoștea Șandor, iar călăuza în tinda caseĭ acestuia din urmă.

Casa în care trebuia să dorm era curată și cu mult gust decorată cu vase înflorite și cu țesăturĭ naționale. Am dormit opt ore foarte liniștit. Dis de dimineață am alergat la capătul ulițeĭ, la casa în care erau doctorul și locotenentul, împreună cu Șandor. I-am găsit îmbrăcându-se;—Mircea însă, ofițerul, era foarte indispus, părea chiar suferind.

Ni s'a servit niște ouă fierte, smântână și lapte proaspăt. Pentru că angajasem de seara ce trecuse pe țăranul cu cinul spre a nu maĭ umbla pe jos fără motiv, ci pe Olt cu ajutorul aceleĭ bărcĭ rustice, l'așteptam să vie să ne invite la îmbarcare. Soarele începuse să'șĭ verse lumina puțin maĭ pală pe creștetul pădurilor carĭ acopereau dealurile de pe laturile Oltuluĭ și viața satuluĭ se frământă zgomotos. Deodată locotenentul, care tocmaĭ își încheia tunica, se făcu alb-alb—la față — din roșu cum era de obiceĭ, și tremurând din tot corpul, se abătu pe un scăunel de-alăturĭ. Ne speriarăm cu toțiĭ, căcĭ a fost ceva neașteptat, de oare-ce vorbise tocmaĭ atuncĭ despre niște lucrurĭ foarte hazliĭ. Iĭ descheiarăm tunica, îl fricționarăm cu puțin oțet tare ce ni'l aduse imediat cantonierul și'l duserăm în casă, ude l'am așezat binișor pe pat. Tremura, ardea și era într'o stare de slăbiciune extremă. Doctorul Zend, care nu zisese nimica, deși se vedea că știe ceva, ne privi doar într'un mod—pe cât de echivoc, pe atât de îngrijitor.

După ce dădurăm locotenentuluĭ să bea o oală cu lapte cald, de curând muls dela o vacă a cantonieruluĭ, îl lăsarăm singur în casă și eșirăm toțĭ patru, simțindu-ne sufletul încărcat de îndoială. Afară, doctorul ne șopti :

— Baia de aseară... Poate avea urmărĭ și maĭ rele.

Eu nu pierduĭ prilejul de a constata că în adevăr ca un om cu multă experiență procedasem în seara ce trecuse, refuzând — cu toate că eram maĭ tînăr, să mă scald în Olt. Burlaciĭ erau nemulțumițĭ numaĭ fiind că vedeau și simțeau că acest incident le micșora «cheful» și mulțumirile pe carĭ le puteau avea la această... vânătoare.

Am fost nevoițĭ să lăsăm pe tovarășul Mircea Mircea împreună cu d-rul Zend și noĭ patru, «burlaciĭ», eu și Șandor hotărîțĭ să ducem la sfârșitul dorit aceastǎ escapadă, am pornit-o după două ore cu cinul luĭ Badea Vasile, pe Olt în jos, oprindu-ne în Turzun. Turzunul e o luncă mare, împrejmuită de treĭ părțĭ pădure și de-o parte apă, și în el pasc, o lună sau două pe an, vitele locuitorilor dintr'un sat de pe valea Palășuluĭ. «Stăvariĭ», pazniciĭ vitelor carĭ umpleau în acest timp lunca, ne primiră bine, deși cu oare-care indiferență, în coliba lor primitivă, asemănătoare locuințelor eschimoșilor. Am luat dejunul acolo împreună și am ascultat povestirea interesantă, dar cam monotonă a unuĭ stăvar bătrând care întâlnise—nu de mult,

o bandă de hoţi de vite cu cari se şi luptase.

Am făcut o plimbare prin pădure — însă neavând speranţa să 'ntâlnim ceva atât de aproape, renunţarăm de a ne mai afunda şi ridica pe dealurile împădurie des, şi, ca să nu ţinem şi pe ţăranul cu cinul prea mult, ne continuarăm plutirea pe Olt în jos până la Hoghiz, unde ajunserăm în amurg. Lângă un pod mare de fier, pe care trecea şoseaua naţională, foarte bine întreţinută,— ca toate drumurile din Ardeal, de altfel,—am acostat ţărmul, şi după ce-am plătit ţăranul cu cinul, arvunindu-i şi venirea peste trei zile spre a ne duce 'napoi până în satul Bogata, lângă Turzun, pe care nu-l vizitaserăm, ne-am îndreptat spre centrul Hoghizului să căutăm o casă primitoare de oaspeţi, pentru noaptea aceea.

Cu chiu cu vai, găsirăm o româncă de treabă care, în schimbul unei piese de cinci coroane, binevoi să ne acorde ospitalitatea. Satul era cam jidovit. Dintr'o sinagogă mică auzirăm pe 'nserate zbieretele disperate către Jehova ale unui haham bătrân, sfrijit, cu barba mare albă şi galbenă şi cu nişte ochelari enormi pe nas; neputându-ne stăpâni o curiozitate spontană, 'l întrebarăm de ce strigă atât de tare când oficiază slujba religioasă. Spre surprinderea şi stupefiarea noastră ne răspunse că Jehovah fiind foarte bătrân, mult mai bătrân de cât el, e de lipsă ca toţi preoţii conştiincioşi să strige cât mai tare spre a putea fi bine auziţi de Cel de Sus.

A doua zi dis de dimineaţă, după un somn mai puţin dulce, fiindcă ne cotropise părerea de rău pentru boala tovarăşului Mircea şi pentru părăsirea rezonabilă întru câtva a bolnavului, pe toţi, căutarăm repede o gabrioletă cu cai pentru ca să ne ducă în valea Bogăţii, cale de 30 de kilometri, unde, într'un labirint de păduri bătrâne, de stânci şi văgăuni, abundă vânat din toate neamurile şi de toate mărimile. Nu găsirăm însă decât o căruţă mai curăţică şi, pe un preţ, cam neobişnuit de mare, ne văzurăm după cinci ore de zdruncinături necontenite, de cale anostă printre păduri şi stânci, într'o întindere pătrată de teren defrişat, acoperit cu iarbă. Şandor ne pregăti dejunul, făcând cuvenita parte egală, cu gândul la cele trei zile câte aveam să cutreerăm pustietatea acestor păduri în cari nu locuiau decât doi pădurari, cine ştie unde, şi toate selbătăciunile piscurilor împădurite de veacuri.

Arvunirăm apoi şi căruşul acesta, care urma să vie a treia zi la amiazi să ne ducă 'napoi la Hoghiz.

. . .

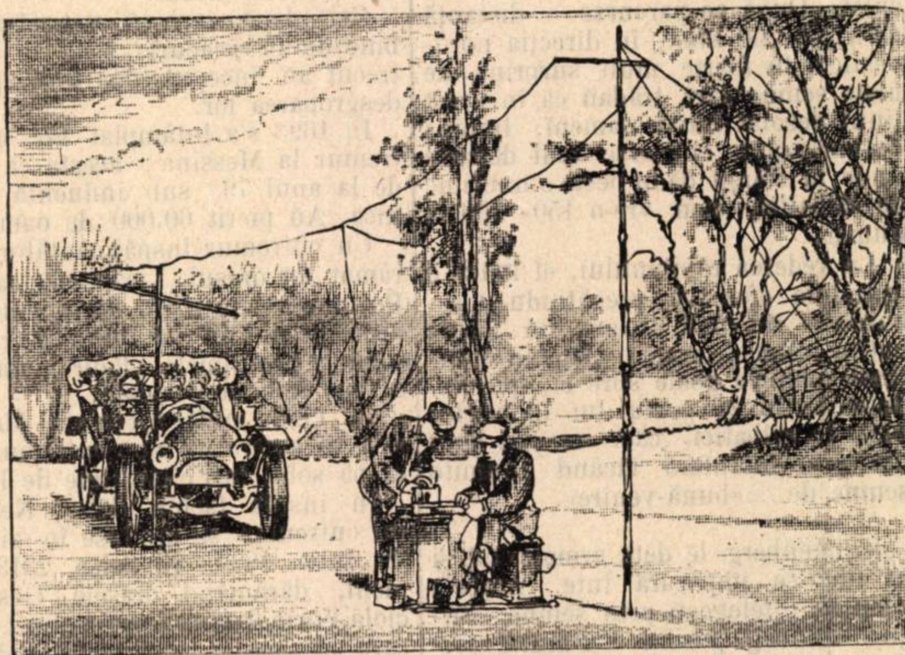
...O, dar constat că îmi e cu neputinţă să descriu toate peripeţiile, toate întâmplările—excepţional de interesante *atunci*, ale acelei vânători din Valea Bogăţii, care a durat două zile şi două nopţi,—acuma când sunt anti-vânător de vietăţi materiale. In deosebi năpădindu-mă nespus de dureroasa amintire a prietenului Mircea, locotenentul de honvezi, rămas bolnav de pneumonie, în Satul lui Matei, pe care îl găsirăm a patra zi în agonie şi'l duserăm cadavru, la Braşov, mă simt cu totul în imposibilitate de a mai descrie vânătoarea aceea interesantă în termenii obicinuiţi spiritului meu obiectiv de azi; renunţ aşa dară şi dacă e cineva curios să ştie rezultatul vânătoarei acesteia, să'l enunţ: am împuşcat două vulpi, un lup, un mistreţ, două capre mici şi un cocoş sălbatic, iar Şandor s'a rătăcit cu merindea o jumătate de zi printr'o vale întunecoasă unde—abia, abia l'am găsit spre seară, noi morţi de foame, el bolnav de spaimă. Bucuria lui de atunci merită să fie descrisă—cu alt prilej voi face-o poate şi în deosebi expresiile lui plastice. Nopţile nu le-am dormit, câte-va ceasuri doar, ziua, am găsit puţin somn într'o colibă părăsită lângă un izvor care ţâşnea dintr'o stâncă, rece ca ghiaţa şi limpede ca cristalul.

Doliul convenţional după moartea locotenentului l'am purtat toţi patru un an de zile. Eu însă şi doctorul—care fusese neputincios, neavând nici ce'i trebuia la îndemână, îl purtăm şi azi după ani în suflet şi'l vom purta totdeauna.

După sosirea noastră, Braşovul fu acelaş de mai înainte.

N. Flint

Telegrafie fără fir în automobil

Un reporter american comunicând prin telegraful fără fir, — mobil, cu jurnalul său.

Acelaş spirit plin de ingeniozităţi care a determinat industria americană să fie ceea ce e azi, a adăugat lângă numeroasele mijloace de progres ale ei şi ale tuturor oamenilor în general, aparatul mobil de telegrafie fără fir pe care 'l poţi duce în tot locul— cu un automobil de pildă, şi prin care, de ori unde, poţi comunica la nevoe, cu ori-ce oraş american. Modul, foarte simplu, în care se intră în comunicaţie cu un telegraf asemănător dar imobil se poate vedea în ilustraţia de aci.

Descoperirea unei rase noui

— —

Un experimentat căpitan de balenieră, înapoiat nu de mult din oceanul Arctic, a lansat surprinzătoarea veste că pe pământul Principelui Albert există o rasă de oameni cari nu se aseamănă nici cu Pieile-Roşii nici cu eschimoşii şi cari formează astfel o ramură etnologică cu totul specială.

Harta oceanului Arctic a fost foarte mult îndreptată în ultimii zece ani graţie exploraţiunilor întreprinse în această perioadă; cu toate acestea nu e inutil să descriem puţin pământul Prinţului Albert. Această insulă are

o suprafaţă puţin inferioară celeĭ a mareĭ Britaniĭ ; ea nu e despărţită de continentul american de cât printr'un îngust braţ de mare pe care suedezul Amundsen l'a trecut acum câţĭ-va anĭ când pornise în cercetarea părţeĭ Nord-Vestice. Ţărmurile acesteĭ imense insule nu sunt de cât în parte cunoscute, iar interiorul eĭ n'a fost explorat nicĭ odată.

Căpitanul de balenieră Klinkenberg a povestit ofiţerilor de pe «Thetis», o mică navă de războĭ, engleză, care făcea poliţia pe oceanul Arctic în timpul pescuituluĭ, cele ce vom relata maĭ jos.

La finele vereĭ anuluĭ 1905, *Olga*, baleniera de sub comanda căpitanuluĭ Klinkenberg, fu surprinsă de gheţurĭ în apele Pământuluĭ Prinţuluĭ Albert. Ea fu silită să erneze în acest loc până în vara următoare.

Insoţit de un grup de eschimoşĭ, căpitanul, ne având ce face, întreprinse o vânătoare în interiorul insuleĭ. După ce parcurse o distanţă de vre-o 350 klm., în direcţia nord-vestică, fu foarte mult surprins de niște semne carĭ trădaŭ că în acest ţinut dezolat trăiaŭ oamenĭ. Impins de curiozitate el merse maĭ departe unde în sfârşit dădu peste o mulţime de sălbaticĭ, cam vre-o 150—160 la număr.

La vederea căpitanuluĭ, eĭ luară o atitudine ofensivă pregătindu-şĭ arcurile şi ridicând în sus un fel de cuţite lungĭ de aramă. Căpitanul întinse mâinele goale spre eĭ, aplecându-se puţin şi gestul luĭ fu înţeles bine de sălbaticĭ, căcĭ imediat douĭ dintre eĭ înaintară făcând anumite semne de... «bună-venire».

Klinkenberg le dete armele luĭ şi în fine se împăcară iute. Ambele părţĭ se înţelegeaŭ prin semne, singurul limbagĭ posibil. Cu multe sforţărĭ putu să afle, de pe figura foarte expresivă uneĭ femeĭ, că vedeaŭ pentru întâia oară străinĭ pe pământul lor. Căpitanul fu invitat şi condus apoĭ să viziteze locuinţele lor, satul cum s'ar zice. In total eĭ sunt 600 de persoane şi trăesc exclusiv din produsul vânătoareĭ şi pescuituluĭ lor. Casele lor sunt construite din bucăţĭ de pământ învelite în pieĭ de focă. Interiorul le este mult maĭ propriu de cât al locuinţelor lacustre ale eschimoşilor. Forma acestor case nu aduce nicĭ cu acele ale eschimoşilor, nicĭ cu *tepecs*-urile Pieilor-Roşiĭ.

Alte câte-va amănunte asupra acestor sălbatecĭ dintr'o rasă nouă. pe carĭ le-a relatat, cu maĭ multă ordine bine înţeles, căpitanul Klinkenberg ofiţerilor de pe nava engleză, ne scapă; maĭ menţionăm însă un singur lucru interesant : arama, care abundă în falezele ţăreĭ lor, e întrebuinţată de aceştĭ sălbatecĭ cu multă iscusinţă, făcând arme din ea.

Iată locul în care o misiune compusă din oamenĭ de ştiinţă ar putea afla multe lucrurĭ nouĭ de studiat şi din cercetările ce-ar face şi concluziile la carĭ s'ar ajunge prin ele, pot naşte de bună seamă nouĭ luminĭ în maĭ multe ştiinţĭ de odată, făcându-se un uriaş pas înainte.

A.

NOTE ŞTIINŢIFICE

Câteva din cutremurele celebre din Europa

In anul 79 al ereĭ noastre, un groaznic cutremur, urmat de o isbucnire a Vezuviuluĭ, prăpădi cu totul oraşele romane Herculanum şi Pompeĭ. Casele şi oamenĭĭ carĭ scăpară de cutremur fură acoperiţĭ de lava arzătoare a vulcanuluĭ.

Cele două oraşe aŭ stat ast-fel maĭ bine de 17 veacurĭ. Abia în veacul trecut aŭ început săpăturile pentru desgroparea lor.

In 1693 s'a întâmplat iar un cutremur la Messina ; acesta ca şi cel de la anul 79, sub influenţă vulcanică. Aŭ pierit 60.000 de oamenĭ.

Un cutremur înspăimântător a dărâmat tot oraşul Lisabona, capitala Portugalieĭ, în 1755. După cutremur apele oceanuluĭ aŭ inundat ruinele înghiţind ultimele clădirĭ, stingând ultima scânteе de viaţă.

In 1783 mult încercata Messina avu să sufere un noŭ cutremur care crăpă solul într'o mulţime de locurĭ.

In insula Ischia (lângă Neapole) un cutremur se produse în ziua de 28 Iulie, 1883. El ucise 2313 oamenĭ, dărâmând oraşele Casamicciola,Forio, Ischia,Loco-Ameno. Unul care scăpase cu viaţă spunea despre Casamicciola că a sărit în aer ca un dop de la o sticlă de şampanie.

Andaluzia (provincie în Spania) avu multe de suferit de pe urma unor cutremure carĭ se succedau unul după altul. In 1802, 1804, 1824, 1826 1829, 1836, 1841, 1849 şi 1860 se simţiră cutremure maĭ slabe, dar în 1884 veni unul care omorî 745 de persoane şi răni 1426.

Coasta de Azur şi Liguria fură şi ele lovite. Un cutremur le făcu marĭ ravagiĭ în 1887.

Nu maĭ vorbesc de recentele cutremure din Italia : în inprejurimile Florenţeĭ (1895) ; în Calabria (1905) ; în Messina (1908)!

Ele sunt prea viĭ în memoria tuturor ca să fie nevoe să le maĭ împrospătez.

Dintre cutremurele din alte continente menţionez pe cel din Java şi Japonia, 1883 şi cel din San-Francisco (18 Aprilie 1906). Să nu uit pe cel din Japonia (1891). Maĭ sunt şi alte multe şi groaznice cutremure, dar le trec cu vederea, căcĭ mi-ar trebui o listă prea lungă ca să le înşir.

* *

Mă gândesc acum la cutremurele de pământ şi-mĭ zic : omul n'a învins natura şi niciodată nu va ajunge s'o învingă, deşi toată viaţa se luptă cu ea. Ar trebui să oprească cutremurele de pământ, isbucnirile vulcanilor ; să cârmuiască după voia luĭ ploile, vânturile, apele oceanuluĭ, să fie stăpân pe toate fenomenele lumeştĭ !

Dar, după concepţia materialistă care spune că totul s'a creat din natură, prin evoluţie, pentruca omul să învingă natura, ar trebui să învingă însăş moartea...

Orĭ aceasta nu se poate şi nu se va putea niciodată.

D. Iac.

FELICIEN CHALLAYE

JAPONIA MODERNĂ

(Impresiĭ)

Japonia este una din cele maĭ atracţioase ţărĭ din lume, şi dă istoriografilor şi filosofilor o interesantă problemă de rezolvat.

Iată un popor cu o civilizaţie prea antică, prea deosebită de a noastră şi ferită de orĭ ce influenţă străină. In primul secol el începe a'şĭ apropia în parte civilizaţia europeană. Japonia—feudală în prima jumătate a secoluluĭ întâiŭ,—azĭ are un popor modern.

De ce s'a europenizat?

Cum s'a modernizat?

Mult timp a existat în Europa, despre acele întrebărĭ, o părere comună, primită în general. Japoneziĭ s'aŭ europenizat fiind că credeaŭ maĭ superioară Europa modernă de cât vechea civilizaţie orientală. Din consideraţiunĭ de stimă, saŭ din absolutism, credem că civilizaţiunea raseĭ noastre este maĭ bună, pentru toate popoarele lumeĭ ; Japonia ar avea inteligenţa să mărturisească superioritatea eĭ, eminentă ; ar încerca însă a ne imita în totul, la nevoe. Dacă în Japonia modernă ar fi urme din trecutul îndepărtat, de sigur aceasta ar fi contra voinţeĭ Japonezilor ; însă ar fi modest, să se surâdă de acele anacronisme nevoite. „*Japonia modernă*, "spunea un diplomat, *este o traducţiune neîndemânatecă*".

După câte-va lunĭ de călătorie în Japonia (nu mult înaintea războiuluĭ ruso-japonez) am avut prilejul să cunosc, că acea credinţă, atât de mult răspândită, este cu totul falsă.

Aceea ce Japonia modernă [păstra,

din vechea Japonie, voia să păstreze şi este mult mai important de cât ceea ce împrumuta saŭ voia să împrumute din Europa modernă. Spre a înţelege bine motivele carĭ aŭ silit Japonia să împrumute în parte civilizaţia europeană, e necesar să studiăm întâi, ceea ce ea nu a împrumutat.

Japonia şi-a păstrat fundamentul vieţeĭ materiale, şi apoĭ casa.

Casa japoneză este construită din lemn. In interiorul coridoruluĭ se deschid camerele. Ce e curios într'o cameră japoneză este că aceasta e cu totul goală; în ea nu se află mobile, ca: masă, scaun, fotoliu, pat, sau dulap. Pe duşumea sunt aşternute rogojinĭ de o curăţenie uimitoare; dar jur împrejur pereţĭ mobilĭ, făcuţĭ din hârtie mată, şi susţinuţĭ de reţele pătrate din lemn uşor. Japoneziĭ ţin din inimă la curăţenia locuinţelor lor: de obiceiŭ reînoesc de două orĭ pe an pereţiĭ de hârtie, rogojinile însă le schimbă numaĭ toamna. Prin casă umblă totdeauna fără încălţăminte, pe carĭ le descalţă la uşă înainte de a întra.

In fundul camereĭ, de obiceĭ se află un alcov, (tokonoma) destinat obiectelor de artă; pe trepte de lemn lustruit se aranjează vase, cutiĭ, călimărĭ, saŭ statuete de lemn, porţelan, fildeş saŭ bronz. In vase se aranjează câte un buchet japonez, făcut din ramurĭ cu florĭ, carĭ se deosebesc prin curbăturĭ şi înălţimĭ neegale, aranjate după regulele detailate ale esteticeĭ din secolul al XI-lea.

De alcov sunt suspendate lungĭ picturĭ pe hârtie saŭ mătase, încadrate cu benţĭ de stofă (kakemono). Din timp, în timp se schimbă acele obiecte de artă, precum şi kakemonele, alegând dintre picturile pe carĭ le posedă o familie pe acelea care se potrivesc maĭ bine cu sezonul, timpul, culoarea zileĭ, nuanţarea moraluluĭ, a căror strălucire înfăţişează întâmplările ocazionate sub impresiunea vieţeĭ locatarilor.

In acele camere unde se găsesc de obiceiŭ numaĭ câte-va obiecte de artă, mobilierul se aranjează numaĭ atuncĭ, când se simte nevoe. Soseşte un oaspete: imediat i se pune pe rogojină o pernă, pe care stă îngenuchiat pentru a se odihni; dacă-ĭ este frig i se aşează dinainte un vas cu foc conţinând şi cenuşă caldă.

In timpul meseĭ, se aduce fiecăruia câte o mică masă lustruită, înaltă de câţĭ-va centimetri, pe carĭ se aranjează numeroase farfuriĭ şi cănĭ de porţelan, cu capac; acele farfuriĭ saŭ cănĭ conţin supe de bob saŭ de iarbă de mare, rasol de peşte cu sos de inibahar, peşte fript saŭ fiert, macaroane preparate la cuptor, garnisite cu spate de ţipar (peşte), ouă, fasole, crăcĭ fragede de bambus rădăcinĭ de lotus, etc. Din aceste mâncărurĭ Japoneziĭ prepară treĭ mese, dejunul, prânzul şi cina; prima masă însă este maĭ scurtă şi maĭ moderată. Orezul, care înlocueşte pâinea noastră, este baza alimentaţiuneĭ. O mică servitoare îngenuchiată înaintea unuĭ vas de lemn plin cu orez, umple cănile mesenilor; aceştia le ţin în mâna stângă iar cu cea dreaptă ţine două vergele prin ajutorul cărora se servesc în timpul meseĭ luând orezul pe care îl mănâncă cu puţine legume saŭ cu peşte. In timpul meseĭ Japoneziĭ beau ceaĭ, fără lapte şi fără zahăr. Inaintea meseĭ, sorb câteva păhăruţe dintr'un alcool cald, preparat din orez (sake).

La ora culcăreĭ, aştern pe rogojinĭ câteva cuverturĭ groase, pe carĭ le întrebuinţează ca pat.

Acestea sunt casele în carĭ locuesc majoritatea Japonezilor.

Sunt în Japonia, maĭ ales în porturile libere, câteva locuinţĭ europene, în carĭ locuesc numaĭ europenĭ. Fiecare înalt demnitar trebue să aibă o cameră mobilată în stil european, acestea fiind rezervate pentru primirea străinilor; pe când restul camerilor sunt mobilate în stil japonez, în carĭ eĭ locuesc după moravurile lor. In multe oraşe, funcţionează de câţiva anĭ restaurante străine. Menuul în acele restauaante este scris într'un jargon amuzant, ca: pan (pâine), biern (bere), omeletta (omlet), biftec (friptură), etc. Cu toate că Japoneziĭ îşĭ păstrează încă obiceiurile alimentaţiuneĭ lor naţionale, totuşĭ pentru a se distra, cinează câteodată europeneşte.

* * *

De ce japoneziĭ preferă, în principiŭ, vechiul lor mod de viaţă?—Din motive economice, şi în acelaş timp sentimentale. Casa din lemn şi hârtie se construeşte în câte-va zile, iar alimentaţie eftină e de mare folos unuĭ popor sărac. Simplicitatea moravurilor le înlesneşte o viaţă neîngrijită, însă de o idealitate încântătoare: nu e necesar să daĭ vieţeĭ lor materiale o maĭ multă atenţiune de cât merită. Japoneziĭ stimează încă modul lor de viaţă, pentru mulţumirea ce le-o dă inclinaţiunea lor către frumuseţe. Simplicitatea camerilor lor, totuşĭ pare foarte artistică. Aşa că în locuinţele lor nu se găsesc mobile nefolositoare şi scumpe, în schimb însă se găsesc interesante obiecte frumoase. Lipsa luxuluĭ şi luxul falş înlesnesc a introduce în locuinţe o adevărată artă. Nicăerĭ maĭ bine ca în Japonia, nu se supun reguleĭ de aur a luĭ William Morris: «Nimic să nu aveţĭ în casă fără folos, saŭ «pe carĭ nu-l credeţĭ frumos».

Aceleaşĭ observaţiunĭ le convin şi pentru îmbrăcăminte Pentru bărbaţĭ ca şi pentru femeĭ, îmbrăcămintea lor este un halat carĭ se aseamănă foarte mult cu rasele-preoţeştĭ; numit «Kimono». Toate doamnele japoneze, exceptând pe cele dela Curtea imperială, îşĭ păstrează încă costumul lor naţional ca şi japoneziĭ; eĭ, însă, întrebuinţează pălăria europeană, pe care o găsesc maĭ comodă. Curtea imperială, adeseorĭ vizitată de ambasadorĭ străinĭ, impune anturajuluĭ săŭ îmbrăcarea costumuluĭ european, fără excepţie pentru bărbaţĭ saŭ dame; miniştriĭ şi nobiliĭ se îmbracă cred, europeneşte, numaĭ pentru ca să întreţinem cu eĭ raporturĭ intime ca egalĭ.

De altă parte funcţionariĭ obicĭnuesc costumul nostru, care se acomodează perfect cu mobilierul european, scaune şi mese pe carĭ le aŭ în biurourile lor; reîntorcându-se însă acasă, foarte adesea îşĭ îmbracă costumul lor obicĭnuit.

In definitiv, costumul european, nu se maĭ bucură astăzĭ de favoarea de odinioară. Majoritatea Japonezilor, comparând costumul lor naţional, îl apreciază maĭ mult. Il găsesc maĭ potrivit, maĭ original pentru toate împrejurările vieţeĭ de exemplu pentru cazul când îngenunchiază pe perine; îl consideră simplu, comod, maĭ elegant şi găsesc că acoperă maĭ bine decât orĭcare alt costum corpul omenesc.

(Va urma)

Trad. din rev. esperantistă „Lingua Internacia"
de **Miluţă Simion**

DIVERSE

Un urs fidel. — Acest fapt divers merită să fie semnalat. Scena s'a petrecut la Belfast, în Irlanda. Un sărman străin expusese în stradă un urs savant; mişcările coreografice ale plantigraduluĭ amuzaŭ trecătoriĭ şi aduseră proprietaruluĭ o bună sumă de paraԉe. Un pungaş însă, anume Cristoph Watkin, căută a'ĭ şterpeli baniĭ. Luĭ i se părea că polka executată de animal desgustă publicul şi el voia să joace un «Cake-Walk». Proprietarul ursuluĭ, care scuza ignoranţa companionuluĭ săŭ în materie de dansurĭ americane, primi în plină faţă, o lovitură de box. Atuncĭ, fără a'ĭ da timp de a se pune în defensivă, ursul se aruncă asupra pungaşuluĭ şi-l asvârli la pământ leşinat, cu o lovitură de picior, că nicĭ Salvarea nu a putut să'ĭ dea vre-un ajutor. Fără intervenţia poliţieĭ Watkin ar fi fost făcut bucăţĭ de bravul animal aşa de hotărît să apere pe stăpânul săŭ—şi de pumnĭ şi de jăfuire.

L. Kl.

ELEFANŢI FOLOSITORI

In alte chipurĭ

In definitiv elefanţiĭ sunt — chiar numaĭ prin corpul lor, foarte apreciaţĭ de vânătoriĭ şi stăpâniĭ lor carĭ i-au domesticit. Valoarea dinţilor — în primul rând, — a pieleĭ, a grăsimeĭ

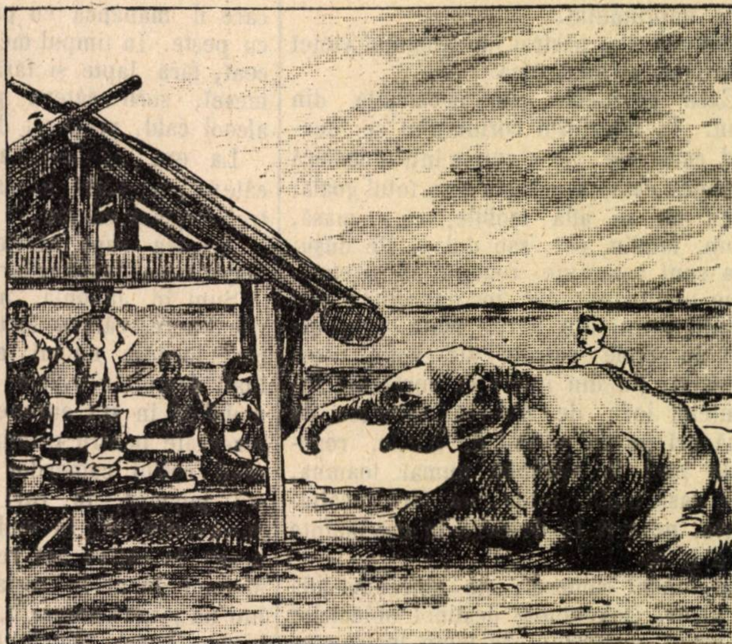
luĭ, etc., e totdeauna destul de mare, încât răsplăteşte toate greutăţile, învinse cu trudă de vânătorĭ, şi toată cazna îngrijireĭ date de stăpânul său.

De cât-va timp însă, pe lângă valoarea «părţilor moarte» ale corpuluĭ acestuĭ pachiderm şi pe lângă serviciile — însemnate uneorĭ, pe carĭ le aduce el vânătorilor de tigri şi leĭ, şi călăreţilor (pe el), — nişte spirite ingenioase din Sumatra şi Siam aŭ început să'ĭ impue şi alte atribute, pe carĭ şi le îmlineşte într'un chip surprinzător de bun. Aşa, în insula Sumatra a fost înhămat la un tăvălug enorm, de o greutate foarte mare, care, prin tracţinnea luĭ, nivelează şoselele chiar maĭ bine decât tăvălugul cu abur — care e maĭ uşor, fiind şi dublu.

Indigeniĭ din Siam l-aŭ dresat atât de bine, i-aŭ dat atâtea noţiunĭ de arta cerşetorieĭ, încât aŭ scos din câţĭ-va din aceştĭ pachidermĭ nişte cerşetorĭ desăvârşiţĭ în meseria lor.

Elefant înhămat la un tăvălug, nivelând o şosea reparată

Elefant cerşetor, îngenunchiat în aşteptarea pomeneĭ.

Cele două ilustraţiĭ alăturate reprezintă douĭ din elefanţiĭ cu nouĭ atribuţiĭ atât de folositoare — maĭ ales primul — ingenioşilor dascălĭ.

BICIUL DE FOC

— Mare roman de aventurĭ moderne —

— Urmare —

In clipele acelea imaginea luĭ Dick Fann îĭ trecu pe dinaintea ochilor.

Şi o tristeţă fără marginĭ o cuprinse; avea să moară fără să'l maĭ vadă.

Dar după un moment, cu buzele strânse, cu privirea pierdută în spaţiu, biata fată murmură:

— Dânsul nu va sta la îndoială. Va plânge pe mormântul meŭ, dar eŭ îĭ voiŭ surîde de acolo şi'şĭ va face datoria pînă la capăt.

Natura însă îşĭ rîde de jurămintele omeneştĭ. Ce înseamnă pentru ea voinţa uneĭ fete ca Floriana?

In strîmtoarea de Bering dezastrul începuse.

Floriana, privind spectacolul, începu să tremure. O frază ironică a luĭ Larmette o lovi drept în inimă. Bijutierul exclamase:

— Bravo! Avalanşa lucrează pentru mine.

Dick Fann şi stupidul Botera, carĭ s'aŭ lăsat aşa de prosteşte să cadă din automobil, vor fi ucişĭ. Voiŭ scăpa astfel şi de un adversar temut şi de un complice pĭ'ctisitor.

Floriana îĭ răspunse printr'un strigăt de durere:

— Pierduţĭ! Aşa dar sunt pierduţĭ?

— Fără îndoială, d-şoară. Nu maĭ poate fi nicĭ o scăpare pentru eĭ.

Bijutierul tăcu. Un moment se temu că prizoniera sa avea să înebunească.

In adevăr Floriana izbucnise într'un hohot de rîs sfâşietor, maĭ dureros decât o plângere.

— Aşa dar, mizerabile, exclamă dînsa, singur ţĭ aĭ zdrobit visul de aur pe care ţĭ'l făuriseşĭ.

— Ce voeştĭ să spuĭ, d-şoară?

— Că în această catastrofă va muri şi tatăl meŭ şi că nu veĭ maĭ putea cunoaşte nicĭodată locul unde aŭ fost ascunse corindoanele. Te-aĭ ruinat.

Bijutierul se îngălbenise. Apucă mâinele prizoniereĭ, i le strânse cu putere şi cu ochiĭ înroşiţĭ de o flacără bizară, întrebă:

— Aşa dar voeştĭ să spuĭ că d. Defrau era acolo?

— Da!

— Nu se poate. Doar i-am văzut bine. Eraŭ numaĭ treĭ bărbaţĭ: Dick Fann, Jean Brot şi faimosul doctor Noscoso...

— E tatăl meŭ, răspunse copila, cu un gest teribil.

Şi cum bijutierul căuta acum să afle maĭ multe amănunte, dînsa îl respinse şi îngenunchind pe stânca îngheţată, îĭ zise rugătoare:

— Destul! Lasă-mă să mă rog pentru tatăl meŭ, care va muri în curând!

Şi izbucni în hohote de plâns. Iar la ţărm gheţurile furioase se ciocneaŭ, se zdrobeaŭ într'o alergare continuă, cu un zgomot asurzitor, ca şi când miĭ de explozĭĭ ar fi izbucnit în acelaş timp.

CAP. V

Linia transiberianuluĭ îşĭ are punctul săŭ terminus, după cum se ştie, la Vladivostok. Dar aceasta este numaĭ staţia oficială. Linia maĭ merge câteva verste spre nord, pînă la Khabarosk.

Patru zile după evenimentele teribile al căror teatru fuseseră insulele Diomede, o grupă de oameni, aducând cu ei două tărgi grosolane, pătrunseră într'o casă de pe ţărmul mării, situată cam la vre-o zece verste spre nord-est de Khabarosk.

Pe niște blănuri fură depuse două corpuri, două cadavre în aparenţă, pentru că nu făceau nici o mişcare.

Dar iată că acum oamenii se retrag, după ce încasează mai întâi câteva piese dela unul dintre ei.

Acesta rămase singur lângă cele două corpuri neînsufleţite.

După ce le privi un moment cu atenţie murmură :

— Botera este mort cum se cade. Omul acesta din Peru, n'a putut îndura temperatura unor regiuni, unde chiar primăvara este mult mai friguroasă de cât iarna ţării sale.

Dar d. Defrau mai trăeşte. Trebue să-l salvez. Omul acesta trebue să trăiască pentru mine.

Scoase din buzunar un flacon de cristal, în care se afla o licoare de coloare roză.

— Câte-va picături din lichidul acesta îi vor activa circulaţia.

Și omul vărsă câte-va picături din flacon între dinţii strânşi ai aceluia pe care-l numise Defrau.

Efectul fu aproape instantaneu.

O roşeaţă uşoară coloră fruntea celui care stătea neînsufleţit. Nările i se dilatară şi pleoapele îi palpitară uşor.

— Foarte bine, murmură omul, o ceaşcă de bulion să înghită, şi în urmă cred că va fi în stare de stea de vorbă cu mine.

«Inainte de asta însă, trebue să-l pun în stare de a nu mai putea să mi-se împotrivească.

Luă dintr'un colţ o fringhie, şi cel leşinat fu legat solid, lăsându-i liberă numai mâna dreaptă.

— Aşa, murmură omul; acuma să prepar ceaşca cu bulion.

«Ii voi prepara un bulion aşa de bun, în cât dacă sărmanul Botera n'ar fi complet mort, s'ar deştepta şi el să înghită câte-va linguri.

«Dar cred că Botera se va feri să mai deschidă ochii; e băiat bun şi ştie ce rezultate poate avea o asemenea reîntoarcere.

După ce prepară bulionul, omul se întoarse spre d. Defrau, şi descleştându-i dinţii, îi turnă câte-va picături.

Prin ce împrejurări ajunsese secretarul trustului de comisioane în acea colibă ?

Intr'un mod cât se poate de simplu. După convorbirea pe care Larmette o avusese cu Floriana pe stâncele dela East-Cape, în faţa insulelor Diomede, sinistrul aventurier zărise icebergul plutitor pe care Dick Fann şi prietenii săi, în tovărăşia puţin plăcută a lui Botera, se agitau cu disperare.

Atunci, un gând îi lumină deodată spiritul.

Curentul rece de la nord se cobora mereu spre sud, ţinându-se tot pe lângă coastă. Prin urmare, pentru Larmette toată chestia era să nu peardă din vedere icebergul ; şi la rezultatul acesta putea ajunge fără multă greutate, servindu-se de automobilul său de o sută de cai putere.

Avea să capete sau siguranţa morţii duşmanilor săi, sau poate că întâmplarea avea să-i arunce în ghiara sa.

Şi într'un caz şi în altul, n'avea de ce să se mai teamă în viitor că va fi urmărit de raţionamentele pătrunzătoare ale teribilului detectiv.

Floriana, dezarmată, fu legată bine şi aruncată în automobil ca un pachet.

Dânsul se aşeză la cârmă, şi-şi îndreptă aparatul spre sud.

Trecură ast-fel vre-o zece zile.

Acum icebergul şi automobilul rămâneau faţă în faţă un timp îndelungat ; acum se pierdeau din vedere, fie din pricină că icebergul se îndepărta de coastă, fie din pricină că Larmette era nevoit să mai înconjoare drumul din cauza diferitelor accidente de teren.

Dar mizerabilul calcula cu o exactitate matematică viteza mijlocie a curentului, aşa în cât întotdeauna reuşea să descopere din nou icebergul.

Călătorii de pe muntele de gheaţă observaseră şi dânşii automobilul care-i escorta.

Şi nu le fu de loc greu să recunoască cine îi urmărea ; mai ales Botera nu se putea înşela asupra automobilului, care era opera inteligenţei şi a mâinelor sale.

Vedeau dânşii bine că lacomul bijutier nu consimţea cu nici un preţ să'şi scape prada. Şi mai ales Botera era peste măsură de îngrijit.

— Omul acesta, murmura dânsul, nu-mi va face graţie ; sunt pierdut !

Jean Brot, neputând rămânea în nemişcare, se pusese să sape nişte trepte în masa muntelui de gheaţă. De alt-fel, sub influenţa razelor solare, înălţimea acestuia începuse să scadă văzând cu ochii.

Aceasta este una dintre caracteristicele acestor regiuni extrem nordice : după iarna lungă cu o climă excesiv de friguroasă, vine o perioadă de căldură prea întinsă.

In puţine zile pământul se desgheaţă până la o adâncime de un metru.

Jean se folosi de treptele pe cari le săpase pentru a ajunge până la nivelul apei. Cu o undiţa improvizată, se încercă şi reuşi să prindă câţi-va peşti. Prindea ce e dreptul, foarte puţini şi mici, dar ori cum, nu erau expuşi să moară de foame.

Atâta timp cât mai există viaţă, trebue să fie şi speranţă, spunea dânsul aproape vesel.

Ce speranţă ? D. Defrau şi Botera înălţau din umeri când îl auzeau vorbind astfel. Amândoi nu mai sperau de acum înainte altă ceva, de cât să vie mai repede moartea pentru a'i scăpa de suferinţe.

In tot timpul acesta Dick Fann observa coasta continentului cu mare stăruinţă.

In cea de a unsprezecea zi, icebergul se apropiase foarte mult de uscat. Creştetul muntelui de gheaţă nu mai domina apa mării de cât cu vre-o cinci sau şase metri, iar suprafaţa sa mai măsura acum abia vre-o cinci-zeci de metri pătraţi.

Dacă călătorii de pe iceberg ar fi fost în toată puterea lor, negreşit că ar fi putut încerca să ajungă pe continent înnot.

Larmette, care-şi urmărea duşmanii de aproape, băgă de seamă ce se petrece, căci pe la amiază începu să trimeată asupra icebergului diverse proectile.

Mizerabilul trăgea cu gloanţe explosive căutând astfel sa grăbească descompunerea muntelui de ghiaţă.

— Toată lumea să alerge pe panta opusă ! ordonă detectivul.

Voia să pue astfel între ei şi atentator. grosimea muntelui de gheaţă.

Dar atât d. Difrau cât şi Botera părură că nu-l înţeleg.

Amândoi rămaseră nemişcaţi, judecând că de vreme ce trebuiau neapărat să moară, tot una era dacă aveau să moară cu o zi mai curând, sau cu o zi mai târziu.

Dick şi Jean erau prea slabi ca să încerce a-i duce pe sus. Şi cum împuşcăturile lui Larmette continuau mereu, fură nevoiţi să-şi lase tovarăşii şi să se retragă pe coasta opusă a icebergului.

Jean Brot, pentru ca să nu-şi piardă timpul în zadar, se puse din nou să pescuiască.

Deodată începu să strige :

— Repede, domnule Dick, vino de-mi dă ajutor !

Reuşise să prindă în undiţă un peşte mai mare.

— De astădată vom avea un adevărat dejun, exclamă Jean după ce reuşiră să scoată peştele din apă.

După o pauză, ştrengarul exclamă din nou, ca şi cum siguranţa că avea să mănânce bine îl făcuse să-şi recapete dintr'o dată toate facultăţile mintale.

Larmette încetase cu împuşcăturile.

— Ce se petrece oare ? Ar trebui să vedem.

Abia ajunsese Jean de cealaltă parte a icebergului, şi începu să strige cu voce tare :

— Stăpâne !.. ne apropiem de un promontoriu care înaintează foarte mult în mare. Dacă am avea puţin curaj am putea debarca acum.

Şi se întoarse alergând spre prietenul său-

Cu o lovitură de călcâiu sfărâmă ca-

pul peştelui pe care-l prinsese cu un moment mai înainte.

— Ce facĭ? întrebă Dick.

— Vezĭ bine. Vom avea nevoe să transportăm peştele acesta şi am vrut să-l pun în neputinţă de a se mişca.

— Aĭ dreptate, amicul meu, răspunse detectivul. Acuma să încercăm să ne deşteptăm tovarăşiĭ. N'avem nicĭ un moment de pierdut...

Dar n'avu vreme să sfârşească.

O ciocnire violentă se produse, răsturnându-ĭ pe amândoĭ. Apoĭ urmă o pocnitură sinistră şi icebergul se opri în loc.

Dick şi Jean se ridicară repede.

Primul lucru pe care-l observară fu că muntele de gheaţă îşi micşorase dintr'o dată volumul.

In adevăr, icebergul se rupsese în două. Partea pe care se aflau eĭ se oprise lângă promontoriu, iar partea cealaltă îşi urma drumul înainte, împinsă de curent.

D. Defrau şi Botera erau despărţiţĭ de tovarăşiĭ lor.

Ce-aveau să se facă ceĭ doĭ nenorociţĭ, singurĭ, în voia soarteĭ?

In momentele tragice creeerul refuză orice raţionament. Numaĭ acţiunea se impune într'un mod imperios.

De aceea, renunţând să ia cu eĭ peştele care avea să le servească de hrană în primul timp, ceĭ doĭ tovarăşĭ săriră din stâncă în stâncă, îndreptându-se spre pământul sigur.

Erau oare salvaţĭ acum? Sau pământul acesta neospitalier al Siberieĭ avea să le fie numaĭ prilejul uneĭ agoniĭ maĭ lungĭ?

Mister. Mergeau însă înainte pentru că în clipele acelea n'avea nimic altceva maĭ bun de făcut.

Când se văzură însfârşit pe teren sigur, într'un loc unde nu maĭ puteau fi surprinşĭ de valurile oceanuluĭ, respirară uşuraţĭ.

Prima lor grijă fu să îmbuce din peştele pe care-l aveau. Nu era bun la gust, dar erau flămânzĭ amândoĭ, şi aveau mare nevoe să înmagazineze forţe noui.

După masă se lungiră îndărătul unor stâncĭ, şi adormiră duşĭ.

Dacă le-ar fi venit în minte să treacă dincolo de stâncile după carĭ se adăpostiseră, ar fi putut contempla de departe, un spectacol care i-ar fi umplut de grijă.

O luntre se deslipise de ţărm şi se îndreptase spre icebergul care maĭ plutea încă spre Sud, dus de curent.

Călatoriĭ leşinaţĭ fură luaţĭ în această barcă, care se întoarse din noŭ spre ţărm.

L'ar fi deosebit repede pe Larmette, care comanda un echipaj improvizat de pescarĭ siberienĭ.

Defrau şi Floriana erau acum amândoĭ în mâna duşmanuluĭ lor, care-ĭ urmărea cu o înverşunare sălbatică de atâta vreme.

Dar Dick Fann şi tovarăşul său dormeaŭ, şi nu putură urmări aceste peripeţiĭ.

. . . .

In coliba în care fusese transportat neînsufleţit, d. Defrau îşi recăpătă încetul cu încetul cunoştinţa.

Se miră când se văzu legat cu frânghiĭ, şi aruncat pe nişte blănurĭ, dânsul care se ştia adormit pe icebergul plutitor.

Privi cu atenţie în jurul său, şi nu-şi putu stăpâni un strigat:

— Floriano!

— Da, fiica sa era acolo. Dar nu-ĭ răspunse; la strigătul său rămase nemişcată, cu faţa îndreptată în altă direcţie.

— Floriano! strigă dânsul din noŭ.

Atuncĭ copila îĭ răspunse, fără să se întoarcă:

— Tată, nu sunt liberă. Suntem amândouĭ captiviĭ mizerabiluluĭ nostru duşman.

Un hohot de râs urmă după această frază a bieteĭ copile.

Larmette întrase, şi se oprise la doĭ paşĭ de Floriana.

Criminalul avea în mână un obiect bizar. S'ar fi zis că erau maĭ mulţĭ şerpĭ încolăciţĭ la un loc.

Privind maĭ bine, d. Defrau recunoscu teribilul instrument de tortură al cazacilor: *knutul*.

Dar ce însemna asta? De ce fusese legată Floriana astfel? Şi de ce se înarmase Larmete cu un knut?

Larmette se însărcină să răspundă repede la toate aceste întrenărĭ.

— Veĭ decide acum de soarta fiiceĭ d-tale, zise dânsul, adresându-se d-luĭ Defrau. Ştiu bine că aĭ putea hotărî să'ĭ ridicĭ viaţa, după cum i-aĭ dat-o. Te înştiinţez însă că dacă o condamnĭ la moarte va muri printr'o tortură teribilă. Va fi ucisă cu loviturĭ de knut.

— Dânsa? Pentru ce? Nu te înţeleg.

— Fară îndoială. Acela care face răul nu-l poate înţelege.

— Dar ce rău am făcut eŭ?

Larmette râse cu hohote, şi răspunse:

— Iţĭ voĭ spune îndată ce aĭ făcut. Aĭ ascultat sfaturile unuĭ detectiv ambiţios, Dick Fann.

— O inimă nobilă! îl întrerupse Floriana.

— Fie şi inimă nobilă, dacă voeştĭ, continuă banditul. Dar s'a târît într'o aventură, din care nu vă poate scăpa de cât, sau moartea, saŭ supunerea oarbă ordinelor mele.

Apoĭ sacandindu-şĭ cuvintele, ca şi cum ar fi voit să le dea maĭ multă putere, continuă:

— V'aţĭ aruncat în calea mea. Aţĭ încercat să dărâmaţĭ edificiul pe care-l clădeam cu atâta trudă. M'aţĭ atacat şi aţĭ fost învinşĭ. Acuma sunteţĭ sclaviĭ meĭ.

CĂTRE CITITORI

Anunţăm pe cititoriĭ noştri că vom publica orĭ-ce articole interesante pri vitoare la călătoriĭ saŭ vânătorĭ, în ţară saŭ străinătate, ce ne vor fi trimese.

Articolele, scrise pe o singură parte a hârtieĭ, în scrisorĭ francate, vor fi adresate direcţiuneĭ «**Ziaruluĭ Călătoriilor**», *strada Brezoianu, 11, Bucureştĭ.*

Anul XII. - No. 693 | 10 BANI IN TOATA ȚARA | Mercurī 18 August, 1610

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ȘI AL INTÂMPLĂRILOR DE PE MARE ȘI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI
Leī 5.—Pe un an în toată țara
« 2.60 « 1/2 « « « «

Redacția și Administrația
No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR
Apare odată pe săptămână
— MARȚEA —

Moartea luī Bob Dalton, spaima Far-West-uluī. — (Vezī pag. 4552.

Moartea lui Bob Dalton

Spaima Far-West-ului

Nu e multă vreme de când Presa americană a consacrat paginĭ întregĭ sângeroaselor fapte ale uneĭ bande de 15 *desperados*, care opera prin California. Această bandă era sub șefia renumituluĭ în tot cuprinsul Lumeĭ-Noĭ, Bob Dalton, supranumit «spaima Far-West-uluĭ»; el era secondat de ceĭ doui fraţĭ aĭ săĭ.

Ne întrecut în îndrăzneală, viclenie și stăruinţă, Bob Dalton deveni în scurtă vreme cunoscut și temut de toţĭ cetăţeniĭ orașelor din America de Nord, și de toţĭ mariĭ plantatorĭ, hacenderĭ și exploratorĭ de tot felul. Numele săŭ era pronunţat cu groază. Nu doar că era un bandit crud, ci fiind că nu'ĭ era frică de nimic, îndrăznea totul, nimenĭ nu i se putea opune și în sfârșit părea invulnerabil, căcĭ toate gloanţele ce'ĭ fuseseră trimise în nenumărate rândurĭ nu izbutiseră să'l doboare.

Ambiţios, puternic și cu un spirit foarte intrepid, șeful ceteĭ de *desperados* era—pe cât de temut de bogătașiĭ americanĭ — pe atât cel puţin, respectat și temut chiar, de ceĭ subt ordinele luĭ: la aceasta contribuise în mare parte și disciplina severă, pe care o menţinuse în tot decursul șefieĭ luĭ și «bunătăţeĭ» și spirituluĭ echitabil carĭ îl caracterizau faţă de toţĭ ceĭ-lalţĭ banditĭ.

In maĭ puţin de un an de zile, faimosul Bob Dalton, spaima Far-Westuluĭ, localitatea în care operase la început și cea maĭ mare parte din faptele luĭ, jefuise o fabrică, un hotel bogat în care locuiau maĭ mulţĭ milionarĭ, o mină de aramă, un tren accelerat, etc., și din aceste câteva întreprinderĭ importante realizase o sumă de peste treĭ milioane de dolarĭ (15 mil. leĭ)...

Fraţiĭ luĭ, maĭ puţin *desperados* și pretenţioșĭ, începură să-l sfătuiască a părăsi primejdioasa șefie, să 'mpartă averea realizată între eĭ, și, cu a treia parte (1 milion de dolarĭ) cât i s'ar cuveni ca șef, să trăiască liniștit și fericit, peste ocean, în Belgia saŭ Elveţia de pildă.

Cum văzu frumoasele intenţiĭ ale fraţilor luĭ, Bob Dalton se 'nfurie ca nicĭ-odată și le interzise să maĭ vorbească despre asemenea planurĭ, ameninţându'ĭ cu o pedeapsă exemplară.

De a doua zi chiar, șeful bandeĭ de *desperados* alcătui un plan îndrăzneţ, pentru spargerea uneĭ băncĭ marĭ din *Frisco*, în cassa căreia aflase că au fost depozitate două milioane dolarĭ în aur. Banca aceasta mare era situată în centrul mareluĭ oraș american și orĭ cuĭ i-ar fi părut cu neputinţă ca un hoţ, fie el chiar Bob Dalton, să pătrundă maĭ ales în camera mareĭ casse de banĭ.

Spaima Far-Westuluĭ însă făcu în grabă pregătirile necesare, plănui bine, prevăzu totul, luă pe ceĭ doĭ fraţĭ aĭ săĭ și pe cel maĭ iscusit dintre *desperados* și într'una din serile următoare intră în Frisco. Spre a deruta puţin autorităţile, spre a le atrage atenţiunea în altă parte, în drum, Bob Dalton, opri un tren la eșirea dintr'un tunel, omorâ mecanicul și fochistul trenuluĭ și câţĭ-va pasagerĭ maĭ recalcitranţĭ și izbuti astfel să trimată la intrarea luĭ în oraș treĭ părţĭ din aparatul poliţienesc într'o direcţie greșită.

Prin niște mijloace greu de bănuit apriori, el și un frate al luĭ se introduseră în localul bănceĭ, ucise vre-o câţĭ-va paznicĭ, deschiseră cassa cea mare a banilor și luară besactea enorm de grea care conţinea aproape 2 milioane dolarĭ în aur.

La eșirea anevoioasă din localul bănceĭ un servitor dela gangul aripeĭ drepte a palatuluĭ, deșteptându-se din somn, a dat alarma cu o secundă înainte de a fi omorit de ceilalţĭ douĭ desperados carĭ stătuseră de veghe în stradă. Cu ajutorul cailor iuţĭ și puternicĭ, ceĭ patru bandiţĭ izbutiră să se strecoare printre câteva gloanţe și alte obstacole ivite, pină la marginea orașuluĭ, unde aveau, dinainte ales, locul de ascunzătoare maĭ sigur pentru cele câteva zile dela început, în carĭ investigaţiile poliţieĭ se vor întinde maĭ ales la periferiile și prin împrejurimile orașuluĭ. Tocmaĭ când se credeau biruitorĭ apăru la cotitura drumuluĭ neumblat o patrulă de jandarmĭ, care probabil fusese însărcinată să descopere autoriĭ jefuiriĭ trenuluĭ accelerat din ajun. Două gloanţe de carabină—bine trase de jandarmĭ, uciseră unul dintre bandiţĭ. Bob Dalton și fratele săŭ maĭ mic, începură să tragă — cel dintâĭ cu pușca, al douilea cu revolverul, pe când ultimul *desperados* luă lada și cercă să încalece. Dintr'o casă de ţară ieși însă un ţăran, a căruĭ soţie fusese omorâtă întâmplătorde un glonte, și trase două gloanţe carĭ ambele nimeriră pe Bob Dalton. Un altul tras de un jandarm doborî pe hoţul cu lada. In câteva minute Bob Dalton, «spaima Far-West uluĭ», deveni un cadavru...

Lăcomia unuĭ ambiţios tare îĭ aduse moartea și luĭ și fraţilor, și scăpă o lume de îngrijorare necontenită.

n.

FELICIEN CHALLAYE

JAPONIA MODERNĂ

(Impresii)

— Urmare —

Din punct de vedere material și moral, Japoneziĭ aŭ rămas credincioșĭ vecheĭ lor civilizaţiĭ orientale. Ișĭ poate cineva lesne închipui straniile obiceiurĭ, carĭ se maĭ văd și azĭ încă, din vechea lor tradiţie, ca: virtutea, curăţenia, gentileţa și veselia.

Poporul japonez este cel maĭ curat din lume. Aproape în toate casele și restaurantele sunt camere pentru băĭ, simplu aranjate, dar comode; o mare bae de lemn se află pe o vatră încălzită, căcĭ Japoneziĭ obișnuesc băĭ calde; chiar și ceĭ din clasele de jos «hurumaia» (purtătorĭ de litri) se îmbăiază cel puţin odată pe zi: mulţĭ de 3 și de 4 orĭ pe zi.

Cunoscutul filo-japonez, profesorul Chamberlain, descrie că odinioară călătorind prin ţară a vorbit cu câţĭ-va ţăranĭ. Cu acea amabilitate extrem orientală, care le impune a'șĭ mărturisi lipsurile, în loc să se căsnească a se impune altora prin arătarea meritelor lor, aceștia îĭ spun: «Onorabile călător, suntem prea murdarĭ în satul nostru, căcĭ nu putem să ne îmbăiăm de cât odată saŭ de 2 orĭ pe zi».

El îĭ întreabă:

Iarna de câte orĭ faceţĭ bae?

— «Ah! Iarna de 4 saŭ de 5 orĭ!».

Din obiceiurile aceleĭ curăţeniĭ generale rezultă că poporul japonez este cel maĭ curat și cel maĭ plăcut pentru o convieţuire bună ce poate fi găsită în lume. Maĭ sus numitul călător scrie chiar: «Că nicĭ un miros nu îmbălsămează maĭ mult de cât parfumul de geramie!»

Nu e necesar a maĭ expune, că acele obiceiurĭ ale curăţenieĭ, dacă ele îșĭ aŭ origina în vechea Japonie, nu e o importaţiune europeană; dar încă și maĭ mult, Europeniĭ ar găsi un folos imitând în aceasta pe Japonezĭ.

Amabilitatea japoneză încă nu este o importaţiune a amabilităţeĭ europene. Japoneziĭ nu se sărută și nicĭ nu-șĭ strâng mâinile între eĭ. Amabilitatea japoneză se manifestă prin lungĭ și respectuoase salutărĭ; stând în picioare se înclină până jos, exclamând din gură un sunet, ca o fredonare; stând pe genunchĭ se târește pe burtă, atingând cu faţa rogojina și privește pe oaspete cu ochiĭ întredeschișĭ pe carĭ voește a'l onora;

în acest timp se îngrijise a nu se scula înaintea lui. Se mai uzează unii de expresiuni curioase, amuzante şi atracţioase: la mesele oaspeţilor de pildă se spune servitoarei care serveşte îngenunchiată: «Cu distinsă complezenţă (să aduce) onorabilul ceai saŭ orez». Vedeţi deci că amabilitatea nu se raportă numai la persoane, dar chiar şi la acţiunile saŭ obiectele mai privilegiate. Le este permis damelor, după capabilitate, a vorbi de «onorabilele lor prăjituri», pe când bărbatul ar arăta o lăcomie exagerată, dacă ar fi de exprimat atari acte de complezenţă.

Amabilitatea japoneză se mai manifestă şi prin alte deosebite obiceiuri. In restaurantele japoneze, după un metod tradiţional, stăpânii fac preţuri foarte moderate de politeţă se dă voiajorului, ca bună sosire «un ceai gratuit» mai mult saŭ mai puţin bogat, la cari se mai adaugă cornuri, evantae, şerveţele cu mari desenuri în flori; (stăpânul de obicei nu adaugă în factură costul acestui ceai). Astfel la plata facturei, se vede un mod de prezentare din partea patronului ca o reîntâlnire de vechi amici.

Amabilitatea japoneză câte odată atinge şi înaltul grad al virtuţei, prin o dominaţiune asupră-şi. Se resemnează adesea singuri, pentru a nu întrista pe alţii prin arătarea suferinţelor lor. E o uitare de sine, câte odată un eroism sub zâmbete. Japonezul poate zâmbi, în timp ce anunţă moartea unei fiinţe scumpe; aceasta fiind un mod propriu prin care'şi mărturiseşte neîndepărtarea durerei lui şi-şi privează astfel amicii de la amare decepţiuni; apoi singur se aruncă în braţele nenorocirei de care e lovit, se sbuciumă în singurătate, când e cu totul sigur că nu va întrista prin plâns şi că nu va micşora veselia celor în viaţă.

In sfârşit, veselia japoneză nu este o importaţiune europeană. Ea îşi manifestă distracţii tradiţionale, cu totul deosebite de ale europenilor. Nici o înclinaţiune către alcoolism în popor, iar societatea bogată se privează de viaţa mondială.

Distracţiunea preferabilă a bogaţilor constă în mesele de seară, înveselite prin conversaţiuni, cântece şi dansurile «geşai». Geşai sunt alese dintre damele cele mai frumoase şi mai tinere ale ţărei; ele învaţă a dansa, cânta, convorbi, broda, a scrie poeme, etc., în sfârşit ele sunt farmecul şi veselia societăţei japoneze.

Pentru toţi, bogaţi şi săraci, distracţia plăcută e teatrul; voiŭ vorbi şi despre aceasta puţin mai jos.

Dar plăcerea cea mai dorită este preumblarea. Se preumblă familii, împreună cu copiii lor, cari sunt aranjaţi în ordinea vârstei; cei mai mari fiind înainte fără deosebire de sex; pe ei părinţii îi ocrotesc. Străbat străzile iluminate ale teatrelor saŭ alte cartiere unde aŭ loc serbări populare. Multora însă le place viaţa de ţară, pe unde se preumblă. Natura Japoniei este încântătoare, fiind privită cu lăcomie de locuitorii ei. Japonezii admiră claritatea Mărei, albeaţa zăpezii perpetue de pe «Fugi-Jama», misterul pădurelor din Nikko saŭ Jamada.

Iubesc în special peisagele schimbătoare, ca: nuanţele întrerupte ale obiectelor, mişcarea norilor, reflecţia razelor lunei, albeaţa ninsoarei de curând căzută, etc. Florilor le conservă un deosebit cult. Aniversarea luptelor sângeroase sau revoluţiilor, nu se sărbătoreşte ca la noi, dar în schimb se organizează serbări populare cu ocaziunea înflorirei florilor, cari mai mult pătrund în adâncul inimei japonezilor, reprezentând simţul poetic al gintei lor.

Merg cete vesele a admira florile pomilor din Februarie şi a gusta din parfumul lor, cântat prin vechile poeme: vin să vadă înflorirea cireşilor în Aprilie, a azaleelor şi florilor de bob prin Mai, a lotuselor în August; toamna admiră florile roşii ale arţarului, iar în prima săptămână din Noembrie pe aceea a crizantemelor, atât de mult idolatrate. In împrejurimile fie-cărui oraş japonez sunt grădini sau sate cunoscute prin frumuseţea florilor regiunei, unde toată populaţia se adună.

Odinioară când mă aflam într'o ceinărie în Ozaka, un amic japonez îmi spunea: «Păcat că nu sunteţi aici peste 14 zile, când întreaga populaţie din Ozaka îşi va da întâlnire în această grădină pentru a vedea în zorii dimineţii alergările copiilor».

* * *

Adesea într'un loc renumit prin frumuseţea florilor sau al unui peisaj măreţ, se află un templu. Femeile japoneze se duc acolo în pelerinaj cu multă plăcere, aceasta fiind cea mai mare pietate a lor.

Intâi salută zeii. Scara de piatră aşezată înaintea templului trozneşte sub picioarele peregrinilor, înştiinţând astfel zeii de sosirea lor. Bat de două sau trei ori din palme, fac o scurtă rugăciune, depun jertfa şi apoi se preumblă, admirând picturile sau sculpturile antice, precum şi peisagiul unde se află templul. Se poate spune că preumblarea este principala distracţie a ţării şi că pelerinajul japonezilor este o preumblare meditată, însoţită de puţine impresii; dar cea mai mare distracţie a gintei este iubirea de artă.

Japonezii au păstrat din vechime nu numai fundamentul vieţei materiale şi morale, dar şi respectul şi valoarea vechilor forme ale artelor.

Pictura în Japonia este considerată ca depinzând de arhitectură; marile opere pictate ce reprezintă trecutul, ornează palatele şi templele. Anturajul lui Toza, prea pios, picta în special zeii. Anturajul lui Kano reproducea temele de pe natură: ele constau în peisagii încântătoare ale lunei, peisagii melancolice cu zăpezi, flori, ierburi, animale şi păsări admirabile. In cercurile aristocratice însă se păstra favoarea marei şi tradiţionalei arte clasice.

Am vizitat odată în Horjugi (Daimjo) pe baronul Kitabatake, un tip curios de moşier feudal, pe care revoluţia nu l'a schimbat. Salonul său, cu totul simplu, era împodobit cu câteva curioase, dar superbe scrieri artistice; în sufragerie dejunul era modest şi se servea în farfurii pictate antic, acum 200 de ani, foarte costisitoare; baronul explică cu mândrie înclinaţiunea sa către arta antică japoneză. Pentru a improviza o convorbire, i-am vorbit despre inclinaţiunea pe care o am pentru picturile populare ale anturajului real. Bătrânul nobil mi-a reproşat greşala acelei estetici, disculpându-o în acelaş timp:

— D-voastră, europenii, aveţi două sau trei secole de artă, pe când noi, japonezii, avem douăzeci de secole. Nu e de mirat deci că simţul nostru artistic este mai desvoltat decât al d-v.

Poporul preţueşte foarte mult vechile picturi. In secolul al 18 şi al 19-lea cei mai mari artişti ca: Hokusaj, Utamaru, Tojokuni şi Kunisada, prin pasteluri îşi exprim desemnurile lor colorate şi posibilitatea de a'i vedea fie-cărui om viaţa zilnică, cum şi ceva despre obiectele comune. Talentului acelor pictori-caricaturişti, geniului enciclopedic al lui Hokusaj, datoreşte Japonia privilegiul artei reale, fără grosolănie, poetic fără naivitate, popular fără vulgaritate.

Arta teatrală a rămas încă aproape de aceasta (esceptând încercarea lui Kaŭakami şi Sada Jakko), cari aŭ fost în vechea Japonie. Teatrul popular japonez este o hală mare de lemn, cari se zăreşte chiar din depărtare prin plantaţiunile de bambus înaintea intrărei, asupra căror sunt aşezate steguleţe de diferite culori, — ce laudă meritele artiştilor în frumoasa literatură chineză. In interiorul plantaţiei mulţi oameni staŭ pe rogojini, mănâncă chitre, bea ceai şi fumează mici pipe. Scena se poate transforma în duşumea care se mişcă la finele fiecărui act, dispar artiştii, dispar culisele şi apare o nouă scenă cu noi artişti. Artiştii în elegante costume antice, joacă comedii amoroase, esclusiv japoneze ale căror eroine sunt amorezele din Joşivara saŭ drame istorice, arătând aventurile curagioase din timpurile antice ale cavalerilor japonezi.

O simplă clarificaţie e suficientă pentru a arăta la ce grad acel teatru este puţin europenizat; aceasta constă în prelungirea nesfârşită a spectacolului. Am avut prilejul a asista la diferite reprezentaţiuni teatrale cari începeaŭ la ora 10 dimineaţa şi se termina la 10 ore seara.

* * *

In sfârşit tot acele 3 mari religiuni ale vechei Japonii, sunt şi ale moderneï

Japoniĭ; *Shintoismul, Budhismul* și *Konfuceismul*.

Shintoismul este cultul Kamiilor, carĭ aŭ credința că sufletele morților continuă a trăi încă printre viețuitorĭ, carĭ observă purtarea lor, și se bucură de veselia lor, întristându se de mâhnirea lor. Șintoistul onorează maĭ ales sufletele propriilor luĭ străbunĭ și apoĭ sufletele morților, din carĭ se trag, și în sfârșit sufletele străbunilor împăratuluĭ; străbuna Micado-uluĭ e zeița soareluĭ, numită Amaterasu. Bunele moravurĭ divinizează sufletele strămoșilor precum și conservarea nobiluluĭ lor ideal: necesar însă este ca morțiĭ să continue a stăpâni pe viețuitorĭ. Individul, totdeauna trebue a fi gata la sacrificiul viețeĭ sale pentru rudele saŭ națiunea sa.

Tocmaĭ în momentul, când Japonia s'a europenizat, statul japonez a proclamat Șintoismul ca cult oficial. Ideile aceste vechĭ religiĭ se referă la câte-va din instituțiile Japonieĭ moderne. Dacă de pildă Micado-ul poate înainta un funcționar în viață, după moartea luĭ îl poate ridica la rangul cel maĭ înalt, decorându-l cu ordinul «*Răsăritul Soarelui*» (ca și Legiunea de Onoare); aceasta, se datorește ideeĭ Șintoismuluĭ, care spune că sufletele morților continuă a viețui între viĭ.

Konfuceismul nu este atât de religios pe cât e filosofic, filosofie de origină chineză, este o uimitoare realitate. Cum s'ar putea cineva folosi de acțiunile providențiale, pe carĭ nimenĭ nu le poate ști? acțiunile pământeștĭ sunt așa de dubioase și așa de importante, că ele merită a ne atrage întreaga noastră atențiune. A onora strămoșiĭ, a le păstra tradițiunea, a respecta bătrâniĭ și maĭ ales pe părințĭ; a ne supune regeluĭ, în aceasta constă moralitatea.

Konfuceismul, a pătruns în Japonia, înaintea Budhismuluĭ, cam pe la începutul primuluĭ secol al creștinismuluĭ; în Japonia se găseaŭ adepțĭ numaĭ în cercurile instruite, acum însă progresează și dintre intelectualĭ care-ĭ leagă pe toțĭ îndepărtându-le credința Șintoismuluĭ și Budhismuluĭ. De altă parte are un efect colosal asupra educațieĭ. Una din cărțile morale populare în Japonia, este Konfuceistul, intitulat: *cele 24 modele ale pietățeĭ fieștĭ*. Unul din aceste modele reprezintă un tânăr, cu înfățișare delicată, care noaptea doarme fără a fi învelit, pentru a atrage astfel țânțariĭ din casă, asigurând părinților un somn liniștit!..

(Va urma).

Trad. din rev. esperantistă „Lingua Internacia"
de **Miluță Simion**

CĂSĂTORIA LA INDIENI

Diferite obiceiurĭ

Indieniĭ își petrec cea maĭ mare parte din viața lor în plin aer, unde cerul senin și soarele strălucitor îĭ atrag. Indolențĭ și contemplativĭ, eĭ se instalează la colțul străzilor și așteaptă evenimentele; așa, eĭ stau ore întregĭ spre a vedea defilând somptuosul cortegiu al vre-unuĭ «sahib», înalt funcționar anglo-indian, sosit în turneu oficial.

Dar spectacolul cel maĭ interesant pentru eĭ este acela care întovărășește căsătoriile într'o familie bogată; se pasionează nespus după acest fast cu totul asiatic.

Ce subiect nesfârșit e căsătoria la indienĭ! Nicăerĭ nu este așa de variată.

Fie-care rasă, fie-care trib, fie-care castă, fie care sub castă își are modul săŭ de a o celebra.

In Bengal cele maĭ multe caste maĭ posedă și acum obiceiul schimbăreĭ sângeluĭ.

Un bărbier lasă sânge celor douĭ căsătorițĭ și tânărul este mâzgălit cu sânge de-al feteĭ, iar fata cu sânge de-al gineruluĭ.

Aceasta este formalitatea principală a ceremonieĭ matrimoniale. Unele caste însă au renunțat la obiceiul acesta, mulțumindu-se să frece pe vii toriĭ soțĭ la frunte cu văpsea roșie.

Au alt obiceĭ care se găsește în toată India, sub o formă sau alta, este ca amiciĭ tinereĭ căsătorite să se prefacă că o fură în momentul când ginerele vine să o ia.

La indieniĭ musulmanĭ, surorile și celelalte rude maĭ de aproape ale gineruluĭ formează o gardă în jurul luĭ când el intră în casa mireseĭ, căcĭ

surorile tinere ale acesteia din urmă sunt autorizate, dacă li se prezintă ocaziunea, să'l zgârie și să'l tragă de urechĭ!

In cele maĭ multe triburĭ ceremonia căsătorieĭ este redusă la cea maĭ simplă expresiune: e destul, de exemplu, ca ceĭ doĭ tinerĭ să mănânce împreună in fața martorilor pentru ca să fie considerațĭ ca bărbat și femeie!

Așa că masa la nuntă care la noĭ este accesorie, la indienĭ devine ceremonia principală!

Acest prânz trece adeseorĭ in domeniul vodeviluluĭ. Mireasa care este obligată să păstreze o imobilitate rigidă, este hrănită cu mâna de către sora mireluĭ. Dar ea trebue în acelaș timp să-șĭ țină brațul întins în direcția gineruluĭ, ținând strâns între degete o prăjitură. Dacă poate să o apuce cu dințiĭ inainte ca sora eĭ să i-o ia, atuncĭ căsătoria este oficial proclamată!

Una din ilustrațiile ce publicăm are caracter religios, cu tot aspectul săŭ pur comic. Ea reprezintă un cortegiu de muzicanțĭ atașațĭ la templul Amritsar, orașul sfânt al Sikhșilor.

Când Sikhșistiĭ, carĭ sunt o sectă budistă reformată, aŭ suprimat funcțiunile sacerdotale, căcĭ eĭ nu voiaŭ să recunoască pe preoțĭ și pe predicatorĭ, a fost nevoe să se constitue o nouă categorie de demnitarĭ spre a se putea săvârși serviciul în temple.

Creațiunea acestuĭ corp de muzicanțĭ carĭ primesc cu cântece religioase în temple pe pelerinĭ și pe credincioșĭ se datorește împrejurăreĭ de maĭ sus, — și nu este lipsită de farmec.

Arg.

Luptă cu un urangutan

— —

După o călătorie liniștită pe oceanul Pacific ajunseiŭ la Bandjermassin, în Borneo. Acolo trebuia să poposesc patru zile. Profitaiŭ de acest timp și împreună cu căpitanul vaporuluĭ treĭ marinarĭ și câțĭva negriĭ, locuitorĭ aĭ insuleĭ, am mers să vizităm pădurea virgină ce se întinde nu departe de oraș. Toțĭ eram bine înarmațĭ cu puștĭ, revolvere și pumnale, însă înaintam cu mare greutate din cauza lianelor și trunchiurilor de copacĭ răsturnațĭ în cale.

Incepea să se întunece. Un negru ne spuse că se duce să ia apă dela un isvor. Am primit fiindcă doream să-mĭ reinoesc provizia de apă. De odată însă auzirăm niște țipete înfiorătoare.

Sărirăm în picioare și alergarăm să vedem ce s'a întâmplat. N'am făcut nicĭ treizecĭ de pașĭ și, o priveliște înfiorătoare ne opri pe loc: un urangutan ținea pe negrul care se dusese după apă, în brațe și-l înăbușea sub strânsoarea luĭ grozavă. Căpitanul sări în ajutorul negruluĭ. El înfipse cuțitul în ceafa urangutanuluĭ. Acesta părăsi pentru o clipă pe negru spre a da un pumn atât de puternic în fața căpitanuluĭ încât acesta căzu scăldat în sânge. Clipa în care urangutanul lovise astfel pe căpitan, ajunse negruluĭ spre a împlânta cuțitul adânc în pieptul urangutanuluĭ. El căzu trăznit la pământ.

Negrul și căpitanul fură pansațĭ de mine. In sfârșit negrul ne putu povesti cum se întâmplase aceasta:

«Pe când mergeam spre izvor — ne spunea el — am văzut un mic orangutan ce se juca în culcușul săŭ. L'am luat și l'am legat. Cum am terminat aceasta, m'am simțit apucat de mijloc și aruncat la o depărtare de câțĭ-va metri. Când m'am ridicat am văzut în fața mea un urangutan bătrân. Restul îl știțĭ».

El mulțumi căpitanuluĭ cu recunoștință și îĭ dărui micul orangutan.

După treĭ zile am plecat din Borneo îndreptându-mă spre Calcuta.

M. B. W.

CELE TREI AVENTURIERE

— Mare roman de aventurĭ senzaționale —

— Urmare —

— Regina?.. S'o expunem primejdieĭ în această pădure?

Vahi tresări. Estrela suspină înăbușit.

Dragostea mea pentru blondina pungășoaică mă făcuse să fiŭ crud. Mi-am cerut ertare.

Vahi judecă însă că momentul nu era de loc potrivit pentru înduioșărĭ, și continuă repede:

— Regina are prietenĭ. Cu ajutorul lor aŭ fost pregătițĭ caĭ bunĭ, și în timpul nopțiĭ veĭ putea străbate ceĭ o sută de kilometri, carĭ ne despart de coastă. Un vaporaș te așteaptă pentru a te transporta fără întârziere în Europa. Nu e un vas mare, dar e bine construit și călătoria cu el e sigură.

— Dar Regina mă va urma? întrebaĭ eŭ, de și aș fi voit să nu pun această întrebare.

— Nu ți-am spus că va veni să te ia din pădure?

Așa era. Mă zăpăcisem. Gândul libertățiĭ, gândul că incepeam din noŭ lupta cu teribila asociație, mă făcea visător. Dar oare C. M. U., avea să poată supraveghia toate porturile din Franța?

O mișcare a celor două fete imĭ aduse aminte unde mă aflam.

Amândouă se îndreptaseră spre caĭ. Le-am urmat.

— Vahi, de ce te interesezĭ tu de soarta mea? Tu nicĭ nu mă cunoștĭ?

Dânsa surise misterios:

— Cine știe?

Apoĭ cu voce tare:

— Lucrez din dragoste pentru Estrela. O iubesc ca pe o soră.

— Oh! și eŭ o iubesc ca un frate. Dacă n'aș avea de făcut lucrurĭ așa de marĭ, dacă n'ar trebui să-mĭ răzbun părintele ucis mișelește, cred că n'aș maĭ părăsi Mexicul.

Estrela îĭ întinse amândouă mânile.

— Dar Regina? murmură dânsa.

Pronunțase cuvintele acestea cu un accent blând, fără nicĭ o nuanță de imputare.

Era îndurerată, dar rămânea mereŭ dreaptă.

De și trăise în contact cu niște bandițĭ așa de teribilĭ, caracterul eĭ drept fusese maĭ puternic: Mafia nu putuse face dintr'o ființă de caracter o trădătoare josnică.

— Adio, Carol.

— Adio.

Estrela călări apoĭ alăturĭ de indiană, silindu-se să se ție dreaptă pe șea. Voia să-șĭ ascundă durerea.

După un moment cele două fete se despărțiră de mine, sfătuindu-mă să mă întorc tot pe drumul pe care venisem.

Am pornit la drum fără să mă maĭ gândesc acum la jaguarĭ.

Și totușĭ, în noaptea aceea aveam să-ĭ văd.

CAP. VIII

Judecata unuĭ bandit

Vahi nu mă înșelase.

Ajungând la fermă constataĭ imediat că se produsese un eveniment însemnat.

Țăraniĭ adunațĭ în curte discutaŭ cu însuflețire și frumoasa limbă spaniolă era împestrițată de exclamațiunĭ italiane. Oameniĭ aceia de abia mă observaseră și eŭ eram gata să ajung la camera mea când Estrela se arătă în pragul caseĭ, urmată de indiană.

De odată se produse o tăcere adâncă.

Eu ghiciĭ că trebuia să se petreacă ceva și mă opriĭ în loc.

Tînăra fată le vorbi.

«Oamenî credincioşî, senor Catapanos a dispărut dintre ceî viî. Să dea D-zeŭ ca sufletul săŭ să zboare mulţumit, şi noî să ne aducem aminte despre bunătatea sa, despre virtuţile sale frumoase şi despre curajul săŭ.

«Băuturî şi mâncărî bune se vor răspândi din belşug în onoarea sa. Mâine să încălecaţî pe caiî voştri ceî maî buni şi să porniţî prin sate pentru a răspândi vestea tristă a doliuluî nostru.

«Seara asta este a mortuluî.

«Vorbiţî despre dânsul.

Discursul acesta destul de ciudat pentru mine ca european şi noŭ venit în Mexic, era foarte firesc pentru locuitoriî ţăreî.

Ţăraniî răspunseră cu gravitate.

«Cinste luî Catapanos! Gândurile noastre prietenoase să-î mângăe sufletul».

După aceia în umbra crepusculuî care învăluia curtea se începu orgia.

Mă servesc de cuvîntul orgie pentru ca aceste vegherî mortuare aduceau o consumaţie înspăimântătoare de băuturî alcoolice. Asistenţiî sunt convinşî că bând maî mult arată maî multă stimă mortuluî.

Mă gândeam că în condiţiile acelea voî putea părăsi cu uşurinţă hacienda fără a fi văzut.

Cine se maî gândea atuncî la prizonierul luî Orsoni? In fie-care clipă se ridica câte un mesean, pronunţa câte-va fraze de laudă la adresa mortuluî şi libaţiunile accentuau discursul săŭ.

In curând oratoriî nu se maî înţelegeaŭ. Dânşiî începeaŭ fraze şi nu le maî terminaŭ, însă părea că nimenî nu observă şi asistenţiî înlocuiaŭ slăbiciunea elocvenţeî bând cû o îndoită convingere.

Pe la orele zece cea maî mare parte dintre păzitoriî mortuluî se retrăseseră din luptă, ceeace însemna că se lungiseră la pământ.

Dacă maî lăudau încă pe stăpânul haciendeî, apoî o făceaŭ de sigur în vis.

Mi se părea că ora de fugă sosise.

Mă strecuraî afară din camera mea.

Inconjurând hacienda ajunseî la grajd fără să întâlnesc pe nimenî.

Puseî şeaua pe un cal fără să fiŭ văzut de cine-va.

Scoseî animalul afară mergând alăturî de dânsul până la o distanţă oarecare de clădire; apoî când o perdea de arborî îmî ascunse zidul alb, încălecaî pe cal şi îî dăduî pintenî repezindu-mă pe câmpie.

Şi în timpul acesta noaptea se lăsase învăluind câmpia şi pădurea.

Ora sumbră în care carnivorele rătăcesc prin întuneric se apropiase.

Dar după cum spunea blonda Regină ceea ce este scris în cartea destinuluî trebue să se îndeplinească.

Şi se vede că în ziua aceea, puterile misterioase carî conduc lumea hotărâseră că nimic nu trebuia să mă oprească în cale.

Iată-mă în pădure. Am pătruns în colibă lăsând calul liber, pentru ca la nevoe să scape singur din încurcătură, cum s'o pricepe maî bine.

Eram uimit eŭ însumî de liniştea cu care făcusem toate astea. Altădată aş fi tremurat de teamă în tot momentul, aşî fi spionat stufişurile la fiecare pas, temându-mă ca nu cumva să apară cine ştie ce fiară grozavă care să mă sfâşie.

Da abia urcasem ultima treaptă a scăriî care dusea în colibă, şi iată că două mâinî viguroase mă apucară de gât şi mă răsturnară, maî înainte de a fi avut vreme să fac o singură mişcare de împotrivire.

Necunoscutul îmî legă bine mâinile şi picioarele şi-mî puse un căluş în gură. — Prin urmare, nu mă maî puteam mişca nicî nu maî puteam vorbi. - Numaî ochiî îmî rămâneaŭ liberî; în umbra care mă înconjura însă, nu puteam deosebi nimica lămurit.

Simţeam numaî că eraŭ acolo maî mulţî oamenî; din când în când deosibeam chiar în cadrul uşiî siluete omeneştî.

Apoî auziî în pădure vocî, strigăte sălbatice.

Mă gândiî îndată la teribiliî jaguarî, şi inima mi se strânse de nelinişte; ştiam doar că Regina trebuia să vie şi dânsa acolo.

Dar oare jaguariî sunt maî teribilî de cât duşmaniî nevăzuţî al căror captiv eram? A! nu, nimic nu poate fi maî teribil decât societatea C.M.U.!..

Aşa dar planurile noastre fuseseră decoperite. Ce nebunie că nu prevăzusem lucrul acesta!...

Mafia nu este numaî o simplă bandă; e un popor întreg, sunt miî de inşî carî supraveghează pe aceî arătaţî de şefî.

Şi o nouă groază mă coprinse. Aveaŭ s'o lovească şi pe Regina; aveaŭ s'o pedepsească pentru că voise să mă libereze.

Plângeam în tăcere.

Dacă Regina murea, la ce aş maî fi trăit eŭ?

Dar deodată o mişcare se produse în jurul meŭ. Cine-va dăduse un ordin în şoapte.

Când se făcu din noŭ tăcere mi se păru că aud la oarecare distanţă zgomotul unor lopeţî vâslind.

Câte-va momente trecură, apoî o voce sfioasă ajunse până la mine:

— Carol, aicî eştî?

Inţelegeam. — Eliberatoriî meî sosiseră cu barca be râu.

Dar în clipa următoare flacărî roşiî acoperiră orizontul şi auziî galopul unor caî.

Cine-va mă apucă cu brutalitate, şi mă trânti lângă uşa colibeî, aşa ca să pot vedea ce se petrece afară.

Oameniî carî eraŭ în jurul meŭ părăsiră coliba. Rămăseî singur, fără să pot face vre-o mişcare. Numaî ochiî îmî alergaŭ în toate părţile, privind cu aviditate.

In jurul poeniî ardeaŭ nişte focurî de uscăturî, pe care nişte necunoscuţî le alimentaŭ mereŭ.

La lumina acestor focurî am zărit-o pe Estrela.

Alăturî de ea era indiana Vahi; şi amândouă eraŭ legate bine, şi înconjurate de nişte oamenî cu feţele intunecate.

Prezenţa acestora îmî dovedea până la evidenţă că nu trebuia să maî am nicî o speranţă.

— Orsoni! Mathiolo!

La lumina foculuî îî recunoscusem.

Orsoni înaintă spre prizonierele sale. Un moment le privi în tăcere, cu multă ironie; apoî le vorbi sarcastic:

— Eî, drăguţele mele! dar a'ţî crezut că veţî putea nesocoti voinţa şefuluî?

Nicî una dintre fete însă nu-î răspunse. Stăteaŭ amândouă nemişcate ca şi cum s'ar fi metamorfozat în statuî.

Orsoni isbucni într'un hohot de râs.

— Foarte bine, fetelor, credeţî că dacă nu veţî vorbi veţî fi maî puţin compromise. Dar eŭ vă voî da îndată dovada că nu maî aveţî acum ce pierde vorbindu-mî pe faţă.

Şi cu mâna îndreptată spre Estrela, continuă:

— Tu, care aî fost crescută de noî, după ce te smulsesem din ghiarele sărăcieî, te-aî înamorat de acela pe care trebuia să-l păzeştî. Nu te oprea nimenî să-l iubeştî, şi nicî chiar să-l iaî de bărbat. Poate că devenind soţul tăŭ, Mafia l'ar fi graţiat. Dar diavolul te-a îndemnat la răŭ. Nevoia de a înşela există în orî-ce femee. Aî făcut visul de a sacrifica acestuî necunoscut, care pentru tine trebuia să fie maî mult un duşman, întreaga asociaţie a Mafieî.

«N'aî putut pricepe că eraî prea slabă pentru a învinge o organizaţie aşa de numeroasă şi de puternică?

«Acela care supraveghiază este supraveghiat la rândul săŭ. E cu neputinţă să ne trădeze cine-va.

Apoî, întorcându-se spre indiană:

— Şi, tu, hoţoaică roşie, de ce m'aî înşelat? Trebuia să-mî fiî credincioasă, pentru că numaî ast-fel aî fi putut câştiga colierul de aur pe

care-l doreştĭ. Aşa dar acum aĭ renunţat la el?

— I-am făgăduit eŭ că-ĭ voiŭ da colierul acesta fără întârziere, dacă mă va asculta.

Estrela pronunţase cuvintele acestea cu voce tare şi cu multă hotărâre.

Indiana voi să protesteze, dar tovarăşa sa continuă cu vioiciune:

— Stăpânul va da nişte pedepse grozave. De ce să te acuzĭ pe nedrept? Meriţĭ să fiĭ cruţată.

Şi în timpul acesta eŭ stăteam nemişcat, fără să pot face o singură mişcare pentru a veni în ajutorul acelor carĭ îşĭ primejduiaŭ ast-fel viaţa pentru mine.

Era înspăimântător.

Orsoni continuă cu cruzime:

— Bănuiam eŭ că tu eştĭ aceea care a condus toată acţiunea signonorina Estrela. Aĭ face bine însă să ieĭ seama; nu trebue să te ascunzĭ prea mult. Mafia poate erta pe acela care a executat; dar loveşte fără milă pe acela care a conceput.

Estrela răspunse cu vocea tremurătoare:

— Eŭ m'am folosit de lăcomia aceşteĭ sărmane indiene.

Vedeam bine că Estrela se devota pentru a o salva pe Vahi; dar nu pricepeam pentru ce făcea asta.

— Eştĭ plină de nobleţă şi de curaj, Estrela, răspunse indiana.

Dar Orsoni o întrerupse cu violenţă:

— Te rog să mă scuteştĭ de frazele acestea pompoase. Aicĭ nu te aflĭ în mijlocul războinicilor de rasa ta, şi cuvintele răsunătoare nu aŭ nicĭ un rost.

Apoĭ, adresându-se din noŭ Estreleĭ:

— Tot din ordinul tăŭ aştepta la o mică distanţă de rîŭ, o altă indiană cu nişte caĭ?

Fără să stea la îndoială, Estrela răspunse:

— Da. Când cine-va voeşte să scape un prizonier, trebue să-ĭ asigure o fugă cât maĭ repede.

— Bine, bine, văd că spuĭ adevărul cu curaj. Imĭ pare răŭ de tine, mica mea Estrela; aĭ fi putut deveni o glorie a Mafieĭ.

«Cât despre păzitoarea cailor, nu trebue să te maĭ îngrijeştĭ. Din ornul meŭ a fost spânzurată de copacul cel maĭ apropiat. Nicĭ n'a avut măcar timpul să te blesteme.

Indiana Vahi nu-şĭ putu stăpâni o exclamaţie de durere.

— Ah! ah! glumi Orsoni, se pare că nu prea îţĭ convine ca o fată din rasa ta să fie ast-fel tratată... Să nu te îndoeştĭ însă că moartea eĭ va fi răzbunată.

Urmă un moment de tăcere.

Din adâncimile păduriĭ porneaŭ nişte zgomote bizare. Din când în când o plângere lugubră străbătea stufişurile. Orsoni zâmbea misterios.

— Să mergem! — ordonă dînsul, întorcându-se spre oameniĭ săĭ.

Oameniĭ păreau că aşteaptă de mult acest semn, căcĭ se repeziră îndată asupra celor două fete.

Peste un moment unul dintre eĭ urca scara spre colibă, ducând-o pe Vahi leşinată.

O aruncă pe scândurĭ alăturĭ de mine; după aceea trase scara şi se lăsă să alunece jos cu ajutorul uneĭ frânghiĭ.

Dar ce făceau oare tovarăşiĭ luĭ Orsoni în timpul acesta?

In mijlocul poeniĭ se afla trunchiul unuĭ copac gigantic, distrus fără îndoială de vre-un uragan.

De trunchiul acesta fu legată Estrela.

Pentru ce! La ce supliciĭ fusese condamnată oare nenorocita copilă?

Vaĭ! Din nefericire aveam să aflu lucrul acesta curând de tot.

Se auzĭ o şuerătură şi îndată nişte caĭ apărură în poiană.

Erau caiĭ bandiţilor. In zadar m'am întrebat în urmă unde stătuseră ascunşĭ caiĭ aceştia; nicĭ azĭ n'aş putea-o spune.

Mizerabiliĭ încălecară şi se îndreptară fără şovăire spre rîu.

Aveau să străbată apa înot,—lucru destul de uşor, având în vedere că rîul nu era tocmaĭ lat.

Orsoni rămase cel din urmă pe ţărm.

Inainte de a porni se întoarse spre colibă şi cu un gest ameninţător îmĭ strigă:

— Carol, sper că mâine te veĭ întoarce la fermă şi că în viitor te veĭ supune voinţeĭ mele. Văd că aĭ uitat moartea d-luĭ Brasset şi 'ţĭ daŭ dreptate, pentru că fulgerul care n'a fost văzut, nu poate înspăimânta. Moartea Estreleĭ însă îţĭ va lăsa o amintire maĭ adâncă, căcĭ nu veĭ pierde nimic din agonia eĭ.

Şi râsul său lugubru răsună cu putere în noapte.

— De vreme ce ţi-a plăcut maĭ mult libertatea, decât dragostea aceşteĭ nebune, te voiŭ scuti de prezenţa eĭ. In zoriĭ zileĭ jaguariĭ vor răpi-o de pe acest pământ plin de mizeriĭ.

Orsoni maĭ privi odată în jurul său, apoĭ dădu pintenĭ caluluĭ şi trecu curentul.

Estrela auzise ca şi mine cuvintele călăuluĭ şi, cuprinsă dintr'odată de groază, începu să strige ajutor.

Dar Orsoni trecu repede apa şi, în galopul caluluĭ, se îndepărtă, urmându-şĭ tovarăşiĭ.

CAP. IX

Luna se înălţase pe cer, amestecându-şĭ lumina eĭ palidă cu licăririle sinistre ale foculuĭ de vreascurĭ.

Şi în cadrul aceşteĭ luminĭ bizare lucrurile pământeştĭ luau o înfăţişare de vis.

Ştiam bine că toate câte le vedeam erau lucrurĭ reale, petrecute, şi cu toate acestea mi se părea că sunt victima uneĭ halucinaţiĭ.

Bandiţiĭ lăsară la picioarele Estereĭ o biată căprioară, care fusese de asemenea bine legată.

Animalul ţipa mereu şi Estrela striga şi suspina în cor cu el.

Oare biata fată ne vedea? Cum eram noĭ lungiţĭ la pământ şi aveam numaĭ figurile iluminate, trebuia să părem decapitaţĭ.

De-odată m'am înfiorat pînă în măduva oaselor.

Din întunerecul pădurii pornise o miorlăitură prelungă, formidabilă.

Căprioara tăcu. Estrela tăcu şi dînsa, dar cu toate că distanţa dintre noĭ era destul de mare, putuĭ totuşĭ auzi cum îĭ clănţăneau dinţiĭ în gură.

Jaguarul îşĭ anunţase prezenţa. Dintr'o parte opusă a pădurii îĭ răspunse un alt miorlăit.

Se ştie că jaguariĭ au obiceiul să vâneze cât douĭ; prin urmare în momentele acelea o pereche de jaguarĭ înfometaţĭ vedeau ceea ce vedeam şi eu: o victimă care li se oferea de-a gata, fără nicĭ o putinţă de apărare, o victimă slabă, care era apărată numaĭ pentru puţin timp încă de flăcările ce o înconjurau.

Cum aş putea exprima starea sufletească în care m'am aflat în acele teribile momente?

Fără nicĭ o exagerare, mi-aş fi dat viaţa dacă aş fi putut căpăta libertatea măcar pentru cincĭ minute. Barca rămăsese legată la marginea râuluĭ; bandiţiĭ, sigurĭ de noĭ, nu se gândiseră s'o dezlege de-acolo. Estrela ar fi putut scăpa pe această cale.

Iată însă, că deodată, auziĭ pe acoperişul colibeĭ nişte loviturĭ destul de puternice. Un necunoscut se silea să-şĭ deschidă calea pe acolo.

Un necunoscut?.... Haida de!.... Nu putea fi decât un jaguar! Fiarele acestea se urcă pe arborĭ cu o înlesnire uimitoare; desigur că vreu-n jaguar maĭ flămând găsise mijlocul acesta, pentru ca să nu maĭ fie silit să străbată linia focurilor.

Spaima mea era aşa de mare, în cât primeam cu plăcere gândul că voĭ muri în curând.

Cel puţin atuncĭ nu voĭ maĭ simţi, nu voĭ maĭ cugeta; cel puţin atuncĭ voĭ fi scăpat de oribila scenă de a o vedea pe Estrela sfâşiată de teribilele fiare, fără ca să-ĭ pot veni în ajutor.

(Va urma)

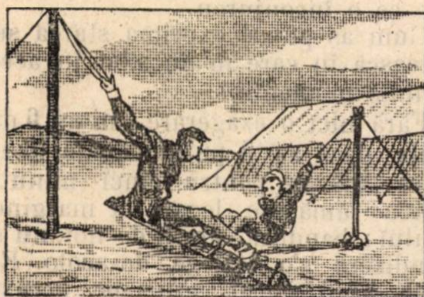
O călătorie primejdioasă

O călătorie primejdioasă a făcut Savage Landor. El a străbătut platourile şi munţiĭ ceĭ maĭ înalţĭ de pe suprafaţa pământuluĭ: prin Himalaya, în Tibet, la pragul religiuneĭ oprite profanilor de către *Lama*-nĭ, preoţiĭ ceĭ maĭ fanaticĭ aĭ luĭ Budha. Dacă n'a putut să pătrundă în această «sfântă a sfintelor», totuşi el a admirat, cel dintîĭ dintre oameniĭ albĭ, izvoarele luĭ Brahmaputra, la scoborâşul trecătoareĭ Maium ce se deschide la o înălţime de 5357 metriĭ deasupra niveluluĭ măriĭ. Intre altele, îndrăzneţul călător spune:

«Mărturisesc că simţeam un oarecare «orgoliu, de a fi cel dintâiŭ European care «a ajuns la aceste izvoare, şi o oarecare «plăcere copilăroasă de a sta cu picioa-«rele crăcănate deasupra aceşteĭ ape «sfinte, care maĭ la vale e atât de largă; «bău din ea, chiar de unde izvorăşte».

5337 metriĭ! E 527 metriĭ deasupra niveluluĭ luĭ Mont Blanc! Dar Savage Landor s'a urcat cu mult maĭ sus, până la 6400 m., şi acolo «răul de munte» l-a doborît, l-a trântit în zăpadă.

El încercă să străbată Himalaya, dealungul laculuĭ Mansarauar, prin trecătoarea grozav de grea Maugeho; în felul acesta vroia să facă să i se piardă urma, căcĭ se zicea cumcă tibetaniĭ, înştiinţaţĭ

de apropiata luĭ sosire, îĭ întindeaŭ deja curse pe drumul obişnuit. Doctorul Wilson, care îl însoţea şi care suferea îngrozitor, îl părăsi pe la 6230 metriĭ; în curând îl părăsi şi una din călăuze; Landor atinse punctul cel maĭ înalt al trecătoareĭ cu cealaltă călăuză rămasă. Mergeaŭ amândoĭ ca nişte lunatecĭ, îndureraţĭ la cap, la plămânĭ, la inimă, gâfâind, tremurând, şi totuşĭ parcă adormiţĭ de un somn, care pe gheţurĭ duce la o moarte de frig; şi tocmaĭ pe aceste gheţurĭ, pe aceste zăpezĭ, un vânt bătea dinspre Nord-Est ca şi Mistralul *)...

La 6400 metriĭ înălţime

Căzură amândoĭ într'o somnolenţă de neînvins, ca amorţiţĭ de un narcotic puternic.

«Luptam din răsputerĭ împotriva somnuluĭ, căcĭ ştiam bine că dacă pleoa-«pele mi s'ar închide, ele ar rămâne «închise pentru vecie... Vântul sufla cu «tărie, muşcător, cu un vuet atât de «grozav încât mi se pare că-l maĭ aud «şi acum vâjiindu-mĭ în auz. Parcă era «freamătul morţiĭ!»

In sfârşit, căzut într'un fel de inconştienţă, sau semi-conştienţă — cum zice Savage—el tresări de-odată sub isbitura unuĭ vis teribil; se ridică, trezi pe călăuză, şi coborîră amândoĭ coasta, în maĭ puţin de un sfert de oră, îngroziţĭ, smintiţĭ, adormiţĭ pe jumătate.

rafinate, prezidate de un faimos personaj, tot de-odată şi mare preot şi guvernator de ţinut: fu lovit cu cravaşa, fu legat de o şea bătută în cue şi fixată pe un cal fugărit în galop ameţitor, pe când nişte soldaţĭ trăgeau cu puşca în el din goană, dar din stângăcie nu îl nimereaŭ; şi în urmă supus la un chin îngrozitor (vezĭ figura) care nu se poate descrie.

Martiriŭ îngrozitor

Insfârşit i se aplică tortura fieruluĭ înroşit plimbat pe dinaintea ochilor pe care îĭ usucă şi îĭ arde.

Chinurĭ tibetane

Scăpat de o moarte de frig, el nu putu să scape de tibetanĭ căcĭ «necredinciosul nu trebue să mânjească cu prezenţa sa sfintele locaşurĭ din Lhassa. Atacat de-odată de o mulţime mare ajutată de 400 soldaţĭ ascunşĭ într'o pădurice, Savage Landor suferi chinurĭ groaznice; legat strâns de îĭ stădea sângele, în loc, el făcu cunoştinţă cu nişte torturĭ

Un călău agita o armă de metal înroşit pe lângă capul nefericituluĭ călător pe când un ajutor de călău îl ţinea nemişcat; dar nu i se arseră ochiĭ căcĭ se temeaŭ de englejĭ şi eraŭ cuprinşĭ de un fel de laşitate lăuntrică de nevindecat.

La urma urmeĭ i se dete drumul, şi Savage Landor împreună cu cele două slugĭ ale luĭ, ajunse cu bine în India. Era însă cu totul îmbătrânit.

Trad. de **D. Armandy**

*) Mistralul e un vânt care bate cu tărie prin Sudul Franţeĭ.

LEGENDĂ DIN HAWAÏ

Cum opri soarele Moĭ

Era pe atuncĭ, de demult, pe când noaptea era de două orĭ maĭ lungă ca ziua, un tânăr şi viteaz războinic numit Moĭ care trăia cu bătrâna luĭ mamă, Hina, pe coasta unuĭ munte care maĭ târziŭ fu botezat cu numele săŭ, în amintirea marilor luĭ fapte.

Această femeie, mama luĭ Moĭ, îşĭ trecea viaţa-ĭ plină de muncă, fabri-

când un fel de plăcintĭ din făină de yuka.

E probabil că le fabrica noaptea, căcĭ zilele şi-le rezerva spre a întinde prăjiturile la soare ca să se usuce.

Dar lucrul nu avea sfârşit. Că abia termina să le atârne de o frânghie în fie-care dimineaţă şi când se lăsa noaptea, era nevoită să le ducă în coliba sa spre a nu rămânea expuse umezeleĭ nopţeĭ.

Moĭ, printre ocupaţiile luĭ de vânător, asistase de maĭ multe orĭ la îndeletnicirea mameĭ sale, dar iĭ păru răŭ că răbdarea luĭ fusese ast-fel recompensată.

Adesea orĭ rugase Soarele să se arăte maĭ îndurător, întârziindu-şĭ drumul pe cer—lucru care ar fi dat timp prăjiturilor să se usuce.

Dar astrul rămăsese surd la rugăciunile luĭ.

Şi Moĭ căută un mijloc spre a-l face să fie maĭ cu judecată.

El începu să-ĭ studieze cu minuţiozitate mersul, transportându-se pe diferite înălţimĭ ale insuleĭ.

După lungĭ şi răbdătoare observaţiunĭ el descoperi că itinerariul soareluĭ îl făcea să străbată în fie-care zi la aceiaş oră valea prăpăstioasă a Haleakaleĭ.

De atuncĭ se puse pe lucru cu stăruinţă. Şi în loc să imiteze pe eroul biblic Josua, care a trebuit să recurgă la ajutorul luĭ Dumnezeŭ, spre a opri soarele ca să aibă timp să taie în bucăţĭ pe duşmaniĭ luĭ Israel, el s'a raportat la inteligenţa luĭ.

Ajutat de sclaviĭ săĭ, el strânse o cantitate enormă de nucĭ de cocos ale căror fibre îĭ serviră să facă o frânghie tare, la capătul căreia făcu un ochiŭ.

După ce termină aceste preparative, se urcă pe un pisc, care şi-a păstrat până acum numele de Casa Soareluĭ, şi se ascunse după o stâncă.

Fără să se teamă de ceva, astrul se apropiă repede, grăbit, ca tot-d'auna să-şĭ termine cu promptitudine drumul luĭ cotidian.

Cu o mişcare plină de vigurosie ca şi de îndemânare, tânărul războinic învârti lasso-ul săŭ şi nodul înfăşură o rază.

Această rază fiind cea maĭ mare şi cea maĭ puternică, Soarele întârzie în mersul luĭ...

E adevărat că reuşi să scape când raza se sfărâmă. Dar Moĭ, departe de a se descuraja, aruncă din noŭ lasso-ul săŭ şi prinse o altă rază care se sfărâmă ca şi cea precedentă.

Când văzu că i se frânge maĭ multe, Soarele nu maĭ avu încotro. Arătă duşmanuluĭ săŭ că voeşte să intre în tratative de pace.

In cele din urmă, el consimţi să'şĭ întârzie mersul aşa fel ca buna Hina să aibă timp să-şĭ usuce prăjiturile eĭ.

Şi din acea vreme datează faptul că zilele sunt maĭ lungĭ.

C. Arghir.

Comerţul aeroplanelor în Franţa

Acum un an, Europa şi în deosebĭ Franţa număra peste o sută de aeroplane. Cu toate că astă-zĭ ar fi maĭ greu să se stabilească o statistică generală a acestor aparate,—s'ar putea totuşĭ să se arate destul de exact importanţa producţiuneĭ franceze.

De la traversarea canaluluĭ Mâneceĭ până astăzĭ, atelierele Blériot aŭ construit peste 200 de aparate, Henry Farman a trecut peste 100; cât despre cele-l'alte mărcĭ ajungem la frumoasa ţifră de 400. Adăogând încă 5 sau 6 modele, carĭ au făcut sborurĭ maĭ reuşite, reprezintate fie-care prin 4 sau 5 exemplare, precum şi cele 30 - 40 de aparate nouĭ—numărul total al aeroplanelor construite în Franta timp de 10 lunĭ, se urcă la 7—800.

Numeroase aeroplane au fost reţinute de şampionĭ carĭ nu se duceau la vre-un meeting fără să ia maĭ multe aparate cu eĭ; altele au fost cumpărate de câţĭ-va îndrăzneţĭ carĭ voiau să facă avere cât de repede, şi unele in sfârşit vândute la sportsmenĭ sau exportate.

Monoplanul cel mic al luĭ Blériot a fost întâĭ preţuit 10 000 de leĭ, după trecerea Mâneciĭ însă, preţul luĭ s'a urcat la 12.000.

Iată încă câteva preţurĭ luate după cataloage :

Henry Farman	28.000
Voisin	24.500—25.000
Antoinette	25.000
Maurice Farman . . .	25.000
Sommer	28.000

Preţurile acestea sunt pentru aparatele complete. Numaĭ scheletul singur costă aproape jumătate; de pildă biplanul luĭ Farman se vinde fără motor cu 13.000 leĭ.

Biplanele actuale aŭ o suprafaţă de aproape 45 metri pătraţĭ. Fiecare aripă cuprinzând două grosimĭ de pânză, aceasta reprezintă 90 metri pătraţĭ de pânză de cauciuc pe o singură faţă, şi costă 5 leĭ metrul.

Totuşĭ foarte mulţĭ amatorĭ construindu-şĭ singur aparatele, fac economiĭ frumoase, astfel că, comerţul pieselor separat vândute, a ajuns aproape tot atât de înfloritor ca acel al aeroplanelor şi... pătlăgelelor roşiĭ.

In rezumat, de un an au fost vândute în Franţa aeroplane pentru maĭ mult de zece milioane de leĭ.

Despre însemnătatea şi efectele excursiilor

D. Gabriel Dimitriu, farmacist în C.-Lung, a tipărit o interesantă şi foarte instructivă broşură, în care vorbeşte pe larg, şi cu competinţă, despre însemnătatea şi efectele excursiilor. Membru al primeĭ secţiĭ a «societăţeĭ turiştilor românĭ», înfiinţată în 1903 la Bucureştĭ, din ţară, căcĭ întâia a fost cea din jud. Muscel, d. Dimitriu a avut deseorĭ prilejul şi dorinţa de a cunoaşte, în deosebĭ în regiunea Musceluluĭ, toate înălţimile, toate locurile frumoase ale munţilor noştri plinĭ de o poezie blăjină şi sălbatecă, în acelaş timp.

«Societatea turiştilor românĭ» are până azĭ la activul eĭ o mulţime de excursiĭ prin munţĭ, pe Dunăre, la mânăstirile maĭ interesante, etc., etc., carĭ sunt descrise în chip amănunţit în anuarul societăţeĭ. Această societate, având şi numeroase privilegiĭ acordate pe baza înalteĭ protecţiĭ a A. S. R. Principeluĭ Ferdinand, de care se bucură, a îngrijit maĭ multe drumurĭ şi potecĭ, cu spesele eĭ, clădind şi câteva cabane (adăposturĭ) pe munţiĭ Ceahlău, Negoĭ şi pe Piatra Craiuluĭ.—Dar să revenim la importanta lucrare a d-luĭ farmacist Dumitriu.

«Toate plăcerile uneĭ excursiĭ—zice d. Dimitriu—nu se pot obţine aşa de uşor cum s'ar crede, şi un excursionist e dator a face preparative ca de războĭ,—e vorba de alimentele necesare în timpul excursieĭ pe munţĭ. Bine înţeles că cel fără experienţă nu va şti să facă alegerea între substanţele ce trebue luate sau nu, la o excursie. Un turist experimentat va şterge multe din lista propusă de unul nou. Fie-care idee, fie-care sentiment, fie-care bătae de inimă şi fiecare respiraţie sunt un produs al forţelor înmagazinate în corpul nostru. Aceste forţe împreună cu căldura necesară vieţeĭ îşĭ au origina în cantitatea alimentelor trebuitoare pe carĭ le introducem zilnic în corpul nostru. Se naşte întrebarea, ce cantitate din diferitele alimente — ternare şi quaternare,—este necesară unuĭ om mare timp de 24 ore, când el se găseşte în repaos? In termen mediu 120 gr. albumină, 50 gr. grăsime şi 500 gr. substanţe hidrocarbonate.

Principiile alimentare ternare (compuse din carbon, hidrogen şi oxigen), fie datorite regimuluĭ vegetal, fie celuĭ animal, sunt arse în organism, şi daŭ apă şi bi-oxid de carbon.

Prin respiraţie pierdem continuŭ bi-oxid de carbon; carbonul acestuĭ gaz e luat din organizmul nostru; tot prin respiraţie pierdem şi o cantitate însemnată de apă în stare de vaporĭ. Prin sudoare, urină şi ma-

teriĭ fecale se pierde o cantitate de azot.

«Naturaliștiĭ aŭ studiat căldura și puterea de muncă ce se acumulează în corpul omuluĭ prin introducerea alimentelor. Alimentele ternare conțin o mare cantitate de carbon, care în prezența oxigenuluĭ adus de sânge, va arde. Această ardere produce căldura pe care omul o utilizează în două modurĭ: o parte în căldură animală, cealaltă ca putere de muncă.

«S'a pus întrebarea la calcularea efectelor ce produc în noĭ bucatele consumate zilnic, — câtă căldură și câtă putere de muncă dă cutare saŭ cutare mâncare? S'a găsit că cele 120 gr. albumină, 50 gr. grăsime și 500 gr. subst. hidro-carbonate, sunt in stare să producă aproximativ *două milioane și jumătate de unitățĭ calorice* (unitate calorică cantitatea de căldură necesară încălzireĭ unuĭ gram de apă de la 0° la 1°, saŭ: cantitatea de energie în stare să ridice 425 gr. la un metru înălțime).

Treĭ românĭ pe un vârf al munteluĭ Arpaș

«S'a maĭ constatat că într'o zi se scurg din corpul omuluĭ - prin radiațiune, aproximativ două milioane de unitățĭ calorice și că prin urmare numaĭ a 5-a parte din totalitatea unităților calorice se transformă în putere de muncă și căldură. Decĭ, cu cât maĭ multă forță se consumă,—cu atât trebuința pentru înlocuirea eĭ crește și cu atât maĭ mare este foamea și setea. Cu cât cineva muncește maĭ mult, cu atât își uzează organizmul și are decĭ nevoe de principiĭ azotate cu care să'șĭ refacă țesăturile uzate.

«Am văzut pînă aci izvorul și cantitatea forțelor ce are la dispoziție corpul nostru. Să vedem acum asupra căror organe are influența cea maĭ constantă, suirea pe munțĭ. Aceste organe sunt: inima, plămâniĭ și piele..a?

Maĭ jos, d. Dimitriu face descrierea anatomică a acestor treĭ organe de căpetenie, într'un stil limpede și curgător.

In partea ultimă a broșureĭ, autorul spune că prin excursiĭ pe munțĭ în deosebĭ, sângele pierde multă apă și acid carbonic din care cauză el devine maĭ roșu, maĭ gros și maĭ sănătos. Persoanelor carĭ vor să slăbească li se recomandă, ca cel maĭ eficace mijloc, excursiile pe munțĭ. In câte-va ore scade greutatea corpuluĭ maĭ mult de cât după o cură îndelungată de injecțiĭ cu pilocarpină, sau de băĭ de aburĭ. De asemene persoanele carĭ trăesc o viață sedentară se simt foarte bine, folosind mult, după câte-va excursiĭ pe munțĭ.

Rezultatele maĭ de seamă ale acestor excursiĭ sunt: întărirea muschiuluĭ inimeĭ, lucru foarte necesar, pierderea de apă multă din sânge, curarisirea perfectă a multor felurĭ de bolĭ și vindecarea turburărilor circulațieĭ sângeluĭ și a sistemuluĭ nervos.

C.

BICIUL DE FOC

— Mare roman de aventurĭ moderne —

— Urmare —

Și făcând un pas spre d. Defrau, banditul scoase o hârtie din buzunar și adăugă cu autoritatea unuĭ sultan:

— Ți-am lăsat mâna dreaptă liberă, anume pentru ca să te poțĭ servi de ea la scris. Veĭ semna această foae de hârtie. După aceea nu mă voĭ maĭ teme că veĭ căuta să mă loveștĭ, căcĭ nu mă veĭ maĭ putea lovi, fără să te loveștĭ pe d-ta însuțĭ.

Iată ce veĭ semna:

«Subscrisul recunosc că am organizat și executat furtul mondial din laboratoriile de radium. Scopul meŭ era să adun o avere gigantică, prin transformarea corindoanelor ordinare în pietre prețioase. D. Larmette a reușit să mă descopere ghicindu-mĭ planurile. Putea să mă piardă, dar din fericire pentru mine, s'a înamorat de fica mea. Floriana se va căsători cu dânsul îndată ce ne vom întoarce la Paris. Pentru dânsa d. Larmette îmĭ va face grație și mie. Dacă din diferite împrejurărĭ angajamentul de față nu va fi adus la îndeplinire, recunosc că Larmette va fi în dreptul săŭ să mă reclame justițieĭ.

Khabarovsk, 25 Maĭ.

Prizonieriĭ sinistruluĭ prizonier eraŭ uimițĭ de atâta îndrăzneală.

— Tatăl meŭ nu va semna nicĭ odată asemenea lucrurĭ! exclamă Floriana cu mândrie.

— Nicĭ odată! întări d. Defrau. Să mă acuz de furt, să mă dezonorez pentru totdeauna.

Dar Larmette nu fu de loc înduioşat de aceste protestări.

— Cnutul acesta este un advocat foarte elocvent, glumi dânsul. Apoi, întrebă din noŭ, cu seriozitate:

— Aşa dar eştĭ hotărît să mi te împotriveştĭ, domnule Defrau?

— Maĭ bine orĭ ce de cât asemenea ruşine!

— Orĭ ce? Mi se pare că spuĭ cuvinte de prisos. Vom vedea îndată cine are dreptate.

Cnutul şueră în aer şi se abătu asupra Florianeĭ.

Frumoasa fată nu-şĭ putu stăpâni un strigăt de durere.

Defrau încercă în zadar să se ridice: era însă prea solid legat.

— Mizerabile! mugi dânsul, disperat de atâta neputinţă.

Dar, nepăsător în faţa înjuriilor, Larmette întrebă din noŭ:

— Vreĭ să semnezĭ?

— Nu, tată, să nu semnezĭ, strigă Floriana. Lasă-mă să mor, dar nu-ţĭ pierde onoarea.

Atuncĭ banditul ridică din noŭ cnutul, şi lovi fără milă.

Din câte-va loviturĭ hainele sărmaneĭ fete fură sfîşiate, descoperindu-ĭ carnea, care fu repede însângerată, sfâşiată.

Floriana leşină. Incă două, treĭ loviturĭ de knut, şi frumoasa canadiană avea să expire.

Atuncĭ, înebunit, ne maĭ având nicĭ o altă dorinţă de cât aceea de a-şĭ salva cu orĭ ce preţ copila, d. Defrau murmură:

— Dă-mĭ să semnez hârtia, dar cruţ-o pe Floriana!

Criminalul se apropie şi-ĭ întinse un stilograf, susţinându-l pentru ca să poată semna cu înlesnire.

După ce se asigură că prizonierul său semnase cu iscălitura-ĭ bine cunoscută, strînse hârtia.

— Mă duc s'o pun în loc sigur, zise dânsul, şi mă întorc fără multă întârziere. Acuma, când suntem aliaţĭ, veĭ vedea că ştiu să vă îngrijesc cu tot atâta grijă, cu câtă ură vă urmăream maĭ înainte.

Bijutierul eşi—Floriana rămase neînsufleţită, legată de stâlp, iar tatăl eĭ o privia de jos, cu nişte ochĭ măriţĭ de groază.

CAP. I

Al 5-lea episod

— Aşa dar, cu toată învitarea graţioasă a vice guvernatoruluĭ Moscoveĭ, refuzaţĭ să luaţĭ parte la serata dată în palatul Kremlin?

— Preocupările noastre nu cadrează de loc cu decorul uneĭ sărbătorĭ!

— Gândiţi-vă că vi se face o onoare excepţională. In absenţa mareluĭ duce guvernator, vice-guvernatorul a crezut că prin această învitaţie vă arată un interes deosebit, şi refuzul d-stră va fi rău interpretat.

— Ne place maĭ bine să se dea gândurilor noastre o interpretare falşă de cât să ne plimbăm desperarea printre nişte oamenĭ fericiţĭ.

Aşa vorbeaŭ Larmette şi tovarăşiĭ săĭ, d. Defrau şi Floriana, carĭ eraŭ legaţĭ de acuma de persoana criminaluluĭ.

La Khabarovsk se urcaseră în tren. Larmette continuase drumul cu automobilul, şi cum trenurile siberiene merg cu mare încetineală, reuşise cu maşina sa de o sută de caĭ putere să se menţie la acelaş nivel.

Când să treacă Uraliĭ, însă, tatăl şi fica, prizonierĭ moralĭ aĭ bijutieruluĭ, să părăsească drumul de fer, şi să ia din noŭ loc în automobil.

Acesta era ordinul luĭ Larmette.

Străbătură împreună stepele Rusieĭ orientale, trecură Volga şi se opriră la Moscova.

Bijutierul alese unul dintre cele maĭ luxoase hotelurĭ, aşa ca «logodnica» şi viitorul său «socru» să nu aibă nimic de obiectat.

Prin câte-va indiscreţiunĭ ale bijutieruluĭ, pe care acesta le făcu chipurile fără să vrea, publicul reuşi să afle că Botera era purtătoarea singurilor concurenţĭ aĭ curseĭ mondiale de automobile, carĭ reuşiseră să străbată Siberia.

Dânsul ştiuse să povestească în mod abil cum fusese distrus automobilul Florianeĭ, şi cum dânsul intervenise la timp pentru a o salva.

Ştirile acestea se răspândiră repede în oraş, şi vice-guvernatorul cetăţiĭ care tocmaĭ dădea o serbare pentru cea de a optsprezecea aniversare a ficeĭ sale Negia, găsi de cuviinţă să învite şi pe concurenţiĭ curseĭ de automobile; era şi o nouă atracţie pentru serbarea sa.

Negia de altfel, era o înflăcărată automobilistă, şi nu se prea sfia să zdrobească aproape în fie-care sezon, câte unul saŭ douĭ dintre supuşiĭ tatăluĭ eĭ.

In privinţa aceste invitaţiĭ Larmette stăruia acum pe lângă tovarăşiĭ săĭ.

— Ştiĭ, domnişoară, spunea Larmette, că nu sunteţĭ tocmaĭ amabilă cu mine?

Dânsa îĭ răspunse cu dispreţ:

— Sclaviĭ nu pot fi amabilĭ. Dânşiĭ se mărginesc să asculte.

— In adevăr, ar fi destul dacă ar asculta. In cazul de faţă însă...

— De ce-am maĭ continua această discuţie? îl întrerupse Floriana. Te-am ascultat în toate chestiile importante. Ne-am înăbuşit orĭ ce gest, orĭ ce murmur care ne-ar fi putut trăda ruşinea şi desgustul.

— Aşa dar, exclamă bijutierul, actele semnate de tatăl d-tale merită să li se adreseze asemenea... epitete?

— Tatăl meŭ ştie bine că eŭ nu-l pot învinovăţi. Şi-a dat viaţa şi onoarea pentru a mă salva. Prin urmare, tot dispreţul meŭ este numaĭ pentru autorul nenorociriĭ noastre, pentru d-ta.

— Oh! domnişoară, te rog să crezĭ că-mĭ sfâşiĭ inima.

— De ce maĭ vorbeştĭ de un lucru care nicĭ nu există? Să revenim la serbarea dela Kremlin. Vreĭ să aparĭ acolo? Foarte bine; te poţĭ duce însă şi fără noĭ. Starea sănătăţiĭ uneĭ fete tinere care a făcut o călătorie aşa de lungă, poate fi o scuză destul de bună.

— Să fie după voia d-tale, d-şoară, răspunse bijutierul surâzând.

Şi cu o ironie insultătoare adăogă:

— Cred că vom face împreună un menaj cât se poate de potrivit. In chestiile generale, voĭ decide singur eŭ. Cât priveşte pentru amănunte, domnişoară, iţĭ voiŭ lăsa toată libertatea. Diviziunea munciĭ!... Cred că e tot ce poate fi maĭ drept.

După aceea, bijutierul se retrase. Dar înainte de a închide uşa, putu s'o maĭ audă pe Floriana exclamând:

— Oh!.. tată, decât asemenea suferinte, n'ar fi maĭ uşoară moartea?

Defraŭ îĭ răspunse cu un accent dureros:

— Nu, nu, să nu maĭ vorbim de moarte, copila mea. Să sperăm în justiţie.

Un murmur ironic traduse slaba speranţă pe care o punea el în justiţie.

După aceea, foarte liniştit, banditul se întoarse în camera sa, şi răspunse invitaţieĭ vice-guvernatoruluĭ, mulţumind pentru onoarea ce i se făcea, şi arătând că tovarăşiĭ săĭ fiind prea obosiţĭ din pricina lunguluĭ drum, n'o puteaŭ primi.

In aceeaş seară, Larmette, ireproşabil îmbrăcat, ordonă să i se aducă o trăsură, în care urcându-se, dădu birjaruluĭ adresa cu voce tare:

— Palatul Kremlin, reşedinţa guvernatoruluĭ.

Aceste două indicaţiunĭ eraŭ necesare, pentru că Kremlinul este o vastă întrunire de clădirĭ, având eşirĭ în maĭ multe străzĭ.

In occident ar fi greŭ să se găsească ceva care să poată fi asemănat cu Kremlinul; însuşĭ Larmette avea impresia că trăeşte vre-un episod din o mie şi una de nopţĭ. Acest artist al răuluĭ îşĭ uitase pentru moment gândurile sale obişnuite.

La Kremlin fu primit cu marĭ onorurĭ; însuşĭ vice-guvernatorul îĭ eşi întru întâmpinare. Negia, eroina serbăriĭ, binevoi a-l chema lângă dânsa pentru a-ĭ cere unele lămurirĭ cu privire la lunga călătorie pe care o făcuse.

Cu cea maĭ mare modestie Larmette povesti câte-va din episoadele călătorieĭ, făcând un tablou tragic al strâmtoriĭ de Behring.

Numaĭ că, dela o vreme, Larmette începu să observe că tânăra fată, care la început îl asculta cu o atenţie plină de admirare, privea acum maĭ mult spre uşă.

Fără îndoială, d-ra Negia aşteaptă pe cine-va.

— Vă cer ertare, d-le, zise dânsa, dorind să nu-şĭ jignească oaspele; dar sunt oare-cum contrariată şi nerăbdătoare. Trebue să vă spun că mi-am sfîr-

Munteni din Himalaya

Enormul masiv al Himalayei este patria a foarte numeroase și diferite rase al căror studiu etnografic este departe de a fi complet.

Ilustrația ce publicăm aci arată pe doui reprezentanți ai unuï trib care trăește în paraginele Sikhimuluï, și care este arătat sub numele de *hill-people*, saŭ poporul de la munte. E foarte ușor de constatat că acest trib provine dintr'un amestec între o rasă galbenă (Tibetanii, probabil) și o rasă ariană.

Imbrăcămintea, nu este lipsită de eleganță, cu rochia-tunică cu cute largi și broderiï de cochiliï. **Doru.**

șit studiile în institutul fetelor nobile, patronat de Majestatea Sa Țarul. Pentru a mă despărți de colegele mele, cu carï de acum înainte nu mă voï întâlni de cât rareori în lume, pentru a mă despărți, zic, de ele într'un mod care să ne fie tuturora o amintire plăcută, am voit să le daŭ o serbare frumoasă, și am ales tocmaï ziua de azï.

«E ziua când de obiceï în toți aniï, elevele institutuluï se duc să petreacă în parcul Bjorski.

— In parcul Bjorski? întrerupse Larmette tresărind.

Negia îl privi cu mirare.

— De ce vă miră numele acesta?.. Ați avut ceva cu parcul Bjorski?

Dar bijutierul din strada Păciï își regăsi repede obișnuita-ï liniște.

— Absolut nimic, domnișoară. Dar îmï ziceam că parcul acesta e la o distanță destul de mare, și mi se pare că colegele d-voastră ar putea maï curând să doarmă în momentele acestea, de cât să se gândească să vie la bal.

Fica vice-guvernatoruluï rîse cu poftă:

— Distanța aceasta, zise dînsa, poate fi străbătută foarte ușor cu un automobil într'o singură oră. Cât despre amicele mele, sunt sigur că își vor fi păstrat forțele pentru serbarea pe care le-o daŭ. Maï cu seamă două dintre ele, pe carï le aștept cu maï multă nerăbdare.

«Agata Gratamof, directoarea institutuluï, a avut misiunea să le supraveghezede aproape; de altfel lucrul e în interesul eï, pentru că sunt două vocï admirabile.

«Cred că acum, după ce v'am explicat de ce n'am fost tocmaï atentă la povestirea d-voastră, nu mi-o vețï ține în nume de răŭ.

Larmette se înclină.

— Acum îmï dațï voe să vă părăsesc, continuă Negia. Mă duc să'l rog pe tata să trimeată pe cineva până la institut, pentru că am început să fiŭ serios îngrijată.

Nobila fată străbătu maï multe grupurï și ajungând în salonul unde se afla vice-guvernatorul, i se adresă fără nicï o introducere și fără să ție seamă că îl întrerupea în mijlocul uneï convorbirï.

Vice-guvernatorul îï răspunse surizând:

— Nu trebue să uițï, draga mea, că prietenele tale sunt acum *aproape* femeï. Și orï-ce femee are *aproape* datoria de a întârzia.

— Nu, tată, nu cred să fie asta. Știï bine că directoarea este o femee foarte exactă. De când o cunosc n'am văzut o depășind măcar cu cincï momente ora oficială. Și dînsa își ține elevele din scurt.

— Așa dar voeștï să trimet pe cineva după știrï?

— Mi-aï face o mare plăcere.

— Dacă-ï așa, draga mea copilă, un om va pleca îndată.

Vice-guvernatorul dădu un ordin scurt și după două momente un om se depărta în galopul caluluï.

Larmette urmărise toate acestea dela distanță. Nu că l'ar fi interesat măcar câtușï de puțin întârzierea colegelor Negieï, dar era interesat de obiceiurile societățiï rusești, pe care o vizita atuncï pentru întâia oară.

De altfel, îndată după plecarea Negieï câteva persoane îl înconjurară.

Bijutieruluï îï plăcea să fie ascultat; i se părea că devine maï mare când se afla în fața unuï auditoriŭ.

Și începu să povestească cu multă voe bună aventurï din călătorie, presărându-le pe alocurï cu câte-o glumă.

Și cum nicï un public nu este maï naiv de cât cel al palatelor princiare, aplauzele veniră repede să'l încurajeze.

După un timp Larmette, îmbătat de succes, se scuză, spunând că era foarte obosit și-șï ceru voe să se retragă.

Ca semn că vorbea serios, se îndreptă spre locul unde se afla vice-guvernatorul, dela care trebuia să-șï ia rămas bun.

Când fu aproape de înaltul funcționar, bijutierul băgă de seamă că Negia gesticula cu mișcărï supărate. Fără îndoială că domnișoarele dela institut nu sosiseră încă.

— Ce idee, își spuse dînsul, să se ducă la parcul Bjorski tocmaï într'o zi

de serbare. Ori-ce ar spune Negia, îmi amintesc eŭ că parcul acesta e cam departe. Ştiŭ că am făcut drumul acesta altădată.

«E drept că pe vremea aceea n'aveam la îndemână nicĭ un fel de automobil şi fusesem nevoit să fac drumul călare şi apoĭ, la sosirea mea acolo avusesem de făcut cu totul altceva decât să cinez pe iarbă verde.

«Cu toate acestea eŭ ţin la părerea mea dintâĭ: Nişte fete tinere, după ce aŭ alergat la aer liber, nu vor maĭ fi în stare să danseze.

Şi Larmette ar fi fost gata să filosofeze maĭ departe dacă intrarea în scenă a unuĭ noŭ personaj nu l'ar fi întrerupt.

Noul venit era un cazac, care se oprise la uşă şi salutase zgomotos pentru a atrage atenţia şefilor săĭ.

— A! exclamă un ofiţer de ordonanţă, este cazacul pe care l'am trimes la institutul domnişoarelor nobile.

— Aşa dar, exclamă Negia veselă, d-şoarele sosesc îndată?

— Nicĭdecum, d-şoară.

— Cum asta? Nu le-aĭ spus că sunt aşteptate cu nerăbdare?

— Ba da, stăpână, le-am spus.

— Atuncĭ?

— Nu vor veni, pentru că nu pot veni.

Negia uită că se afla în salonul oficial al guvernatoruluĭ şi făcând un pas înainte strigă aproape furioasă:

— Aşa dar directoarea se împotriveşte?

Cazacul clătină din cap.

— Ba nu se împotriveşte de loc directoarea; se împotriveşte însă doctorul.

— Cum asta? Ce amestec are doctorul în toată această afacere?

— Doctorul o îngrijeşte pe directoare.

— O îngrijeşte?

— Da, pentru că directoarea se află bolnavă în pat.

Toată lumea se arătă întristată de această întâmplare care se punea în calea planurilor ficeĭ vice-guvernatoruluĭ.

Insuşĭ acesta, ştiind cât de supărată avea să fie Negia, interveni:

— In sfârşit Egor, explică-te.

— Ce să explic, excelenţă?

— De când este bolnavă directoarea şi de ce nu ne-a înştiinţat maĭ de vreme?

— S'a îmbolnăvit în timpul preumblăreĭ pe care a făcut-o în parcul Bjorsky; la reîntoarcere a trebuit să se puie în pat.

Negia, foarte enervată, chinuia o batistă.

— Foarte bine., zise dînsa, directoarea este bolnavă şi n'a putut veni; dar de ce nu vin camaradele mele? Putea să le trimeată cu una dintre sub-directoare.

— Cu neputinţă, d-şoară, pentru că ambele sub-directoare sunt deasemenea bolnave.

— Cum spuĭ?

Dintr'odată toată lumea începu să fie deabinelea interesată; afacerea devenea în adevăr interesantă.

— Dar, pentru Dumnezeŭ, strigă Negia furioasă, nu s'o fi îmbolnăvit întreg pensionatul?

— Da, d-şoară, da, răspunse respectuos cazacul.

Se ridică un murmur de mirare. Cum, un pension întreg să se îmbolnăvească dintr'odată?

Negia exclamă din ce în ce maĭ nervoasă:

— Asta e de neînţeles. Să vedem cel puţin dacă vor veni cele două privighetorĭ, cărora le-am preparat un succes desăvârşit în seara asta? Pira...

— E bolnavă de asemenĭ, d-şoară.

— Livina?

— Bolnavă şi ea.

— Poftim, bombăni vice-guvernatorul care nu se sfia să pronunţe uneorĭ câte o dulce trivialitate, afacerea asta e îndrăcită de tot!...

Şi cum pe toate feţele se citea aprobarea acesteĭ ideĭ, dînsul continuă:

«Să vedem Egor, tu nu eştĭ beat, nu-ĭ aşa?

— Nicĭ de cum, excelenţă. Niciodată nu beaŭ când sunt de serviciŭ.

— Ştiŭ, ştiŭ. Tu eştĭ un soldat de treabă... Atuncĭ răspunde lămurit. Iacă o boală care cade deodată asupra întreguluĭ institut de nobile domnişoare.... Este imposibil ca institutul nobilimeĭ să fie aşa de maltratat. Dacă copilele nobililor sunt bolnave, nu maĭ există nicĭ o siguranţă, numaĭ dacă încercarea aceasta nu ne vine dela D-zeŭ sfîntul.

Dânsul luă tonul unuĭ judecător care conduce o anchetă şi întrebă:

«Când s'a manifestat această boală subită de care suferă elevele nobile şi profesoarele lor?

— Indată după dejunul pe iarbă din parcul Bjorsky, excelenţă.

— După dejun?

— Da, excelenţă, aŭ ales pajiştea cea frumoasă în care e statuia de lemn a Sfîntuluĭ Nicolae patronul Slavilor, care ştie să găsească logodnicĭ pentru fetele carĭ aŭ evlavia acestuĭ sfânt.

— Pajiştea Sfîntuluĭ Nicolae?

O voce uimită repetă aceste treĭ cuvinte. Asistenţiĭ se privіră cu mirare Cine vorbise? Pe toate feţele era aceeaş expresie întrebătoare. Vice-guvernatorul deschise gura pentru a invita pe autorul aceleĭ exclamaţiunĭ să se facă cunoscut şi să arate ceeace a voit să spue.

Dar Negia nu-ĭ dete voe; dânsa voia să afle maĭ repede în ce mod se îmbolnăviseră camaradele sale.

— Continuă Egor, ordonă dânsa.

Şi Egor, supunându-se, continuă:

— Toate domnişoarele pensionatuluĭ, s'aŭ aşezat în cerc, şi aŭ cinat cu multă veselie. Directoarea avusese grijă să le comande nişte mâncărĭ delicate, şi toate eraŭ mulţumite. Iată însă că pe la sfîrşitul meseĭ se simţiră deodată răŭ, şi toate deodată.

— O otrăvire!.. se auziră maĭ multe glasurĭ.

Cazacul răspunse:

— Un simplu soldat nu poate contrazice nişte persoane aşa de inalte; medicul însă spune că nu este otrăvire.

— Atuncĭ ce spune medicul?

— Medicul spune că domnişoarele s'aŭ îmbolnăvit din pricina unor arsurĭ numeroase, cu un caracter necunoscut.

— Arsurĭ?

— Ce poate însemna asta? zecĭ de exclamaţiĭ se încrucişaŭ; întreaga asistenţă era turburată.

Nimenĭ nu observă neliniştea de care fusese cuprins Larmette, pentru că toată lumea era neliniştită.

Puţin câte puţin se strecurase până în primele rândurĭ ale spectatorilor; privindu-l cine-va ar fi jurat că viaţa sa atârnă de ceea ce avea să zică cazacul.

Negia rugase pe ascultătorĭ să nu maĭ pue întrebărĭ nefolositoare.

— Nu maĭ vorbi în şarade, Egor, exclamă dânsa; povesteşte-ne lămurit ce-a spus medicul.

— Ceia ce v'am spus până acuma, stăpână.

(Va urma)

DIVERSE

Animale de odinioară. — Se ştie că din epocĭ foarte depărtate, sunt poate maĭ multe milioane de anĭ trecuţĭ, dacă s'ar credea spusele paleontologilor, pământul era locuit de monştri remarcabilĭ prin formele lor gigantice. In urma unor săpăturĭ întreprinse acum cât-va timp într'o vale din Wyo-Ming (Far-Westul american) s'aŭ scos la suprafaţă scheletele maĭ multor din aceste gigantice fosile. Modul cum aŭ fost găsite arăta că o luptă de moarte s'a dat între aceste animale.

Scheletele acestea aŭ fost reconstituite de maĭ mulţĭ specialiştĭ aĭ muzeuluĭ din New-York şi fie-care măsoară 66 de picioare lungime.

* *

Un şarpe cu două capete. — Natura se amuză poate, producând animale bicefale. Astfel luna trecută vre-o câte-va

persoane carĭ se plimbaŭ prin împrejurimele New-Yorkuluĭ, aŭ găsit un şarpe

cu două capete. Această curioasă reptilă a fost dusă la grădina zoologică unde este expusă și acuma.

*

Apetitul unuĭ șarpe pitton. — Voracitatea marilor șerpĭ este proverbială și maĭ mulțĭ s'aŭ întrebat; cum pot înghiți aceștĭ șerpĭ o pradă maĭ groasă decât eĭ? Un colonist european zări aproape de ferma luĭ un pitton adâncit în acest somn profund care urmează totdeauna digestiunea reptilelor. Bănuind că corpul

săŭ, îngroșat la mijloc, într'un mod colosal, cuprinde ca pradă un epure, el îl omorâ cu o lovitură de pușcă și înainte de a'l spinteca avu ideea să'l fotografieze. Corpul monstruluĭ măsura 6 metri lungime și, după toată aparența, nu înghițise epurele de cât de vre-un ceas.

*

Stricăciunile făcute de un ciclon.— Anul acesta centrul Statelor-Unite a fost devastat succesiv de niște teribile cicloanurĭ de o violență ne maĭ pomenită. Maĭ multe sate și orașe din statul Minesota, etc., aŭ fost prefăcute în ruine. O casă de lemn cu două etage a fost scoasă din temelie și ridicată cu totul la 10 metri înălțime. Intr'un orășel din Minesota la o fabrică de cherestea, lemnele și buturugile aŭ fost luate de ciclon și asvârlite care încotro, producând o mulțime de ravagiĭ.

Ciclonul constitue un adevărat flagel prin violența și modul cum vine pe neașteptate. Cicloanele sunt redutate în valea înaltă a Missisipuluĭ unde fie-care casă saŭ fermă izolată, este prevăzută cu o cavernă specială săpată în pământ, închisă printr'o trapă unde locuitoriĭ se ascund când noriĭ anunță venirea unuĭ *tornado*.

*

Trecerea Sahareĭ în automobil.—Sub acest titlu a apărut un interesant volum în franțuzește, cu numeroase ilustrațiĭ. Această călătorie a fost făcută de contele Emil și soția sa, amândouĭ sportiștĭ de forță. In traversarea mareluĭ desert eĭ aŭ avut diferite întâmplărĭ și peripețiĭ carĭ sunt povestite într'un chip foarte original.

Astfel pe când se îndreptau spre raza Now-Orkal cu o iuțeală mijlocie, fură atacațĭ de o ceată de tuaregĭ. In timp ce contesa dădea vehicululuĭ cea maĭ mare viteză, contele ținea la respect cu carabina pe bandițiĭ tuaregĭ.

E o descriere pe care o citeștĭ cu plăcere.

I.. Kl.

*

Un atelier plutitor.—O nouă și folositoare inovație aŭ la activul lor comercianțiĭ englezĭ. E vorba de înființarea unuĭ vast atelier de croitorie și mode pe unul din marile pacheboturĭ ale companieĭ *Cunard*. Prin luarea pereților de la maĭ multe cabine s'a putut menaja un larg salon în care se expun lucrările și o sală încăpătoare, unde lucrătorĭ și lucrătoare vrednice activează de dimineață până seara. In vitrinele larguluĭ salon se pot vedea din treĭ în treĭ zile toate ultimele creațiunĭ ale modeĭ parisiene. De-asemenea o duzină de manechine defilează de două orĭ pe săptămână prin fața tuturor pasagerelor și pasagerilor de pe vas.

O asemenea inițiativă n'ar fi greșită dacă ar fi de toțĭ comercianțiĭ din toate porturile luată. Magazinele, atelierele de tot felul, sunt din ce în ce maĭ mult o necesitate pe bordul orĭ-căruĭ trans-atlantic saŭ alt vas mare.

POȘTA REDACȚIEI

C. Nicolau — Vom vedea.

N. Nellini. — S'a primit ceea ce ne-ațĭ trimis. Pentru roman va trebui să așteptațĭ puțin.

V. D. — Scrițĭ citeț și pe o singură parte a hârtieĭ.

Nero. — Se va publica

Dob. — Traducețĭ—acesta e sfatul.

CĂTRE CITITORI

Anunțăm pe cititoriĭ noștri că vom publica orĭ-ce articole interesante pri viitoare la călătorĭ saŭ vânătorĭ, în țară saŭ străinătate, ce ne vor fi trimese.

Articolele, scrise pe o singură parte a hârtieĭ, în scrisorĭ francate, vor fi adresate direcțiuneĭ **«Ziaruluĭ Călătoriilor»**, *strada Brezoianu, 11, Bucureștĭ.*

TOŢI ABONAŢII LA

«ZIARUL CALATORIILOR»

PARTICIPĂ,

cu începere de azĭ, la următoarele marĭ şi de valoare premiĭ:

1) **O sobă «Godin» No. 3**, cumpărată de la cunoscuta casă: Industria Metalică «**Marcu**», B-dul Elisabeta, No. 5.

2) **Una puşcă fină de vânătoare,** cu 2 ţevĭ, cal. 12, din vechia şi renumita fabrică **Pieper-Bayard.**

3) **Un pistol automat de buzunar, Pieper-Bayard,** modelul cel maĭ noŭ, fiind de calibru mare, 7.65, însă format redus, foarte portativ.

4) **Una carabină de mare precisie,** cal. 22, **Pieper-Bayard,** semi-automatică.

Toate aceste 3 arme sunt cumpărate de la marele magazin **B. D. Zisman,** 44, calea Victorieĭ, furnizorul Curţeĭ Regale.

5) **Una oglindă mare veneţiană** de cristal;

6) **Una măsuţă de toaletă,** cu oglinzĭ de cristal;

7) **Una maşină de cusut** de mână;

8) **Două frumoase tablourĭ.**

Toate aceste 5 obiecte sunt cumpărate de la marele magazin de mobile **Marco Dattelkremer,** str. Carol, No. 62.

9) **Una pendulă de biuroŭ;**

10) **Una chisea de argint de China,** foarte frumoase obiecte, cumpărate de la magazinul de încredere **Schmith & Stratulat,** calea Victorieĭ, 53.

11) **Un gramofon perfecţionat;**

12) **Una mandolină,** din lemn de palisandru, ornată cu sidef, cumpărate de la marele magazin de muzică **Jean Feder,** calea Victorieĭ, 54.

13) **Una fructieră,** argintată şi aurită, cu 12 cuţite pentru desert, aurite, cumpărată de la cunoscutul magazin de bijuterie **Th. Radivon,** B-dul Elisabeta, 9 bis.

14) **Una toaletă de bambu veritabil,** cumpărată de la bine asortatul magazin de mobile de trestie şi bambu, **D. Litmann,** strada Lipscanĭ, No. 3.

15) O duzină crema «Flora».

16) O » săpun «Flora».

17) O » pudră «Flora».

18) **2 ceasornice** de argint, pentru bărbat.

19) **5 abonamente** pe 6 lunĭ la ziarul umoristic «Veselia».

20) **5 abonamente** pe 3 lunĭ la ziarul «Universul literar».

Toate aceste frumoase premiĭ se oferă cu începere de azĭ, prin tragere la sorţĭ, abonaţilor «Ziaruluĭ Călătoriilor».

Preţul abonamentuluĭ leĭ 5 p. un an, 2.60 p. 6 lunĭ.

Anul XII.—No. 694. 10 BANI IN TOATA ŢARA Mercurĭ, 25 August, 1910

ZIARUL CĂLĂTORILOR

ŞI AL INTÂMPLĂRILOR DE PE MARE ŞI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI
Leĭ 5.—Pe un an în toată ţara
« 2.60 « 1/2 « « « «

Redacţia şi Administraţia
No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR
Apare odată pe săptămână
— MARŢEA —

In ajutorul alpiniştilor î primejdie. — (Vezĭ pag. 4568 .

In ajutorul alpiniştilor în primejdie

Sunt abia câteva lunĭ de când o telegramă din Grenoble ne-a adus ştirea că au dispărut doui excursioniştĭ: d. Fortuné Allimand şi d-na Baronnat, carĭ erau suiţĭ pe masivul «Grande-Chartreuse» (peste 2000 m. alt.).

Aceştĭ douĭ excursioniştĭ, plecaţĭ din zorii zileĭ spre vârf, din pricina mersuluĭ forţat şi greu, obosiră mult, înainte de amiazĭ. La o cotitură a suişuluĭ alunecară ambiĭ şi căzură, dela 10 metri înălţime, pe o mică platformă de de-asupra uneĭ cascade zgomotoase. Eĭ petrecură astfel, acolo jos de unde le era cu neputinţă să iasă, pereţiĭ stâncoşĭ neputând fi escaladaţĭ şi 'n singurul loc deschis fiind o cascadă,—fără să aibă nimic de mâncare, căcĭ pachetul cu proviziĭ alimentare se rostogolise pînă în cascadă,—aşteptându'şĭ din clipă 'n clipă obştescul sfârşit.

D. Allimand, cu o firească nădejde 'n suflet, a scris de-a doua zi chiar, cu un creion chimic, pe bordul «panamaleĭ» sale: «Noĭ suntem pierduţĭ într'o mică prăpastie, sus; cine va izbuti să ne regăsească, va căpăta tot ce ne va cere», şi a semnat; apoĭ zvârli pălăria pe undele spumegânde ale cascadeĭ de dedesubt şi'şĭ mângâia mereŭ sufletul cu nădejdea că vor fi salvaţĭ.

N'au trecut decât patru zile şi ceĭ douĭ escursioniştĭ au fost găsiţĭ de un grup de soldaţĭ alpini şi... salvaţĭ. D. Allimand era însă mort; M-me Baronnat trăia încă, după ce stătuse mai mult de o sută de ore fără mâncare. Decedatul avusese o agonie lungă şi nespus de dureroasă, d-na însă — despărţită printr'un bloc de stâncă, în cădere, de mort, n'a suferit decât din pricina chinurilor luĭ mai mult, şi foamea, deşi o torturase, n'ar fi putut-o ucide cel puţin încă o zi.

Căutătoriĭ acestor douĭ escursioniştĭ au avut de întreprins lucrărĭ neobicĭnuit de grele. Au săpat scărĭ în stâncĭ, au aruncat funiĭ cu greutăţĭ la cap, prin toate văgăunile, aşteptând ceasurĭ întregĭ să aibă vre-un rezultat. In fine, cu ajutorul uneĭ scărĭ de mătase şi cu rizicul vieţeĭ lor, soldaţiĭ izbutiră să descopere trupul inert al d-luĭ Allimand, iar apoĭ pe d-na Baronnat...

*

Intr'un viitor apropiat va fi desigur mult maĭ uşor să se dea de urma alpiniştilor în primejdie. Un nou mijloc, desăvârşit,—aeroplanul, va avea şi această utilitate pământească.

Nimenĭ nu poate prevedea, azĭ, de ce ajutor ne va fi aeroplanul în viitor. Savanţĭ şi romancierĭ savanţĭ au făcut o sumedenie de ipoteze şi au creat o mulţime de aventurĭ, după carĭ maşina zburătoare va avea un rol fericitor şi neaşteptat, care e, într'un chip foarte logic, explicat ştiinţificeşte. Un fantezist a făcut, în lumea gândurilor luĭ, staţiĭ pentru aeroplane, pe un mare număr din edificiile Parisuluĭ, în carĭ vor debarca şi din carĭ se vor imbarca toţĭ parizieniĭ, străiniĭ şi cuconiţele grăbite, sau vor aştepta nerăbdătorĭ apropierea... *planibus*-uluĭ. «Metro ul», autobusele, omnibusele cu imperială, etc., vor fi goale, nu vor maĭ funcţiona.

Ofiţeriĭ de stat-major se vor servi pentru a putea face recunoaşterĭ pe timp de războĭ, numaĭ de aeroplan.

Dar aeroplanele — sau *planibus*-urile—nu vor fi numaĭ un prodigios mijloc de locomoţiune şi de explorare. In munţĭ îngheţaţĭ, pe piscurĭ pierdute în norĭ şi zăpadă, în adâncimea prăpăstiilor negre, pe marginea prăvălişurilor, când câţĭ-va călătorĭ, ca ceĭ douĭ turiştĭ despre carĭ am vorbit maĭ sus, se vor precipita în cine ştie ce loc ascuns, în zăpadă, fără hrană şi nădejde de scăpare,— noul aparat, în nouaĭ slujbă,—*planibus*-ul, va sosi. Lumina puternică a proiectoruluĭ său mare, va sparge noaptea din juru-le, va face să sclipească neaua, descoperind pe nefericiţiĭ, jumătate acoperiţĭ de linţoliul alb şi rece Planibus-ul va evolua, salvatoriĭ descinde-vor (vezĭ ilustraţia) şi, legaţĭ cu frânghiĭ, prin ajutorul scărilor de mătase vor ridica (?) victimele din noŭ la viaţă. Şi tot astfel pe mare, pe ocean, vestindu-i-se prin telegrafia fără fir, un naufragiu, planibusul plutitor va salva pe toţĭ ceĭ ameninţaţĭ cu moartea de o întâmplare—simplă sau extraordinară.

FI.

Prin munţiĭ Bucegĭ

D. N. Bogdan, eminentul turist ne trimite spre publicare acest interesant articol căruia îĭ facem loc cu plăcere în ziarul nostru.

Sâmbătă, 24 Iulie, cu trenul le 5 şi un sfert p. m., aŭ sosit din Bucureşti la Sinaia 24—25 ofiţerĭ, cu câ-va plutonierĭ, din reg. 6 Mihaĭ Braul, sub comanda d-luĭ colonel Sc. Paaitescu, şeful acestuĭ regiment, cu scoul de a face o escursiune ştiinţifică de două zile prin munţiĭ Bucegĭ.

După ce aŭ fost primiţĭ la gară de garnizona locală cu toate onorurile cuvenite, seara li s'a servit un prânz pe platoul cazarmeĭ, însoţit de ce-va cântece executate de muzica regimentuluĭ 1 de geniŭ.

Duminecă dimineaţa, la ole 5 şi jumătate, cu toţiĭ porniră pe munţĭ, având cu dânşiĭ şi doĭ turiştĭ încercaţĭ, carĭ cunoşteaŭ perfect de bine toate localităţile, pe carĭ doreaŭ ale vizita.

Toţĭ ofiţerĭ tinerĭ, viguşĭ şi rezistenţĭ, având în fruntea lorn aprig colonel şi un alpinist încercaporniră spre muntele Piatra-Arsă, trecâ pe la «Captarea apelor» saŭ «Cele şpte izvoare», unde făcură un mic repaole 5 minute, după un marş potrivit dc oră. De aci, părăsirăm drumul cel ma, ce conduce spre «Vârful cu Dor» şi arăm poteca, ce înconjoară brâul muuluĭ Furnica, lăsând în urma noastră alea frumoasă şi colţoroasă a Peleşulu de unde trecurăm în muntele Piatra-Arsă. Uniĭ mergeam maĭ repede, alţiĭ maĭ încet şi după câte-va micĭ repaose, ajunserăm, după un mers de aproape 3 ore, în vârful cel maĭ înalt al acestuĭ munte. Timpul ne favoriză minunat, de şi norĭ eraŭ, însă nu eraŭ ameninţătorĭ şi fără teamă de ploae.

Aci poposirăm spre a ne repausa ceva maĭ mult. Bine dispuşĭ, veselĭ şi entusiasmaţĭ ajunserăm aci, fără să se vadă saŭ să se observe la vre-unul din noĭ cea maĭ mică oboseală, şi era natural, de oare ce eraŭ tinerĭ şi plinĭ de viaţă. Toţĭ eraŭ de o cam dată pe jos şi ceea ce m'a surprins maĭ mult, chiar colonelul le da acest exemplu, mergând tot timpul pe jos, cu pasul măsurat al unuĭ adevărat alpinist, observând totul şi nelăsând nimic să-ĭ scape din vedere, după cum vom vedea maĭ departe.

Din Piatra-Arsă, luarăm drumul obişnuit, coborând în Valea-Babeĭ; de aci urcarăm în Jepiĭ-Marĭ, acoperiţĭ în cea maĭ mare parte a lor cu şnepĭ (brazĭ micĭ şi deşĭ, după cum zice românul, ca peria); apoĭ în Jepiĭ-Micĭ, unde amicul nostru, ciobanul Prunaru, ne făcu toate onorurile, conducându-ne până în apropierea Caraimanuluĭ, locul de păşune al cârlanilor săĭ, iar un alt cioban fu trimis de noĭ să ne aducă de la şipotul din Valea Doruluĭ o botă de apă, de care maĭ toţĭ aveam nevoe.

Trecem pe sub Babele, de unde ză-

rim în vale la casa de adăpost din Caraiman o mulţime de lume, sosită se vede din Buşteni, alergând în toate părţile, sărind şi jucându-se. Mai departe dăm de Baba-Mare, unde cu toţii ne urcăm pe de o parte spre a ne repausa puţin, iar pe de alta spre a admira frumoasa panoramă ce se desfăşură privirilor şi despre care s'a scris îndestul.

De aci pornim înainte spre muntele «Omul». Străbatem diferitele văi şi vălcele, ce se găsesc în drumul nostru şi după cât-va timp, cam o jumătate de oră, ajungem la poalele muntelui Obârşia, pe care urcăm puţin. Majoritatea ofiţerilor apucă pe brâul Obârşiei, care desparte valea Cerbului de acest munte, iar alţii urmează drumul cailor pe la vârful Obârşiei. Acest brâŭ al Obârşiei, de şi puţin cam greŭ, totuşi însă este făcut cu multă uşurinţă de bravii ofiţeri cu colonelul în frunte ; însă din nenorocire, ajunşi la podişul văei Cerbului, începe a se ridica de prin toate văile negura, care ne pune în imposibilitate de a vedea împrejurimile cele frumoase şi mai cu seamă brânele cele admirabile ale muntelui Coştile şi cu cât înaintăm mai mult spre Omul, cu atât ceaţa se îngroaşă, aşa că de abea ne putem zări unii pe alţii. Aceasta însă nu e de mirat, de oare ce la acest vârf, timpul mai totdeauna este urât şi de obiceĭ negura predomină şi foarte rar se poate întâmpla să fie un cer senin.

La orele 12 sosim în vârful cel mai înalt al săŭ, întâmpinaţi fiind de sunetul trâmbiţei, căci de pe la orele 3 noaptea fuseseră trimişi aci cantinierul regimentului Romulus Cornea şi câţi-va soldaţi, cu cele necesarii pentru a prepara masa ofiţerilor şi a invitaţilor. Moş Ion, păzitorul casei, ne primi cu o deosebită bucurie şi singura sticlă cu ţuică, ce o mai avea, fu golită la moment, şi aceasta era foarte natural, după un umblet de aproape 7 ore.

Masa fu gata şi între altele o ciorbă excelentă de pui fierbinte ne încălzeşte stomacurile şi ne dă puteri noi. Dejunul a fost foarte bine servit de cantinier, bine înţeles că nu a lipsit nici ceva de ale băuturei.

După masă, mare parte din ofiţeri se trântiră pe scândurile cele goale, ce formează lungul şi singurul pat al odăei, spre a putea gusta puţin din deliciile unui somn binemeritat; însă alţii, cărora nu le era somn, făceaŭ zgomot, cântaŭ şi glumeaŭ şi nu lăsaŭ pe ceilalţi să doarmă.

La 3 ore p. m., se dă cu trâmbiţa semnalul de plecare şi în tocmai ca la cazarmă la moment totul fu gata de pornire.

A lua frontiera spre Strunga, ar fi fost imprudent, de oare ce vârfurile munţilor eraŭ încă acoperite de negură deasă, pe când în jos era cu totul lumină şi fără nici un nor. Aşa dar se luă hotărârea de a ne coborâ la Peştera Ialomiţei prin valea Obârşiei, unde trebuia să petrecem noaptea.

In drum nu ne lăsăm de a apuca puţin şi din frontieră, spre a privi în valea «Gaura», ce se desface din culmea Omului spre Apus în Transivania. Valea era splendidă şi puteam prea bine vedea până în partea de jos a sa, căci, după cum am scris mai sus, negura se plimba numai pe vârfuri, zbura din colţuri în colţuri, iar jos era soare şi frumos. Oile păşteaŭ în linişte iarba cea fragedă, iar ciobanul în vârful unei stânci cânta duios din fluer, privind cu drag la blândele sale oiţe. Pe coasta muntelui Gaura cobora spre vale o femee şi trei bărbaţi, cari plecaseră de o dată cu noi de la Omul.

Puţin mai la vale dăm de stâncile cele colosal de mari, numite popular «Mecetul Turcesc». Ele sunt aşezate în fundul văei Obârşia, cu care ehiar se termină şi predomină întreaga vale. De aci se vede la o distanţă extrem de întinsă tot cursul Ialomiţei, cu toate înălţimile ce o mărginesc şi văile ce se scoboară spre cursul săŭ. Vice-versa şi ele sunt văzute din foarte mari depărtări, cum de ex. de la munţii Lespezi, Zănoaga etc., aşa că ori cine ar vedea aceste stânci, îşi poate da seama aproximativ până la Omul, fixându-le şi calculând ; căci de la Mecetul Turcesc şi până în vârful Omului, nu mai este de cât ca o jumătate oră urcând mereŭ. La baza stâncilor sunt bolovani foarte mari, risipiţi fără nici o regulă. Cine ştie din ce cauze aŭ fost rupţi din gigantica stâncă şi căzuţi unii mai în apropiere, iar alţii mai în depărtare. O mare parte din valea ce se află de desubtul lor, este plină cu aceste enorme sfărămături din stânci.

Valea e puţin pronunţată deocamdată, având într'o parte muntele «Doamnele», iar în cealaltă «Obârşia», două masive paralele colosale, cu stânci şi colţuri de diferite forme şi mărimi. In mijloc de tot este valea cea seacă a Ialomiţei, numită astfel din cauză că în toiul verei nu se află pe ea decât numai o văgăună plină cu pietriş, fără nici o picătură de apă. Pe ea curge apa numai în timpul primăverei, când se topeşte zăpada şi în timpul ploilor abondente ; cineva trebue să umble cu multă băgare de seamă ca să găsească adevăratul isvor al Ialomiţei.

In adevăr, s'ar părea la început că acest isvor n'ar exista, dar mergând cât-va pe fundul văei, va vedea, la o distanţă cam de vr'o 20 minute dela stâncile sus zise, două mici isvoare, curgând unul la dreapta şi altul la stânga.

Strig pe toţi ofiţerii şi plutonierii cari apucaseră alt drum pentru ca să vadă şi să se încredinţeze de primele isvoare ale râului Ialomiţa. Apoi ne-am aşezat pe marginea lor şi, cu căni şi pahare, ne potolirăm setea cu apa cea rece ca ghiaţa şi limpede ca cristalul, care curgea cu un mic susur.

De aci, coborând încet, înaintăm în mersul apei, a cărei albie se măreşte din ce în ce, formând mici cascade şi mici basinuri, până ce ajungem la zidul de piatră, de o înălţime destul de mare, care se numeşte «Cascada Ialomiţei». Spre a coborî de pe acest zid vertical de piatră este imposibil, afară numai având frânghii. Totuşi, pe laturile sale din dreapta şi din stânga, cu toate că povârnişul este destul de pronunţat, iarba deasă şi groasă înlesneşte mult coborâşul.

Drumul cailor e ceva mai la o parte, la stânga cascadei; e o mică potecuţă, formată de picioruł omului şi al oilor, care trece pe dinaintea bordeiului cârlanilor (berbeci tineri), aparţinând stânei din Obârşia, şi după oare-cari mici zigzaguri, ajunge jos, în dreptul cascadei celei mari.

Aruncându-ne privirea în sus, vedem că se înalţă un zid mare de piatră, în lungul căruia se aruncă sgomotos o coloană de apă, când mai mică, când mai mare, după cum e şi timpul ploios saŭ secetos.

Mai jos, cascada cea mare se termină prin mai multe altele mai mici, dar tot aşa de sgomotoase din cauza bolovanilor peste care apa se prăvăleşte în scurgerea sa.

In faţa unui aşa de frumos şi de sublim tabloŭ, ne oprim puţin locului spre a admira întreaga splendoare din această vale. Stăm pe loc ca uimiţi de măestria naturei şi am fi stat ore întregi contemplând frumuseţea acestei cascade, daca orele înaintate nu ne-ar reaminti că trebue să plecăm, spre a ajunge mai din vreme la peşteră şi a ne gasi un adăpost pe timpul nopţei.

La baza cascadei, muntele Obârşia e format din două culmi foarte înalte şi destul de lungi, cari sunt despărţite printr'o vale, udată de un pârâŭ foarte puternic şi cel mai însemnat dintre toate de pînă aci, care merge de se aruncă în ramura principală a Ialomiţei, în apropierea căreia formează mai multe mici şi drăgălaşe cascade.

De aci se poate coborî spre Schitul Ialomiţei prin trei căi : saŭ pe Coasta Doamnelor, puţin mai practică, saŭ pe aceea a obârşiei, ori deadreptul pe cursul Ialomiţei, puţin mai anevoioasă. Cea mai lesnicioasă este aceea a Obârşiei şi mai cu seamă pentru cai ; deci o apucarăm şi noi pe aceasta.

La început acest drum este puţin cam anevoios, nu din cauza coborâşului, cât din aceea a bolovanilor cu cari este astupată potecuţa, bolovani rupţi de diferite cauze din colosul Obârşiei.

Stâncile ce se ridică deasupra noastră sunt foarte înalte şi aŭ diferite forme şi chipuri. Aşa, una din ele are asemănarea întocmai a capului eroicului nostru Domnitor Mihail Viteazul şi de aceea cu drept cuvânt i-am putea da acestei stânci numele de «Mihai Viteazul». O mulţime

de pâraiaşe isvorăsc din această coastă carĭ, şerpuind în toate direcţiunile, contribuesc a alimenta cu prisosinţă Ialomiţa. Apa isvorâtă din ele este limpede, rece şi foarte bună de băut. Puţin maĭ jos începe pădurea de şinepĭ care în unele locurĭ ajung pînă în potecuţa noastră.

In partea dreaptă a rîuluĭ se înalţă mult maĭ gigantic şi maĭ impunător muntele «Doamnele». Colţiĭ şi stâncile sale pare că sunt şi maĭ înalte şi maĭ ascuţite ca ale Obârşieĭ; iar ascensiunea lor, privită de jos, s'ar crede inaccesibilă. Prin aceste stâncĭ şi colţĭ, floarea «Edelvaisul», sau cum o numeşte poporul «Floarea Regineĭ», îşĭ are regiunea sa.

Potecuţa de pe coasta sa care, după cum am maĭ zis, d'abia se zăreşte, este maĭ puţin frecuentată, iar locul este mult maĭ sălbatic. Şi aci, ca şi în Obârşia, drumul este acoperit de bolovanĭ şi de sfărâmăturĭ de stâncĭ. Pe coasta şi vârfurile sale pasc în linişte numeroase turme de oĭ, toate aparţinând fraţilor Seceleanu.

Cu cât scoborĭ maĭ în vale, cu atât muntele Doamnelor devine maĭ accidentat şi maĭ greŭ de străbătut.

Imĭ reamintesc că acum douĭ anĭ un tânăr, Gheorghe Burlacu, din Sinaia, a străbătut desculţ toţĭ colţiĭ cu o uşurinţă extraordinară şi ne-a adus de acolo un frumos buchet de edelveis.

Trecând culmile Obârşieĭ şi ale Doamnelor,caravana se opreşte spre a se odihni puţin ; iar d. Bogdan, invitatul d-luĭ colonel, pleacă înainte cu douĭ plutonierĭ spre a'şĭ vizita pe prieteniĭ săĭ : baciul din Obârşia şi pe cel din Doamnele şi în acelaş timp a le cere puţină urdă proaspătă, spre a trata şi d-sa cu ceva pe braviĭ ofiţerĭ aĭ regimentuluĭ.

Am fi urmat deadreptul cursul Ialomiţeĭ, însă fiind oamenĭ mulţĭ şi drumul anevoios, maĭ cu seamă prin Cheile urşilor, unde trebue să sărĭ din bolovan în bolovan, cu riscul de a face o baie rece,—trecem pe coasta ce termină muntele Babele şi dăm de un mic platoŭ, unde s'a instalat în primăvara trecută o căşărie a d-luĭ Mateĭ Ghimbăşanu din Azuga.

Pe la orele 6 şi jum. seara ajunserăm la schitul Peştereĭ Ialomiţeĭ, unde se luase hotărîrea de maĭ înainte ca să petrecem noaptea. Aci fiind chiliile călugărilor, casa lor cea nouă din pădure, precum şi pichetul, puteam să ne adăpostim cu toţiĭ,— cu toate că la nevoe am fi putut dormi orĭ unde, căcĭ ofiţeriĭ aveaŭ corturĭ.

Cantinierul Romulus pornise înainte şi improvizase pe micul podiş verde de lângă casele Burlacu o masă şi o mică bucătărie şi pregătea prânzul de seară, în care timp ofiţeriĭ vizitaŭ interiorul şi profundităţile peştereĭ şi cele două lacurĭ ale sale limpezĭ şi destul de adâncĭ.

După vizitarea aceşteĭ miraculoase peşterĭ, pornim cu toţiĭ la casele şi biserica cea nouă din pădure, spre a ne da maĭ bine seamă câţĭ ar putea să se instaleze aci în timpul nopţeĭ. Apoĭ ne reîntoarserăm să luăm prânzul, dar mâncarea nefiind gata, căpitanul Roman porneşte spre pichetul grănicerilor spre a vedea câţĭ dintre ofiţerĭ ar putea încăpea acolo.

Pichetul acesta deşi simplu, cu toate acestea este foarte curat şi destul de bine întreţinut. Grăniceriĭ toţĭ sunt băeţĭ bunĭ şi foarte ospitalierĭ, pe toţĭ îĭ întâmpină cu multă plăcere şi le dă toate explicaţiunile cerute.

D. colonel dete ordinele cuvenite ca toţĭ ofiţeriĭ să se repauseze noaptea la pichetul acestor grănicerĭ.

Masa fiind gata, d. colonel aşează pe fiecare la locul cuvenit graduluĭ şi vechimeĭ sale, iar ceĭ maĭ tinerĭ sublocotenenţĭ neavând loc îndestul la masă, fură nevoiţĭ a mânca aşa cum ar putea. Cu o grije adevărat părintească, se ocupă de fiecare, pe toţĭ îĭ observă ca să aibă în deajuns de ale mâncăreĭ. Unul dintre ofiţerĭ fiind puţin cam indispus, îĭ recomandă primele îngrijirĭ de luat ca indispoziţia să treacă repede, fără nicĭ o consecinţă. In timpul meseĭ cu o deosebită amabilitate întreţine conversaţia cu toţĭ, fără a avea în vedere gradul fiecăruia; părea aci ca un camarad egal cu toţĭ, un adevărat părinte al lor ! Dar şi ofiţeriĭ ! tinerĭ bine crescuţĭ şi instruiţĭ, nu depăşeaŭ în conversaţia lor între eĭ şi faţă cu şeful lor, nicĭ măcar cu un singur cuvânt. Pe ici, pe colea câte o mică glumă bine ohibzuită şi la locul eĭ, face ca timpul meseĭ să fie cât se poate de plăcut.

După masă gornistul dă semnalul de plecare şi toţĭ ofiţeriĭ în corpore pornesc spre pichet spre a gusta în pace şi linişte repaosul de noapte binemeritat după un drum aşa de lung şi obositor, iar ceĭ treĭ civilĭ, invitaţiĭ coloneluluĭ, rămaseră a petrece noaptea în chiliile călugărilor din easele din pădure, hotărându-se pentru a doua zi ora 5 dimineaţa spre a continua drumul pe valea Ialomiţeĭ.

Ofiţeriĭ porniră spre vale, iar civiliĭ urcară la deal, fiecare la locul săŭ destinat, dându-şĭ întâlnire pentru a doua zi la ora maĭ sus indicată.

A doua zi de dimineaţă, la orele 5, după cum se aranjase de cu seara, furăm cu toţiĭ reunițĭ la pichetul grănicerilor şi după ce luarăm câte un ceaĭ ferbinte şi bine preparat, peste o jumătate de oră, furăm gata de pornire spre a continua programul fixat pentru această zi. Se dă prin gornist semnalul de pornire şi toţĭ ofiţeriĭ pornesc cu colonelul în fruntea lor şi pe jos.

Trecem prin primele cheĭ ale Ialomiţeĭ din acest drum, lăsând la stânga noastră stâna din Lăpticĭ, compusă în mare parte de mânzarĭ (oĭ de lapte) din adunătură de la maĭ mulţĭ oamenĭ, iar în dreapta căşeria fraţilor Ghimbăşanu din Azuga. Aci se află şi un mic reservoriu de apă, făcut pentru a se capta apa cea curată, limpede şi rece pentru Capitală, dar părăsit. Valea în acest loc se lărgeşte maĭ mult până în apropiere de Cheile Tătaruluĭ, unde ajungem în scurt timp.

Aceste cheĭ sunt de o frumuseţe uimitoare ! Zidurĭ înalte de piatră mărginesc aceste cheĭ şi de o parte şi de alta, iar Ialomiţa curge zgomotos şi cu un vuet asurzitor, fiind nevoită a cădea din bolovan în bolovan şi din stâncă în stâncă. Vârfurile stâncilor şi munţiĭ, care le formează sunt acoperiţĭ de o pădure de brazĭ arsă pe o întindere destul de mare, sunt acum câţiva anĭ. O p o t e c ă mică urcă şi coboară în tot parcursul lor şi din când în când trecem apa pe punţĭ de bârne de lemn şi podiştĭ improvizate pentru trebuinţele trecătorilor. Pentru piciorul omuluĭ această trecere nu prezintă aproape nicĭ o greutate, dar pentru caĭ şi maĭ cu seamă pentru aceia încărcaţĭ cu bagajele este destul de dificil ; totuşĭ însă cu băgare de seamă se poate trece fără nicĭ un accident.

Indemn pe orĭcine ar fi doritor de escursiunĭ să meargă prin aceste cheĭ, care prezintă un deosebit interes atât pentru frumuseţea lor cât şi pentru formaţiunea lor şi cu atât maĭ mult cu cât de la peşteră până aci nu se face maĭ mult de o oră. Il maĭ rog să urmeze drumul nostru.

Indată ce eşim din Cheile Tătaruluĭ, valea se lărgeşte din noŭ şi numaĭ de cât avam în dreapta noastră o altă vale aceea a ,,Tătaruluĭ'', mărginită de o parte şi de alta cu munţĭ înalţĭ şi stâncoşĭ. In urcuşul aceşteĭ văĭ pe coasta dreaptă se găsesc două peşterĭ numite ,,ale Cucoaneĭ''. Ele aŭ fost descoperite de răposatul şi mult regretatul archimandrit Nifon, superiorul mănăstireĭ din Sinaia, apoĭ mult maĭ târziu vizitate de prima şi neobosita turistă d-ra Fany Seculicĭ, în unire cu d-na Râmniceanu şi apoĭ acum o săptămână şi de noĭ

In timpul când ofiţeriĭ iaŭ un mic repaos şi totdeodată aşteaptă pe cantinier, care rămăsese cu bagajul în urmă, să-mĭ permită cititoriĭ acestor rândurĭ să mă întorc cu o săptămână îndărăt şi să le descriu şi eŭ în câteva cuvinte aceste peşterĭ necunoscute.

După cum am spus maĭ sus, acum o săptămână am venit înadins pe aci cu nedespărţiţiĭ meĭ tovarăşĭ de escursie, ca să cercetăm în toată întinderea lor aceste două peşterĭ despre a căror existenţă ni se vorbise atât de mult şi cu mare entusiasm şi apoĭ le-am citit descrierea lor în cartea intitulată : ,,In Munţiĭ Sinaeĭ, Rucăruluĭ şi Branuluĭ'' de d. Mihaĭ Gold, o carte de mare valoare, unică în felul eĭ şi pe care o recomand, ca turist şi bun cunoscător al locurilor descrise în ea, ca orĭcine să şi-o procure, să o citească cu atenţiune şi se va convinge de importanţa şi utilitatea sa. De data aceasta eram însoţiţĭ de micul Nicuşor Drosso. La aceste peşterĭ furăm conduşĭ de un bătrân, luat de noĭ dela

herăstraele ce funcționează în apropiere și care aparțin d-lor Bunescu din Rucăr și Grigorescu din Petroșița.

Urcarăm cam greŭ maĭ bine de o jumătate de oră, până ajunserăm la gura peștereĭ. Intrarea e puțin cam dificilă, trebuia să mergem pe brâncĭ, dar această strâmtoare nu dură de cât foarte puțin, căcĭ numaĭ decât deterăm de o galerie destul de înaltă și largă cu maĭ multe excavațiunĭ în toate părțile eĭ.

Cea maĭ lungă fu cea din fund. Apucarăm pe aceasta, însă iarășĭ numaĭ pe brâncĭ, mergând în fruntea noastră micul Drosso, căcĭ el fiind maĭ mic și maĭ subțire decât ceilalțĭ, putea să se vâre maĭ cu înlesnire, luminându-ne și în acelaș timp să fie și un fel de indicator, dacă și noĭ, maĭ groșĭ ca el, puteam a ne vârî. Cu multă greutate reușirăm să ne introducem până în fundul peștereĭ. Aci găsirăm tavanul și podeala cum și pereţiĭ ceĭ micĭ plini cu tot felul de stalactite și stalagmite, de toate formele și mărimile, ba chiar micĭ coloane, formate din reunirea stalactitelor cu stalagmitele. Formele acestor stalactite erau cu totul bizare. Din nenorocire și aci ca și în alte părțĭ, spiritul distructor a tot ce e măreț și frumos nu a dat greș, căcĭ multe din ele fuseseră rupte.

Micul Nicușor Drosso, cu o sfoară lungă într'o mână și cu felinarul într'alta, măsura lungimea peșteriĭ, cum și înălțimea, împreună cu un alt amic excursionist, spre a-și da bine seama de lungime, pe care o constatară aproximativ la 80—90 metri. Partea de jos pe care mergeam, era plină cu un fel de noroi, format din var amestecat cu apă și pe care ciobaniĭ îl numesc „lapte de var". Eĭ se vâră aci, umplu trăistele și dăsagiĭ cu acest fel de lapte, de care se servesc la un fel de boală a vitelor.

Cercetând toate tunelurile și găurile acesteĭ peșterĭ, am găsit într'una culcușul de iarbă al ursuluĭ. Era o parte din pământ bătătorit de greutatea luĭ și pe lângă care se găsiau și maĭ multe oase de vite, aduse de el aci.

După ce am vizitat îndestul peștera, am eșit în partea cea largă și înaltă a eĭ. Bătrânul, care ne condusese și căruia îĭ fusese frică de a veni cu noĭ până în fund, făcuse un foc, al căruĭ fum, neputând eși afară, ne orbea și ne ameţea.

Nu știm de ce această peșteră se numește „Peștera cucoaneĭ". Nimeni nu a știut să-mĭ spue, ba nicĭ chiar să cunoască că poartă acest nume.

Urcarăm ceva maĭ sus spre a vedea și a doua peșteră, însă ni se spuse de conducător că colțiĭ stânceĭ, sub care se afla, se sfărâmaseră și ca atare, îĭ închiseseră cu desăvârșire intrarea, așa că furăm nevoițĭ a renunța la căutarea eĭ, lăsând pentru o altă dată.

Atât urcușul cât și coborâșul la aceste peșterĭ este destul de dificil; cu toate aceste pentru noĭ, ceĭ tare încercațĭ, era ca un fel de jucărie.

(*Sfârșitul in No. viitor*).

UN JUVAER AL MĂREI NEAPOLULUI

ISCHIA

Recentul cutremur de pământ, care a pus din noŭ Campania în doliu, a fost din fericire limitat într'un mic teritoriu și n'a făcut prea numeroase victime.

Dar panica n'a fost maĭ puțin mare la Neapole și pe toată coasta vecină, chiar până în insulele așa de renumite, Capri, Ischia și Procida.

Dintre aceste treĭ insule, juvaerurĭ ale măreĭ Neapoluluĭ, Capri este cea maĭ renumită. Cele două orașe ale sale, Capri și Anacapri, fie-care așezat pe câte o stâncă, vederea eĭ incomparabilă pe golful Neapoluluĭ, peșterele sale de nimfe, cea verde și cea albastră, precum și amintirea Tirleruluĭ, aŭ făcut-o în totd'auna preferată turiștilor;—dar nicĭ Ischia nu e maĭ prejos. Ca și Capri, ea are pozițiunĭ răpitoare și perspective admirabile. Nu este oare în adevăr seducătoare această vedere a portuluĭ săŭ aproape circular, cu centura sa albă de case și cheiurĭ pe care o înghesue din toate părțile o vegetație îmbelșugată? In fund se văd coasta Neapoluluĭ și Vesuviul fumegând.

Intre Ischia și coastă, se află insula Procida, bogată în fasanĭ și potârnichĭ al căror preț o îmbogățește.

Cât despre baia Ischia, aceste locuințe somptuoase carĭ se privesc în oglinda albastră a portuluĭ, e o stațiune termală.

Ischia, în adevăr, nu numaĭ că e frumoasă, ea are și ape bine-făcătoare. Aerul este foarte curat. Fructele și lăpturile sunt strașnic de bune.

De origină esclusiv vulcanică, formată de un strat de lavă, ea e străbătută de curențĭ subteranĭ, cărora se zice, că datorește fertilitatea sa, vegetația sa bogată. Spre dreapta apare pe jumătate stânca unde e clădită vechea cetățue.

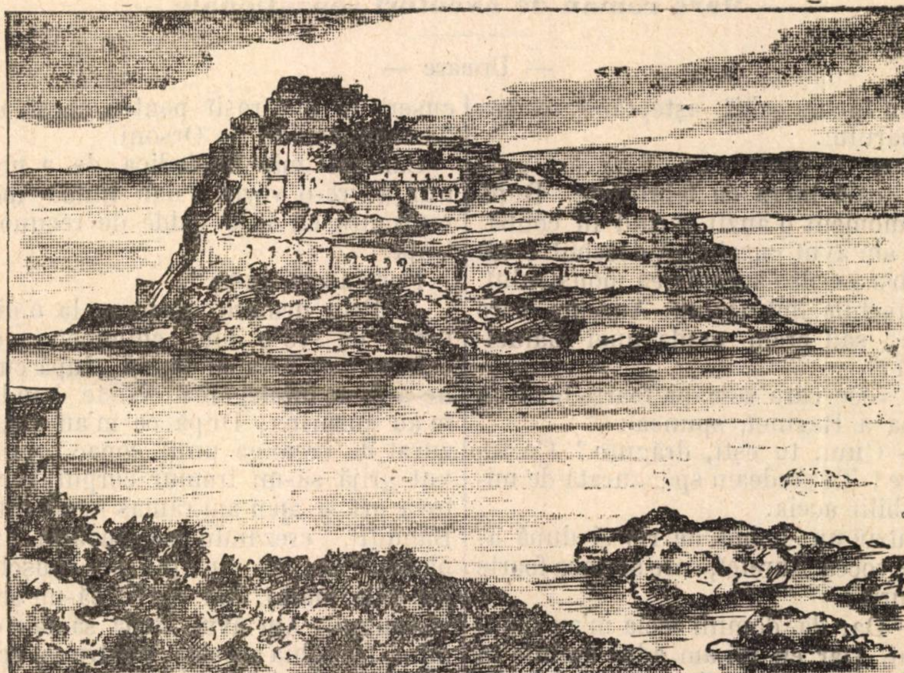
Această stâncă ce se ridică până la aproape 180 metri, pare că amenință Ischia, și numaĭ privind stâncile ce se văd eșind din apă lângă țărm, țĭ se par ca niște marĭ peștĭ cu capetele hidoase și feroce, carĭ se silesc să asalteze insula.

N'ar lipsi nimic insuleĭ Ischia spre a fi un paradis pământesc. Dar natura batjocoritoare și crudă, căreia îĭ place să amestece răul cu binele, și râde de sforțările ce face omul, spre a le despărți, a dat acesteĭ insule o pacoste contra căreia nu se poate lua nicĭ o măsură de apărare.

E vorba de cutremurele de pământ carĭ o pustiesc foarte des, carĭ odinioară aŭ gonit de aicĭ pe Eubeenĭ și pe Siracusanĭ, primiĭ săĭ colonĭ.

Până în 1301 Ischiațiĭ aŭ trăit, după însășĭ expresiunea lor pitorească, «ca peștele pe grătar».

In tot momentul, pământul tremura sub picioarele lor, lava arzândă curgea din crater și eĭ înspăimântațĭ se aruncaŭ în bărcile lor ca să ajungă pe continent. Abia în anul 1301 o nouă catastrofă schimbă puțin condițiunile geografice ale soluluĭ și dădu locuitorilor insuleĭ Ischia o siguranță relativă.

Cetățuea veche

Vechiul crater, Epomeo, care, în centrul insuleĭ se înălța aproape de 800 metri, păru că se închide. Un altul, numit, Arro, se deschise pe flanc și ca o prea abondentă arteră, păru că epuizează vechiul gigant. Un enorm strat de lavă curse spre mare, măsurând în trecerea sa plantațiile, orașul Ischia și nu se opri de cât la țărm.

Această erupțiune puse capăt, pentru un timp, lunguluĭ șir de catastrofe, căreia Ischia îĭ datorește nașterea eĭ și de atuncĭ isvoare fierbințĭ și țâșniturĭ de vaporĭ serviră ca unice răsuflătorĭ foculuĭ din pământ.

Ischia trebuia totușĭ să maĭ fie încă crud încercată

La 4 Martie insula fu sguduită de un cutremur de pământ, care devastă sau ruină maĭ multe din localitățile sale. Dar această sguduitură era numaĭ o vestitoare a teribileĭ catastrofe dela 28 Iulie, 1883. De data asta sguduitura fu așa de violentă încât, în afară de orașul Ischia, toate localitățile insuleĭ fură în câteva clipe transformate într'o grămadă de dărâmăturĭ, sub carĭ maĭ mult de 4000 de persoane rămaseră îngropate.

Se vede dar că locuitoriĭ din Ischia pot, nu fără dreptate, să tremure când coasta vecină e sguduită, ca acum treĭ lunĭ, de vre-un nou cutremur de pământ.

CELE TREI AVENTURIERE

— Mare roman de aventurĭ senzaționale —

— Urmare —

Am închis ochiĭ, așteptând sosirea jaguaruluĭ.

Fără îndoială că și fiara era grăbită, căcĭ lucra cu febrilitate. După un moment o auziĭ sărind în colibă. N'am avut curajul să deschid ochiĭ pentru a vedea apropierea monstruluĭ.

Urechile îmĭ țiuiau. Auzeam oare bine, saŭ eram prada uneĭ halucinațiĭ?

O voce care semăna foarte bine cu aceea a Regineĭ, spunea:

— Cum, tu eștĭ, drăguțo? Ce fericire! Te credeam spânzurată de mizerabiliĭ aceia.

Auziĭ un hohot de rîs și după aceea vocea Fureteĭ, care spunea foarte lămurit:

— Da, da, domniĭ aceia m'au spânzurat. Dar eu mi-am adus aminte în această grea împrejurare de sfaturile luĭ Jack Ghepard. Dînsul ne făcuse teoria spânzurătoriĭ, citându-ne cazurile când cineva poate scăpa de ștreang cu puțină șiretenie.

Toate cuvintele acestea erau pronunțate așa de lămurit, încât în cele din urmă nu m'am maĭ putut stăpâni și am deschis ochiĭ.

Nu era nicĭ un jaguar, ci pur și simplu o altă indiană care vorbea cu Vahi. Indiana aceasta, a căreĭ voce semăna așa de bine cu vocea Fureteĭ, continuă:

— Așa dar ștreangul mi-a fost pus în gât, dar eu am făcut așa fel ca frânghia să apese maĭ mult bărbia. Tracheia nefiind apăsată direct, puteam rămâne în această pozițiune chiar și o jumătate de oră fără să mor. Tocmaĭ așa s'a întâmplat.

Regina! Fureta! Așa dar erau devotatele mele prietene, carĭ se prefăcuseră în pieĭ-roșiĭ pentru ca să nu fie recunoscute de Orsoni.

Călușul mă împiedica de a pronunța vre-o vorbă, dar inima mea murmura cuvinte calde de recunoștință.

Fureta continuă:

— Prin urmare așteptam la o distanță de vre-o douĭ chilometri, cu caiĭ pe carĭ 'ĭ comandaseșĭ, după cum ne-a fost înțelegerea. Niște bandițĭ m'au surprins. După ce m'au spânzurat de creanga unuĭ copac, am avut grijă să-mĭ tremur corpul de câteva orĭ și apoĭ am rămas nemișcată. Bandițiĭ, crezându-mă moartă, aŭ plecat. Atuncĭ, cu ajutorul mușchilor dela mâinĭ, am reușit să-mĭ scot ștreangul. Am avut grijă să iau cu mine frânghia aceasta, pentru că sper să'ĭ pot face într'o zi luĭ Orsoni aceleașĭ onorurĭ. Fără să maĭ pierd multă vreme, am plecat la drum. Bănuiam că veĭ avea nevoe de ajutorul meu. Apropiindu-mă, am văzut tot ce se petrecea în poiană. Am auzit de asemenea și jaguariĭ în depărtare și mi-am zis că pentru a putea lucra la momentul oportun, nu trebuia să rămân în calea teribilelor fiare. M'am urcat într'un copac și apoĭ din ramură în ramură am reușit să ajung pînă aicĭ.

— Dar Satina?

— Dînsa nu era cu mine. Fără îndoială că trebue să ne aștepte într'o pădurice din direcția Malona, cu caĭ odihnițĭ.

— Cum asta?

— Ideia asta ne-a venit nouă în urmă. Ne-am zis că nu era bine să stăm cu toțĭ caiĭ la un loc. Nicĭ o dată nu se știe ce se poate întâmpla. De aceea eu am așteptat unde mi-au spus, cu patru caĭ, și pe Satina am trimis-o maĭ departe, tot cu patru caĭ. Eștĭ mulțumită de asociatele tale, Regina?

— De sigur. Și pe urmă?

— Vezĭ că, trăind mereu în contact cu tine, în cele din urmă am devenit și noĭ inteligente.

Eram foarte emoționat. Ce putea fi în adevăr maĭ mișcător decât generozitatea celor treĭ fete carĭ îșĭ primejduiau viața în modul acesta, pentru o cauză pe care ele o credeau dreaptă?

Deodată tăcerea nopțiĭ fu întreruptă de un strigăt desperat.

Surprins de intervenția neașteptată a Fureteĭ, uitasem pentru moment de drama care se petrecea în poiană.

O singură privire fu îndestulătoare pentru ca să ne cheme la realitate.

Douĭ jaguarĭ trecuseră dincolo de linia focurilor. Estrela, nemișcată, îĭ privea cu niște ochĭ mărițĭ de spaimă.

Estrela avea să moară pentru mine.

Dar Regina strigă cu hotărîre:

— Fureto, desleagă-mă repede.

— Oh, răspunse cealaltă cu tristeță, toată graba mea nu va folosi la nimic.

— Vreau să încerc s'o salvez.

— Cum aĭ putea-o salva? N'avem nicĭ un fel de armă...

— Dar n'o putem lăsa să moară astfel!

Fureta făcu câțiva pașĭ îndărăt și, încrucișându-șĭ mâinele pe piept, răspunse cu răceală:

— Dacă-ĭ așa, nu vreau să te desleg.

Cuvintele acestea erau foarte simple. Numaĭ că ar fi trebuit să le fi auzit cineva în acea noapte teribilă.

Ciocnirea celor două voințe opuse mă emoționă așa de puternic în cât nicĭ nu maĭ fuĭ în stare să cuget.

Înțelegeam de ce Regina voia să împartă soarta Estreleĭ. Înțelegeam de ce Fureta, se împotrivea. Toate acestea dădeaŭ sceneĭ o măreție antică, pe care eŭ nicĭ n'aș maĭ fi crezut-o cu putință în vremurile noastre.

Regina ordona. Voia să moară împreună cu sărmana Estrela, care se devotase cauzeĭ noastre.

Pentru întâia oară o vedeam pe Fureta nevoind să ție seamă de ordinele tovarășeĭ sale.

Și în timpul acesta drama își urma cursul.

Jaguariĭ eraŭ flămânzĭ.

Neliniștițĭ de forma omenească pe care o aveaŭ dinaintea ochilor, jaguariĭ înghițiră maĭ întâĭ capra.

Un muget înăbușit, urmat de un pocnet sinistru de oase ne înștiință că biata căprioară fusese sfâșiată.

In colibă domnea cea maĭ completă tăcere.

Aș fi voit să nu maĭ văd, să nu

maĭ aud nimica; dar o putere irezistibilă mă făcea să staŭ cu ochiĭ deschişĭ şi să trag cu urechea.

Orĭ de câte orĭ îmĭ amintesc de spectacolul acela mă cuprinde din noŭ groaza şi trăesc nişte momente oribile.

La razele luneĭ o zăream pe mica mea prietenă galbenă ca ceara, cu ochiĭ eşiţĭ din orbite, cu o expresie de nebună.

Fără îndoială, biata Estrela nu maĭ raţiona; groaza ucisese în ea facultatea de a cugeta.

Nu maĭ striga pe nimenĭ în ajutor; privea numaĭ fix înainte, spre jaguariĭ carĭ se apropiaŭ mereŭ.

Fiarele se opriră la o mică distanţă; păreaŭ că aspiră parfumul aceluĭ corp de fată tânără pe care aveaŭ să-l sfâşie.

Ah! ce teribilă agonie morală!

De ce oare a fost aşa de nenorocoasă mica siciliană?

Crescută printre afiliaţiĭ Mafieĭ, rămăsese totuşĭ nevinovată de crimele lor. Şi tocmaĭ pe ea o lovea Providenţa!

Oare anumite fiinţe sunt de maĭ înainte destinate pentru a răscumpăra păcatele altora?

De o dată tăcerea fu întreruptă de două urlete sălbatice.

Ceĭ doĭ jaguarĭ se repeziseră.

Fu un amestec spăimântător de corpurĭ şi de mugete lacome; apoĭ totul se turbură. Nu maĭ deosibeam nimica lămurit.

N'aş putea-o afirma cu siguranţă, dar mi se pare că mi-am pierdut cunoştinţa.

CAP. X

Când mi-am revenit în fire, mâinile şi picioarele îmĭ eraŭ libere.

Regina era de asemenea liberă şi stătea înclinată deasupra mea.

Atât ea cât şi Fureta avură exclamaţiĭ de bucurie când mă văzură deschizând ochiĭ.

Regina vorbi cea dintâĭ. Oare ce spunea dânsa? Iĭ auzeam zgomotul vociĭ, dar nu puteam deosebi înţelesul cuvintelor.

— Crezĭ că veĭ fi în stare să te coborĭ şi să mergĭ?

Acestea fură cele dintâĭ cuvinte ale Regineĭ pe carĭ le-am putut înţelege.

— Da, da; aşa cred.

Dar îndată îmĭ reveni amintirea teribileĭ viziunĭ.

Nu-mĭ putuĭ stăpâni un cuget de spaimă:

— Să plecăm de aicĭ? Aşa dar vreĭ să ne întâlnim cu jaguariĭ?

— Jaguariĭ aŭ plecat.

— Aŭ plecat?

— Da, după ce s'aŭ săturat.

Fraza aceasta era destul de clară. Biata Estrela dispăruse dintre viĭ.

Dar tovarăşele mele nu voiră să mă lase cu aceste gândurĭ.

Fureta murmură:

— Mă voĭ coborâ eŭ cea dintâĭ, şi voĭ merge spre luntrea pe care bandiţiĭ aŭ uĭtat-o la ţărm.

Dacă voĭ trece fără nicĭ o primejdie, veţĭ veni şi d-stră.

— Aşa dar am maĭ putea întâlni vre-un noŭ spectacol?

Fureta îmĭ răspunse cu aerul cel maĭ natural din lume:

— S'ar putea să maĭ fie şi alţĭ jaguarĭ prin apropierea poeniĭ.

Răspunsul acesta mă făcu să încep a filozofa. Doar Fureta văzuse ca şi mine teribila scenă din poiană. Şi totuşĭ acuma nu stătea la îndoială să se expue primejdieĭ.

Fureta, o simplă pungăşoaică, era în stare să aibă atâta măreţie de suflet!

De acum înainte, chiar dacă avea să fure în faţa mea, maĭ puteam îndrăzni s'o blamez?

Orĭ cât mă ştiam de cinstit, dar în momentele acelea mă simţeam mic faţă de prietenele mele.

In timpul acesta Fureta lăsase scara în jos şi se coborâse.

— Bagă bine de seamă, Regina, iĭ strigă dânsa de departe.

Mi se părea că inima nu-mĭ maĭ bate. Dar dacă vre un jaguar ascuns după stufişurĭ avea să se repeadă din noŭ şi s'o sfâşie şi pe aceasta?

De astă dată simţeam bine că aveam să înebunesc.

Cu toate acestea priveam înainte cu o curiozitate sălbatică.

Dar nicĭ un jaguar nu maĭ apăru; fără îndoială, fiarele se săturaseră.

Se săturaseră cu carnea copileĭ care mă iubise aşa de mult.

Fureta străbătuse poiana alergând şi acum ajunsese pe ţărmul râuluĭ. Sări îndată în barcă şi strigă cu voce tare:

— Al cuĭ este rândul acum?

Regina îmĭ făcu un semn. Dar eŭ mă împotrivĭĭ.

— Nu, să plecĭ d-ta maĭ întâĭ, Regino, eu sunt bărbat.

Dânsa se învoi, şi fără să maĭ piardă timp se coborâ în poiană.

Aşa cum era deghizată, în costumul eĭ de indiană era de nerecunoscut. Numaĭ ochiĭ eĭ marĭ, negri, eraŭ aceeaş, ochiĭ nu şi-ĭ putuse schimba.

Fără să ştiŭ cum, m'am pomenit murmurând:

— Regina, îngerul meŭ cel bun.

Dânsa răspunse de jos:

— Nu, nu sunt înger, sunt o fată care a furat, şi care se căeşte, de vreme ce d-ta condamnĭ furtul.

Când o văzuĭ în poiană groaza mă cuprinse din noŭ.

Fureta trecuse fără nicĭ o primejdie, dar oare acuma jaguariĭ n'aveaŭ să se repeadă asupra Regineĭ?

Dacă era condamnată la moarte, trebuia să mor şi eŭ cu ea.

Am coborât repede scara, şi am pornit pe urma falşeĭ indiene.

Pădurea rămânea mereŭ tăcută; fiarele eraŭ departe.

De o dată Regina făcu o mişcare de groază, şi grăbi paşiĭ.

Privind pământul în locul acela, am înţeles îndată groaza prieteneĭ mele.

In locul unde fusese legată Estrela o pată roşie de sânge uda pământul. Atâta maĭ rămăsese din corpul sărmaneĭ copile.

M'am oprit fără să vreaŭ: aveam impresia că picioarele îmĭ fuseseră înţepenite acolo.

Hipnotizat, uitându-mĭ cu totul de primejdia momentuluĭ, fixam pata de sânge.

De o dată, un punct maĭ strălucitor îmĭ atrase atenţia. Ce era?

Aplecându-mă, am ridicat o medalie de aur legată de un lănţişor rupt. Mi-am adus aminte că Estrela purta medalia aceasta la gât, şi că mi-o arătase o dată spunându-mĭ că era *frumoasa madonă din Palermo*.

Revedeam capul de madonă pictat cu acea expresie de adorare, în care se cuprinde strigătul mistic al credinţeĭ italiane:

— *Madonă, tu singură eştĭ viaţa!*

Ironie crudă a împrejurărilor: figura sfântă maĭ există şi acum, cu toate că mica adoratoare a sfinteĭ fecioare Maria, murise.

Ca un nebun am fugit spre luntre.

Regina care ajunsese de mult şi era acum gata să vâslească, mă întrebă neliniştită:

— Ce aĭ?

Iĭ arătaĭ medalia plină de sânge.

Regina nu'şĭ putu stăpâni lacrămile şi murmură cu o tristeţă nesfârşită:

— Sărmana copilă! Când mă gândesc că eu am condus-o la moarte!

Dar Fureta, abia mă văzu aşezat pe bancă şi începu să vâslească: Regina o imită.

Ce noapte macabră! Fugeam prin umbră, cu gândul că duşmanul ne pândea poate la fie-care pas, gata să pue mâna pe noĭ şi să ne conducă la moarte.

Peste o jumătate de oră de vâslit ne aflam pe ţărmul opus. Pornirăm repede înainte şi în curând intrarăm într'o pădurice.

Fureta ne arătă un copac bătrân, care se afla la oare-care distanţă:

— De copacul acela m'au spânzurat, zise dânsa, silindu-se să fie liniştită.

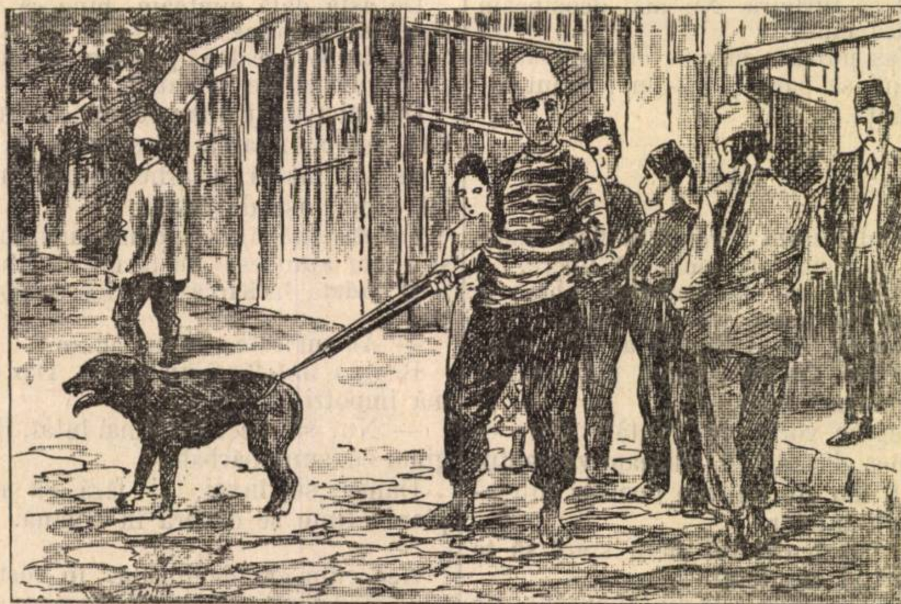
Apoĭ, cu un ton care mă făcu să tresar, adăugă:

— Dar am păstrat fringhia...,—

și ultimul cuvânt n'a fost spus..
După doi kilometri de drum, în apropierea unui boschet de coniferi, Fureta fluera ușor.
O altă șuerătură îi răspunse, și în curând apăru o formă omenească.
Era Satina.
Dânsa ne strânse mâna cu putere, și voi să ne pue întrebări. Dar Regina o opri:
— Să încălecăm repede, pentru că am pierdut foarte mult timp.
Toată lumea se supuse acestui ordin, fără să discute.
In curând începu o cursă nebună. Așa cum mergeam, fără să ținem seamă de obstacolele terenului, păream niște proectile.
Cât timp a durat această cursă? N'aș putea-o spune.
Ne oprirăm brusc în fața unei colibe părăsite.
Fureta descălică cea dintâi și scose patru cai odihniți din colibă. In grabă schimbarăm șeile, și galopul infernal, întrerupt un moment, reîncepu.
Iarăși pierdui noțiunea exactă a lucrurilor, pluteam ca într'un vis, mi se părea că sunt dus de un uragan.
Din ce în ce însă, noaptea începea să devie mai puțin neagră.
Fără îndoială, Regine era contrariată din pricina asta, căci o văzui iuțind și mai mult galopul calului.
In curând eșirăm din pădure, și auzii zgomotul mării.
Era un peisagiu sălbatic, cu o plajă strâmtă de nisip, care în întuneric, apărea mai clară de cât obiectele înconjurătoare.
Un vas aștepta acolo.
— Să ne îmbarcăm repede! zise Regina. Avem o oră întârziere.
Recunoscui îndată una din acele bărci de salvare, cu cari poți călători chiar și pe timp furtunos.
— Te am auzind spunând că la Havre eșeai adesea cu barca la larg și manevrai singur?
— E adevărat.
— Atunci desfă pânza. Eu nu mă pricep.
Am ascultat. In curând pânza era desfăcută și barca porni spre larg.
Când se făcu ziuă eram departe de coastă, care nu ne mai apărea acum decât ca o linie nelămurită. Abia acum Regina veni să se așeze lângă mine.
— Insfârșit respir, murmură dînsa. Dușmanii nu ne vor mai putea ajunge.
— D-ta m'ai salvat, Regino!
Dînsa făcu un gest cu mâna spre Fureta și Satina:
— Mai cu seamă lor trebue să le mulțumești, pentru că amândouă aŭ suferit mai mult decât mine.
Nu-mi pot explica de ce în momentul acela am fost cuprins de gânduri triste.
— Caii și barca aceasta te-aŭ costat de sigur mulți bani.
Regina se îngălbeni.
— Nu, răspunse dînsa. Vânzătorii ar fi dat toate amănuntele lui Orsoni, care, fără îndoială, se va încerca să pue din noŭ mâna pe noi.
— Atunci:
Mă privi cu ochii ei mari și mi se păru că prind o expresie de imputare. Apoi, neputându-și stăpâni lacrămile, îmi răspunse plângând:
— Ghicești, de sigur, ce s'a petrecut. Am furat și caii și barca. Nimeni nu mi-ar fi dat de bună voe și eu voiam...
Suspinele o siliră să se întrerupă un moment; apoi continuă:
— Rău faci că mă silești să spun lucrurile acestea. După ce vei fi în siguranță, de vreme ce mă disprețuești așa de mult, mă voiu ucide. Da, da, va trebui să ajung la rezultatul acesta, pentru că simt bine că nu voiu mai putea trăi.
Durerea ei era durere și pentru mine. Lăsaiŭ un moment cârma și strângând-o la pieptul meu îi șoptii:
— Să nu mai vorbești astfel, Regina; vei trăi, pentru că vreau eu să trăești.
Și cum dînsa clătina din cap cu neîncredere, și mai încet încă i-am șoptit:
— Vei trăi, Regina, pentru că te iubesc.
«Știŭ ce părere ar putea avea despre mine oamenii din lumea mare. Știŭ că, după credințele lor, un principe de Valberil n'ar fi trebuit să mărturisească niciodată dragostea sa pentru o fată care era așa de departe de lumea sa.
«Dar liber este ori-cine să creadă ce poftește și să facă ce poftește. Eu ascult de glasul inimei mele, de pornirea cinstită a întregei mele ființe.
... După un moment mă apropiaiu din nou de cârmă. Pământul dispăruse cu totul dela orizont. Vasul nostru—un punct pierdut în imensitatea oceanului—ne ducea în direcția Sud-Sud Vest.
Cele trei fete mă ajutau la manevră, înțelegând dintr'odată instrucțiile mele. Eram fericit și șoptii din nou Reginei, care mă privea cu neliniște, ca și cum n'ar fi putut crede în realitatea cuvintelor mele:
— Regino, te iubesc cum niciodată nu voiu iubi pe nimeni.

(Va urma).

Câinii Constantinopolului

Câinii, nenumăratele patrupede, atât de disgrațioase, cari umpleau ulițele cetăței lui Constantin cel Mare, cu atâtea privilegii oficiale și particulare, au dispărut cu desăvârșire mii, zeci de mii chiar, — au pierit într'un timp relativ scurt, ca și când nici n'ar fi fost în această fermecătoare metropolă. Toți au fost transportați, de sigur cu multă anevoe, pe o insulă mică din apropiere, unde vor pieri, dacă n'au pierit încă, până la unul.
Ilustrația aceasta de mai sus, reprezintă o parte a unei străzi din Stambul, care era înainte literalmente plină de câini totdeauna și pe care, azi, nu se mai vede picior de câine liber, fără stăpân. Hingherii, inexistenți până acum în Constantinopol, au un aparat special, un fel de clește, prin care prind, cum se vede în ilustrație, ori ce câine întâlnit fără stăpân.

V.

FELICIEN CHALLAYE

JAPONIA MODERNĂ

(*Impresiĭ*)

— Urmare și sfârșit —

Un altul din acele modele de pietate fiască, reprezintă o soacră (modelele de pietate fiască trebue a se relata la soacre), căcĭ soacra rea și flămângioasă, mănâncă cu mare lăcomie mâncărĭ de pește. Iarna însă, ea este supărată fiind că nu are pește. De aceea se spune că modelul pietăţeĭ fieştĭ, a mers la un lac îngheţat, s'a desbrăcat şi s'a culcat cu totul gol pe ghiaţă care a topit'o din cauza căldureĭ corpuluĭ său, peştiĭ apropiindu-se pentru a respira el i-a prins şi i-a adus soacreĭ sale.

Un alt model al pietăţeĭ fieştĭ reprezintă un bătrân, ce numără cel puţin 70 anĭ; părinţiĭ luĭ, în vârstă cam vre-o 100 anĭ, eraŭ grozav mâhniţĭ din cauza adânceĭ lor bătrâneţĭ. Modelul pietăţeĭ fieştĭ începu a îmbrăca un copilaş ce se târăşte pe duşumea ca un mic ştrengăruş incapabil a putea merge şi bolboroseşte fără a fi înţeles; voeşte însă a chema părinţilor săĭ, iluziunea necesară, căcĭ având un fiŭ aşa de tânăr, eĭ nu pot fi bătrânĭ.

In sfârşit *Budhismul* pătrunse în Japonia în secolul al VI-lea venind din India prin China şi Coreea. Nu am însă intenţiunea a studia aci ceeace Budhismul a devenit în Japonia, o religie maĭ puţin metafizică saŭ ascetică de cât în Birmania saŭ Ceylan. Budhismul japonez este în special moral, o doctrină de supunere a proprielor suferinţĭ şi compătimirea suferinţelor altora. Eroina principală a Budhismuluĭ japonez este principesa Kuannon; nu maĭ există o altă legendă maĭ ademenitoare de cât aceasta. Principesa Kuannon era prea bună şi frumoasă. Prin bunătatea eĭ se gândea neîncetat la suferinţele celor nenorociţĭ şi maĭ ales la ale celor din iad. Odată a intrat în iad făcând o minune; era aşa de bună, aşa de frumoasă, că era de ajuns a se apropia de ceĭ din iad pentru a le alina suferinţele; o bucurie misterioasă umplea inimele lor nenorocite şi zâmbeaŭ când o vedea surâzând în trecere. O foarte vie lumină strălucea în juru-ĭ şi florĭ apăreaŭ sub paşiĭ eĭ. Prin singură prezenţa eĭ reuşea a schimba durerile în fericirĭ şi iadul în paradis.

Iată un simbol admirabil de compătimire pe care Japoneziĭ, adesea-l figurează în temple şi care reprezintă explicarea Budhismuluĭ. Budhismul lor e încă într'o mare favoare la eĭ, iar astăzĭ este în renaştere. In secta principală a luĭ Şin-Şu, Budhismul exclude cu totul starea primitivă, suprametafizică, ascetică şi contra naturală pentru a deveni o religie laică, exclusiv morală, aprobată de naţionalităţĭ şi de nevoile sociale: în Kjoto, în Nişi-Honganji, am avut prilejul a vorbi cu unul din ceĭ maĭ inteligenţĭ preoţĭ din acea sectă, fost elev la Sorbona-Paris, Rjanon Fujişima: el mi-a făcut cunoscut şi iubit acel nou Budhism, acea înaltă morală, pe care o predică prin însăşĭ supunerea, sacrificiul şi compătimirea sa.

Decĭ Japonia modernă a conservat şi voeşte a conserva, tot ce este esenţial, caracteristic şi intim, din vechea sa civilizaţie; viaţa materială, cu casă, mobile, alimentaţiune, îmbrăcăminte; viaţa sentimentală, ca: moravurĭ, distracţiĭ, artă, religie, în fine tot ce se raportă la viaţa internă rămâne neatins şi respectat. Japoneziĭ independenţĭ aŭ uitat însă a imita ceea ce în civilizaţia noastră europeană este original şi ascuns; eĭ încă o taxează ca înjositoare, maĭ puţin ideală şi mult maĭ grosolană decât civilizaţia lor. De ce şi-aŭ apropiat o parte din ea?

* * *

Să transportăm acum gândirea cititoruluĭ către istoria originală a revoluţieĭ, care a schimbat construcţiunea vecheĭ Japoniĭ. Pînă la 1853 Japonia a rămas departe de orĭ-ce influenţă europeană; în acel an însă o escadră trimisă de Statele-Unite, sub comanda comandoruluĭ Perry, a pretins să se hotărască deschiderea unor porturĭ comerţuluĭ american. Cu mare teamă, Japonia a fost nevoită să cedeze forţeĭ, deschizând porturile sale, pe carĭ ar fi voit încă a le ţine închise.

Douĭ anĭ în urmă Franţa şi Anglia pretind, prin aceeaş acţiune, aceleaşĭ privilegiĭ. Atuncĭ se manifestă o adevărată teroare în conştiinţa japonezilor. Eĭ începură a înţelege insuficienţa idealuluĭ, groaznica necesitate a forţeĭ. Cu toate că naţiunea lor era superioară în comparaţie cu moralul, arta şi viaţa religioasă, totuşĭ ea va deveni prada lupteior străine dacă nu'şĭ va reforma armata şi împuternici starea eĭ economică.

Japonia este în pericol a cădea la nivelul acelor coloniĭ europene supuse fiecăreĭ presiunĭ, a acţiuneĭ neleale a aşa ziselor rase protectoare. Japoneziĭ presimt că sub o dominaţiune străină vor fi constrânşĭ a'şĭ schimba modul lor de viaţă, pe care îl preţuesc, a'şĭ schimba obiceiurile, originalitatea înclinaţiunilor şi simţurilor lor. Pentru a'şĭ păstra vechea lor civilizaţie, voesc a rămâne independenţĭ; pentru a avea această independenţă, trebue să fie puternicĭ şi pentru a fi puternicĭ, se decid a imita acea civilizaţie europeană, care de altfel însăşĭ prin forţa împrejurărilor li se impune.

Eĭ imitează din Europa numaĭ aceea ce fac naţiunile puternice şi independente.

Infiinţează după sistemul european armata şi marina, organe necesare apăreĭ naţionale, împrumută constituţia europeană, legĭ, administraţie, diplomaţie. Modernizează viaţa lor politică, aşa că se văd obligaţĭ a întreţine relaţiunĭ cu europeniĭ; japoneziĭ însă voesc ca europeniĭ să întreţie relaţiunĭ ca cu egaliĭ lor, ca un popor civilizat.

Pentru transformaţiunea militară şi administrativă însă se cer mulţĭ banĭ. Japoneziĭ se văd astfel nevoiţĭ a organiza un întins comerţ, conform celuĭ european, pentru a'şĭ atrage capitalul necesar. Spre a avea bunĭ ofiţerĭ, marinarĭ, diplomaţĭ, politicianĭ, marĭ comercianţĭ şi industriaşĭ de carĭ aŭ trebuinţă, sunt nevoiţĭ a introduce o instrucţiune modernă, după metodele ştiinţifice din Europa.

In rezumat Japonia modernă ne arată o curioasă amestecătură a vechiuluĭ orient şi civilizaţieĭ europeană modernă; dar ea este, pentru a o numi astfel, o amestecătură de proporţiunĭ hotărâte, făcută după o formulă inspirată din propriul spirit al raseĭ.

Europenizarea Japonieĭ nu este generală, nepătrunsă încă, ea este după voinţă limitată. In consecinţă, Japoneziĭ aŭ admis unele puncte, pe când influenţa europeană aŭ respins-o. Cu sfinţenie aŭ păstrat însă, esenţialul vecheĭ lor civilizaţiĭ, ca: viaţa lor materială, casă, mobile, alimentaţiune, îmbrăcăminte; viaţa sentimentală, ca: moravurĭ, distracţiĭ, artă, religie, etc.

Dacă în sfârşit datorită influenţeĭ, câtor-va instituţiunĭ moderne, dă loc oare-căror schimbărĭ în starea spirituală şi sentimentală a Japonezilor, aceasta se face poate fără ştiinţa lor şi crezând contra voinţeĭ lor: «acţiunile ne predomină precum şi noĭ predominăm acţiunile»; greŭ însă s'ar mărgini urmările spirituale şi morale ale transformărilor politice şi economice. In fiecare caz, chiar acum încă, Japonia modernă, rămâne maĭ aproape de vechea Japonie de cât de Europa modernă. Toate aceste imitaţiunĭ vin din aceea că acest popor energic, voieşte a rămâne liber, pentru a-şĭ păstra propriul săŭ mod de viaţă şi de gândire. Japoneziĭ s'aŭ transformat, numaĭ pentru a-şĭ păstra obiceiurile lor atât de scumpe; europenizarea Japonieĭ este o mărturie onorabilă făcută din bun simţ. Japonia s'a europenizat pentru a se apăra contra Europeĭ şi a rămâne maĭ mult japoneză.

Dar, se va întreba, Japoneziĭ aŭ oare dreptate, păstrându-şĭ astfel vechea lor civilizaţie? Din parte-mĭ, sunt de părere că eĭ aŭ dreptate. Nu am intenţiunea a îndreptăţi impresiunea făcută asupră-mĭ saŭ a discuta acum această importantă problemă; prefer însă ca ultimile-mĭ cuvinte să vă povestească o fabulă japoneză, intitulată, «*Isvorul tinereţeĭ*», care vă va oglindi totul:

A fost odată un bătrân lemnar şi cu bătrâna luĭ soţie.

Bătrânul lemnar, descopere odată în pădure un izvor, pe care nicĭodată nu l'a văzut; un izvor curios de o limpezime uimitoare. Bău câte-va picăturĭ de

apă din mâinĭ.... Privindu-se în oglinda izvoruluĭ, deodată se vede cu totul schimbat, părul alb i-a devenit negru, obrajiĭ neîncrețițĭ, simte în mușchĭ o putere nouă, devenind un tânăr ca de 20 anĭ. El într'adevăr băŭ fără a ști că apa este din *isvorul tinereței*.

Se reîntoarse acasă fără a fi recunoscut de bătrâna luĭ soție. Aceasta, în urma explicațiunilor, când vede pe moșneag astfel transformat, iute se pregătește și pornește la izvorul miraculos, pe când soțul eĭ păzea casa. Soțul păzind casa, aștepta liniștit fenomenul. Curând totușĭ se miră de ce soția luĭ întârzie atât de mult la izvor. Cu cât timpul trecea, cu atât neliniștea-ĭ creștea. Neputându-se abține, închide casa și alergă la izvor. Repede ajunse la izvorul miraculos, dar nu văzu pe aceea pe care o căuta. Se reintorcea spre casă, desnădăjduit; când deodată aude un strigăt de tânguire înceată eșită din erburile înalte de prin prejurul izvoruluĭ. Privește și zărește un micuț copilaș, prea mic însă pentru a putea vorbi, care cu o tânguire desnădăjduită întindea brațele. Deodată își explică totul; acest copilaș era bătrâna luĭ soție..... Cu atâta lăcomie băŭ ea din izvorul reîntinerireĭ până ce a devenit o mică ștrengăriță.......

Atuncĭ el o luă în brațe, o legă de spatele săŭ cum fac părințiĭ japonezĭ pentru a duce copiĭ lor, și se reîntoarse acasă, melancolic din cauza gânduluĭ că de acu trebue a da educație de părinte aceleia, ce înainte i-a fost consoartă.....

Imĭ pare că acea fabulă populară ne dă posibilitatea de a simboliza într'o formă vie, ideile acelor ce ne-a condus, a studia Japonia modernă. Japonia nu voește a proceda ca acea bătrână, ea nu voește a bea prea mult din isvorul civilizațieĭ Europene, căcĭ dacă ea ar fi procedat astfel, ar fi trebuit să'șĭ părăsească toate amintirile, devenind atuncĭ un mic copilaș. Ea a procedat însă ca bătrânul lemnar, a băut numaĭ câte-va picăturĭ din isvorul civilizațieĭ Europene, și într'adevăr i-a fost suficient pentru a deveni tânără și puternică, neîndepărtând trecutul săŭ, nearuncând aceea ce ne arată individualitatea, originalitatea și puterea sa ademenitoare.

Trad. din rev. esperantistă „Lingvo Internacia" de **Miluță Simion**

OBICEIURI MUSULMANE

AISSAUAȘII

Secta Aïssauașilor a fost fondată la Mechinez (Maroc) de către Mohamed-ben-Aïssa și numără, se zice, maĭ bine de o sută cincĭ-zecĭ miĭ de aderențĭ, răspândițĭ în Maroc, Algeria și statele barbare. Sediul lor principal saŭ *zauia*, este la Mechinez; *zauia* de la Kairwan (Tunisia) este maĭ tot așa de importantă. Aceștĭ fanaticĭ se pare că depășesc încă, în exercițiile lor, supliciile de atâtea orĭ descrise cu privire la dervișiĭ turcĭ și hindușĭ.

«La 7 Noembrie 190.., zice un corespondent din Kairwan, după cererea mea, șeful secteĭ, Si Hamudi, invoi pe colonelul Moulin, pe maĭ mulțĭ ofițerĭ francezĭ și pe mine ca să asistăm la exercițiile lor. Aceștĭ fanaticĭ îșĭ cășunează bucurořĭ tortureĭ oribile sub excitațiunea darabaneĭ manevrată de șeiciĭ lor. După câte-va minute, cadența devine maĭ iute: atuncĭ sectariĭ încep să imiteze strigătele animalelor, apoĭ îșĭ scrijilesc pielea, etc. In ocaziunea despre care vă vorbesc s'aŭ prezentat ca 700 de arabĭ la ceremonie; maĭ bine de patruzecĭ căzură îndată în prada uneĭ adevărate frenezii, încoronată încă probabil și de virtuțile lor. In treĭ minute, unul dintre eĭ înghiți ca la douăzecĭ de cue ca de cincĭ centimetri de lungĭ; un altul devoră pe jumătate o butelie de... sticlă; un al treilea îșĭ străpunse obrajiĭ cu un cuțit; un altul îșĭ vâră un fier ascuțit prin nas; un al cincilea îșĭ găuri omoplatele cu niște frigărĭ; altuia îĭ veni în minte să-șĭ pue un cuĭ cu vârful pe stomac, vre-o câțĭ-va din asistență i-l adânciră cu plăcere în carne, cu loviturĭ de ciocan; treĭ cactușĭ din genul smochinuluĭ de India fură devorațĭ și la urmă un berbec viŭ, fu rupt în bucățĭ și mâncat crud de către credincioșĭ, etc.

Nimic nu părea că va fi în stare să pue capăt acesteĭ scene de nebunie, dar fu deajuns numaĭ ca șeful Si-Hamudi să-șĭ pue mâinile pe cap, murmurând câte-va vorbe mistice, pentru ca tumultul să înceteze».

Nelli.

Un șef tuareg la Paris

De curând a sosit în Franța colonelul Laperrine care urmărește în Africa o operă admirabilă de colonizare și a adus cu el o personalitate foarte interesantă, de care africaniĭ fac mare caz, pe Mussa-ag-Amastan «amenokal», adică mare șef al tuaregilor Hoggars.

Cu toate sforțările inteligente ale ofițerilor ca Laperrine, pentru a civiliza pe tuaregĭ, — ceea ce aproape a izbutit,—totușĭ origina și viața acestor rătăcitorĭ aĭ deșertuluĭ aŭ rămas misterioase.

Cu hainele lor,—un fel de burnuzurĭ — lungĭ și largĭ, cu un soiŭ de mitră pe cap, cu fața înzăbrenită în negru, cu iataganele lor drepte, așa de deosebite de celelalte arme ale africanilor și carĭ prin forma și felul cum sunt așezate mânerele se aseamănă cu săbiile carolingiene,—Mussa-ag-Amastan și ceĭ doĭ războinicĭ carĭ îl însoțesc, Uenii-ag-Mennir și Suring-Chikka, veriĭ luĭ, aŭ cu adevărat un aer foarte... măreț.

Un șef tuareg

Marțea trecută s'a dat în onoarea lor o reprezentație care i-a transportat. O trupă de cavalerie, ce se afla în manevră, a trecut înot rîul Marne, la Creteil. Lucrul acesta a încântat atât de mult pe Mussa, încât l'a făcut să-șĭ părăsească pentru câteva clipe răceala luĭ obicĭnuită, iar interpretul săŭ a trebuit să traducă colonelului Laperrine această impresie— în terme nĭ foarte... liricĭ, bine înțeles. Ceea ce l-a mirat maĭ mult nu a fost îndemânarea călăreților, ci mărimea cailor carĭ 'i-aŭ părut enormĭ pe lângă aĭ luĭ carĭ sunt foarte micĭ.

CĂTRE CITITORI

Anunțăm pe cititoriĭ noștri că vom publica orĭ-ce articole interesante privitoare la călătoriĭ saŭ vânătorĭ, în țară saŭ străinătate, ce ne vor fi trimese.

Articolele, scrise pe o singură parte a hârtieĭ, în scrisorĭ francate, vor fi adresate direcțiuneĭ **«Ziaruluĭ Călătoriilor»**, *strada Brezoianu, 11, Bucureștĭ.*

Java—Valea otrăveĭ

Se cunoaşte faimoasa *Grotta del cane* (peştera câineluĭ) din apropierea oraşuluĭ Neapole, unde când un câine intră înăuntru moare asfixiat din pricina gazurilor carĭ sunt acolo, dar carĭ nu se ridică maĭ sus ca să poată înăbuşi şi pe om. Acelaş fenomen se produce într'o mulţime de alte localităţĭ, dar maĭ cu seamă în «Valea otrăveĭ», din insula Java, foarte bine cunoscută de călătorĭ, şi despre care un martor ocular face următoarea descriere:

«Cu scopul de a face câte-va experienţe, am luat cu noĭ doĭ câinĭ şi câte-va găinĭ. După ce am ajuns la poalele munteluĭ, ne-am suit pe el cam la o înălţime de patru mile, agăţându-ne de crengile copacilor şi de cireteĭ. Sosiţĭ la câţĭ-va metri de teribila vale, începurăm să simţim un miros înăbuşitor şi greţos, care se risipi când ne apropiarăm de tot.

«Valea măsoară ca la 800 metri în circonferinţă; are forma ovală şi este adâncă cam de 9—10 metri. Fundul eĭ este plan şi pietruit, fără cea maĭ mică urmă de vegetaţie şi presurată cu schelete de oamenĭ, de tigri, de cerbĭ, de mistreţĭ şi de pasevĭ de tot felul.

«Nu am zărit nicĭ urmă de vaporĭ saŭ vre-o crăpătură în sol, care ni se înfăţişa ca a fi alcătuit dintr'o substanţă tare şi nisipoasă.

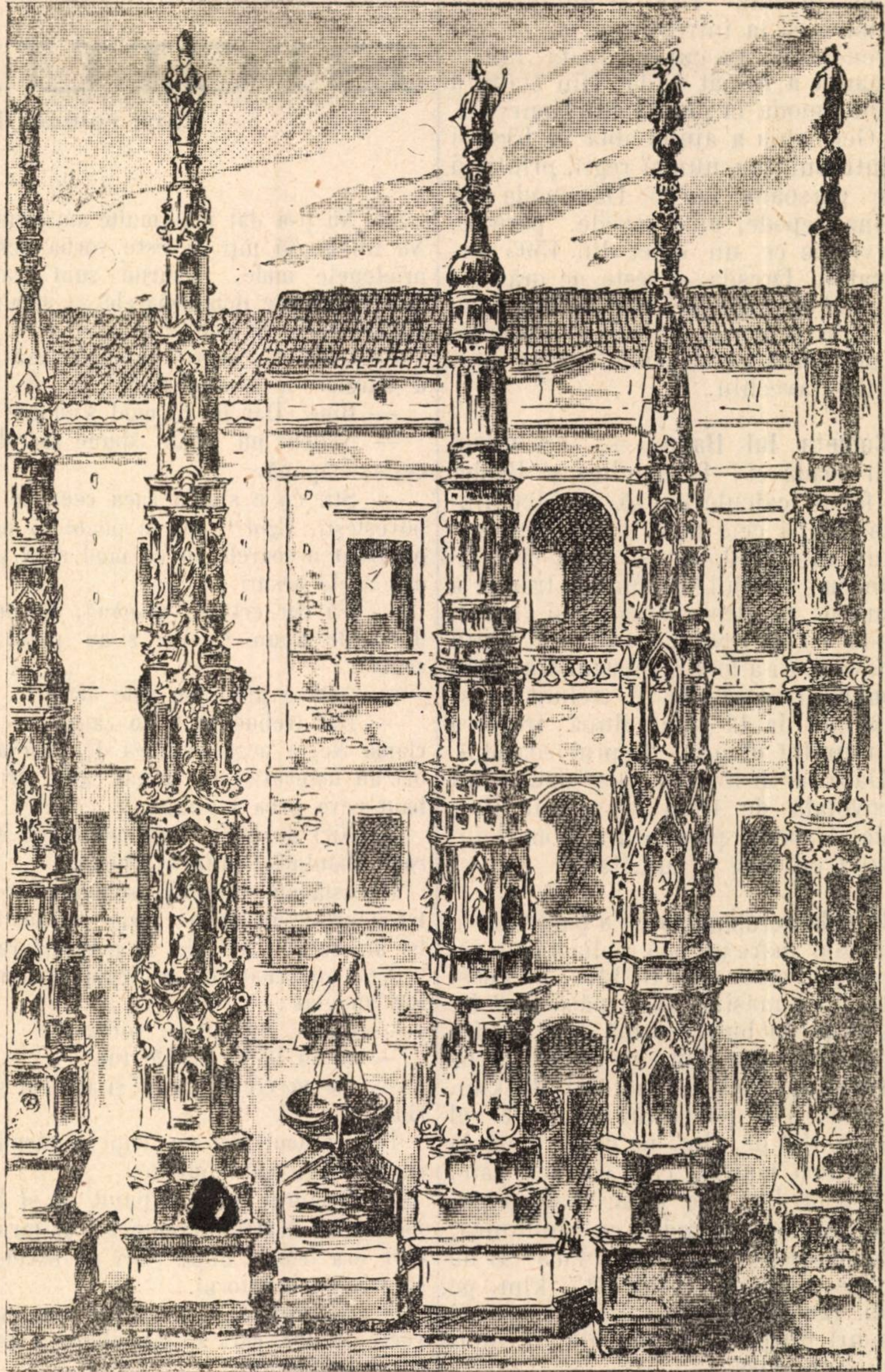
După ce ne-am aprins ţigările, am început să ne scoborâm la vale, ajutându-ne cu nişte bastoane de bambu, până la o distanţă cam de cincĭ metri departe de fundul văeĭ. Nu întâmpinarăm nicĭ o greutate în aspiraţie, dar ne simţeam obsedaţĭ de un miros puturos, neplăcut.

«Legarăm un câine de capătul unuĭ bambus lung ca de 18 picioare, şi-l scoborârăm în fund. Cu ceasul în mâinĭ, după 14 secunde, câinele se rostogoli pe spate, nu maĭ mişcă membrele şi încetă de a maĭ privi în jurul luĭ, continuă însă să respire timp de 18 minute. Scoborârăm apoĭ pe al doilea, saŭ maĭ bine zis se scoborâ el singur în spre locul unde zăcea celalt. Ajuns acolo, rămase liniştit, apoĭ, după zece minute căzu în bot şi rămase nemişcat; maĭ respiră încă 7 minute. Veni apoĭ rândul uneĭ găinĭ, care muri într'un minut şi jumătate; pe urmă fu rândul alteia, care muri înainte de a ajunge la fund.

«In timpul acestor experienţe ne prinse o ploae torenţială, dar nu o luarăm în seamă. De partea cealaltă, lângă un mare bolovan, zăcea scheletul unuĭ om, care trebue să fi murit cu faţa în sus; avea mâna dreaptă sub cap, iar oasele îĭ deveniseră albe ca fildeşul. Aş fi voit să iaŭ cu mine scheletul acela, dar o încercare ca să pot ajunge până la el ar fi fost o nebunie».

Nelini.

O privelişte interesantă

Turnurile sunt mobile

Locuitoriĭ oraşeluluĭ Nola din provincia Caserta (în Sudul Italieĭ) sărbătoresc în fiecare an, într'un chip deosebit, pe patronul lor, S-tul Paulinus. In ziua acesteĭ marĭ serbărĭ se face o procesiune monstră, la care ia parte întreg oraşelul şi multă lume din împrejurimĭ. Se clădesc turnurĭ gotice, înalte şi artistic, lucrate în lemn, pe carĭ se zugrăvesc scene din viaţa acestuĭ patron, care e pus pe vîrful tuturora, în felurite înfăţişărĭ şi epocĭ, şi se aşează în piaţă. Pe dinaintea lor trec credincioşiĭ închinându-se. Privelişte e cât se poate de interesantă şi de originală.

Din toată lumea

Cine a născocit basmalele. — Până acum s'a crezut că chineziĭ, dar în timpul din urmă o revistă franceză crede că basmalele s'au născocit în Italia, în anul 1350 şi anume cea dintâĭ care la întrebuinţat ar fi fost o veneţiană. In curând toată lumea elegantă a urmat pilda. Din Italia a trecut moda la curtea luĭ Henry II. In Germania a ajuns abia în 1580 şi o întrebuinţau numaĭ regiĭ, prinţiĭ şi alte persoane înalte. Dar moda s'a întins repede, prea repede, pare-se, de vreme ce un edict din 1595 publicat în Dresda opreşte pe orăşeniĭ de rând a-şĭ şterge nasul cu basmaua ci, subt pedepse, grele le porunceşte să şi-l sufle cu degetele, după obiceiul străvechiu.

* *
*

Cometa luĭ Halley. — Trecut'am prin coada eĭ? Deslandres şi Bosler au făcut calcule ca să se încredinţeze. După cele maĭ multe observaţiunĭ, din 1910, cât şi după cele făcute cu prilejul celeĭlalte trecerĭ a cometeĭ printre pământ şi soare, coada a fost dreaptă sau cel puţin încovoirea i-a fost neânsemnată. Prin urmare, trecerea ar fi trebuit să se întâmple la 11 jum. după trecerea sâmbureluĭ eĭ prin dreptul soareluĭ.

Dacă ar fi avut coada maĭ mult încovoiată de tipul 2 al luĭ Bredişia. trecerea pământuluĭ s'ar fi întârziat cu o zi şi jumătate.

* *
*

Iuţeala aeroplanelor şi a pasărilor. — Cea maĭ mare iuţeală realizată cu aeroplanul este de 110 klm. pe ceas. Intrecut'a maşina toate păsările? Pe prepeliţe de bună seamă, căcĭ ele fac numaĭ 80 de klm. pe ceas. Şi pe porumbeĭ, căcĭ eĭ fac 100 de klm. pe ceas. Dar pe vultur nu, căcĭ el sboară 120 de klm. pe ceas; până la rândunică maĭ va, căcĭ ea face până la 250 de klm. pe ceas. Este o pasăre de mare, înrudită cu rândunica, care sboară şi maĭ iute: face 88 de m. pe secundă, adică 317 klm. pe ceas. Iar cel maĭ iute, şoimul, sboară ceasurĭ întregĭ ca o săgeată, la înălţimĭ uimitoare.

* *
*

Două fosile rare la „British Museum". — Deşi museul acesta e cel maĭ bogat din lume, până acuma nu avea nicĭ scheletul Diprotodonuluĭ nicĭ al unuĭ lemurian fosil din Madagascar.

Diprotodonul era un mamifer urias din grupa cea maĭ de jos, a marsupialelor. Trăea în Austria până acum câte-va sute de anĭ. Owen a descris câteva oase de ale acestuĭ fosil. Acum însă se află la muzeul pomenit un schelet întreg, lucru ce nu se află nicăerĭ aiurea. Deşi uriaş, diprotodonul avea dinţĭ foarte micĭ. Cercetându-se craniul studiat de Owen s'a văzut că acesta a făcut destule greşelĭ, căcĭ pe atuncea ştiinţa paleontologieĭ era în faşă.

Şi maĭ interesante sunt rămăşiţele de lemurienĭ uriaşĭ din Madagascar. D-rul Standing a găsit multe schelete în mlaştinele insuleĭ. Lucru neaşteptat este că lemuriĭ vechĭ trăiau şi în apă, de pildă cum fac castoriĭ; ceĭ de azĭ trăesc numaĭ pe copacĭ.

BICIUL DE FOC

— Mare roman de aventurĭ moderne —

— Urmare —

— Nu ţi-a dat maĭ multe amănunte? Nu trebue să uiţĭ că este vorba despre prietenele mele. Arsurile sunt grave? Vor fi nevoite domnişoarele să stea maĭ multă vreme în pat?

— Doctorul speră că în câteva zile d-şoarele vor fi vindecate.

— Bine. Dar în ce mod s'au ars?

— Nimenĭ nu poate spune lucrul acesta, stăpână.

— Ştiĭ că e stupid ceea ceea ce 'mĭ povesteştĭ, Egor? Nu se poate să nu fi observat d-şoarele în ce mod s'au produs acele arsurĭ.

— Vă cer ertare, stăpână, dar toate d-şoarele spun că nu şi-au putut da seamă.

— Asta e prea din cale afară!

— Dar trebue să fie o cauză! — exclamă Negia peste măsură de enervată; orĭ aŭ mâncat ceva prea cald, orĭ aŭ băut ceva prea fierbinte?

— Nicĭ decum: toate mâncările eraŭ recĭ; băuturile eraŭ la ghiaţă.

De astădată uimirea ascultătorilor întrecu orĭ-ce margine; nişte oamenĭ carĭ işĭ arseseră intestinele cu mâncărĭ recĭ!

Vice guvernatorul şi Negia exclamară într'un glas:

— Baete, nu ştiĭ ce vorbeştĭ!

— Şi-aŭ bătut joc de tine!

— Te-aŭ crezut prost şi aŭ vrut să-şĭ râdă.

Dar cazacul nicĭ nu clipi şi răspunse cu cea maĭ mare linişte:

— Doctorul n'ar fi putut să şĭ bată joc de un servitor credincios al ţaruluĭ, care era trimis după ştirĭ de excelenţa sa vice-guvernatorul.

— Aĭ dreptate, se auziră maĭ multe vocĭ, printre carĭ se deosebi şi aceea a luĭ Larmette.

— Dacă-ĭ aşa, zise Negia, te rog să maĭ repeţĭ încă odată tot ce-a spus doctorul; nu vezĭ că mor de nerăbdare?

Egor se înclină.

— Mă voiŭ supune, d-şoară; dar îmĭ veţĭ da voe să mă opresc un moment pentru a'mĭ aduce aminte cuvintele savantuluĭ doctor. Repetând cuvintele acestea exact, cred că excelenţele voastre nu se vor maĭ îndoi de spusele mele.

Şi cum Negia arătă printr'un gest că se învoeşte, un moment domni în întreaga încăpere cea maĭ completă linişte.

CAP. II

Toată lumea aştepta.

Insfârşit cazacul ridică capul.

— Iată ce mi-a spus doctorul, începu dînsul:

«Dragul meŭ, ştiŭ că nu trebue să fiĭ tocmaĭ tare în medicină; prin urmare te rog să mă asculţĭ bine, pentru ca să nu uiţĭ ce'ţĭ voiŭ spune.

«— Te ascult ca şi cum aĭ fi şeful meŭ, i-am răspuns.

«— Foarte bine. In medicină, când voim să exprimăm inflamaţia corpuluĭ, ne servim de terminaţia *ită*, care se pune după numele organuluĭ atins. Astfel: gastrită (boală de stomac), meningită (inflamaţia meninglor) şi aşa ma încolo. Eĭ bine, boala de care aŭ fost atinse nobilele domnişoare s'ar putea numi posterior-ită.

Această nouă declaraţie a soldatuluĭ fu primită cu exclamaţiĭ de uimire de întreaga sală.

— La început şi eŭ am fost uimit ca şi d-voastră, continuă Egor, dar după explicaţiile pe carĭ mi le-a dat doctorul, am înţeles. Tot răul de care sufereaŭ domnişoarele era în partea posterioară a corpuluĭ.

Nimenĭ nu maĭ vorbea. Afacerea devenea în acelaş timp tragică şi comică.

— Dar care poate fi cauza acesteĭ aventurĭ?

Caporalul înălţă din umerĭ:

— Nimenĭ n'o poate şti. Există însă un om care afirmă că dînsul va afla cauza.

— Şi cine este omul acesta.

— Un englez.

— Un englez? Dar de unde e amestecat dînsul în afacerea asta?

— Indată ce s'a răspândit vestea aventuriĭ, s'a prezentat la directoarea institutuluĭ şi a cerut să i se dea voe să deschidă o anchetă. După cât se pare e un detectiv celebru al Anglieĭ. Fără îndoială, i s'a dat autorizaţia cerută.

— Dar cine este detectivul acesta?

— Voiţĭ să aflaţĭ numele săŭ?

— Da.

— Eĭ bine, se numeşte Dick Fann.

Abia fuseseră pronunţate aceste două silabe şi o învălmăşeală se produse în mulţime.

După ce se făcu din noŭ linişte, în

zadar s'ar mai fi interesat cine-va de Larmette. Bijutierul dispăruse.

Numele luĭ Dick Fann, numele adversaruluĭ temut pe care-l credea mort în abisurile măriĭ de Bering, îl neliniștise răŭ de tot.

Dick Fann apărea tocmaĭ în momentul când credea partida câștigată. Acum totul putea fi compromis.

Din instinct, ca o fiară surprinsă la strâmtoare părăsise palatul guvernatoruluĭ.

Și alergând mereŭ, monologa ast-fel:

— Parcul Bjorski! Ce nenoroc! Dobitoacele acelea de fete aŭ ales tocmaĭ poiana sfântuluĭ Nicolae!.. Dânsul se va duce să vadă, și va descoperi totul, sunt sigur!.. O ascunzătoare așa de bine aleasă! Cine ar fi putut să se gândească vre-o dată la asemenea întâmplare? Dar Botera mă va transporta ca fulgerul, și Dick nu va maĭ găsi nimic.

Bijutierul avu un murmur de triumf; dar aproape îndată se înfioră din noŭ și dințiĭ îĭ clănțăniră de teamă.

— Ah! cu omul acesta nu poțĭ fi nicĭ o dată sigur. E în stare să-mĭ cadă pe cap tocmaĭ în momentul când voĭ fi acolo, și atuncĭ, nu numaĭ că pierd toată afacerea, dar sunt prins și eŭ. Naiba să-l ia pe detectivul acesta, care se amestecă astfel în afacerile mele!..

Piața teatruluĭ era la douĭ pașĭ de Kremlin; totușĭ Larmette se opri de maĭ multe orĭ în acest scurt spațiŭ.

Numaĭ când ajunse în locul unde-șĭ lăsase trăsura, se maĭ liniști.

— Așa trebue să fac, murmură dânsul. Toate riscurile pentru dânșiĭ, și folosul pentru mine. Situația nu este tocmaĭ bună, dar cel puțin voĭ rămânea liber. Și când e cine-va liber, poate spera că lucrurile se vor schimba.

Ajuns la hotel, servitoriĭ îĭ declarară că d. Defrau și fiica sa se culcaseră.

Această veste îl nemulțumi.

Un moment păru că stă la îndoială; apoĭ se hotărî:

— Nu trebue să staŭ la îndoială. Orĭ ce întârziere este primejdioasă. Îĭ voĭ scula din somn. Maĭ târziŭ vor putea dormi cât vor pofti.

Și se îndreptă spre camera ocupată de d. Defrau.

Acesta fu nevoit să deschidă.

— Ce este?.. întrebă dânsul uimit. De ce mă deștepțĭ la această oră?

— Mi se pare că nu te deștept de loc, căcĭ nicĭ nu te culcaseșĭ.

In adevăr, dintr'o singură aruncătură de ochĭ bijutierul putuse constata că d. Defrau era încă complet îmbrăcat.

Când pătrunsese în cameră, Larmette nu'șĭ putu stăpâni un strigăt de bucurie căcĭ în aceiaș încăpere se afla și Floriana, care stătea lângă o măsuță, răsfoind o revistă ilustrată.

— Așa dar, sânteți amândoĭ? Atuncĭ, de ce-mĭ maĭ spuneaĭ că ți-am turburat somnul, bunul meu socru?

Canadianul se înroși de indignare.

Două victime ale incendiuluĭ de la expoziția din Bruxelles

— Doriam să ne folosim de lipsa d-tale, răspunse dânsul. Și durerea are câte-o dată nevoe de vacanță.

— Vețĭ avea vacanță maĭ târziu, răspunse bijuterul, fără să se emoționeze.

— Cum asta? Așa dar pretinzĭ să ne impuĭ prezența d-tale?

— Da și nu. Vă iau cu mine.

— Unde?

— Vețĭ vedea. Atâta pot să vă spun că este vorba de o plimbare cu automobilul pe lună plină, în mijlocul câmpieĭ!.. Ce poate fi maĭ poetic? Ce-ar putea deștepta maĭ bine visurile uneĭ fete tinere?

— Dar dacă ne vom împotrivi!

— Asupra acestuĭ lucru nu voĭ îngăduĭ nicĭ-o împotrivire. Prin urmare, vă rog să vă luațĭ pălăriile.

«In timpul drumuluĭ vă voĭ povesti despre ce este vorba. Peste cincĭ momente Botera va fi gata de plecare, și vă rog să fițĭ exacțĭ.

Bijutierul se depărtă, fără să maĭ dea vre-o altă explicare.

D. Defrau și Floriana fură exacțĭ. Luară loc în Botera, care porni îndată, eșind din oraș prin bariera Kretskaya.

Nu departe de mânăstirea Stretensky, Larmette încetini viteza mașineĭ. Tocmaĭ treceau prin dreptul fațadeĭ uneĭ clădirĭ monumentale. Era institutul fetelor nobile.

Bijutierul examină clădirea cu neliniște. Fără îndoială, în interiorul clădiriĭ, toată lumea era în mișcare. Se vedeau luminĭ alergând repede din cameră în cameră.

De-odată Larmette făcu o mișcare bruscă la cârmă, zguduind cu putere automobilul.

Două siluete negre pe carĭ bijutierul le zărise de la distanță, motivau această manevră furioasă.

Banditul recunoscuse repede pe Dick Fann și pe tovarășul său Jean Brot.

Amândoĭ erau prin urmare pe calea adevărată. Ghiciau adevărul pe care Larmette avea atâta interes să-l ascundă, dar aveau să sosească prea târziu.

Banditul mări viteza automobiluluĭ.

Dar îndoiala sa de un moment îl trădase. Floriana și tatăl săŭ, surprinșĭ de modul cum era manevrată mașina, ridicaseră capul.

Zăriră și dânșiĭ cele două siluete.

— Tată, murmură Floriana la urechia d-luĭ Defrau, dânsul este; ne va salva!

In timpul acesta, Dick Fann, fără să știe că iubita sa trecuse pe așa de aproape, se prezentă în camera directoareĭ.

— Doamnă, începu dânsul, a'țĭ putea avea un automobil care să plece îndată la drum?

— Peste o jumătate de oră, da, dacă mecaniciĭ sunt prezențĭ, bine înțeles.

— Sunt. Imĭ dațĭ voe să plec cu unul din automobile?

— Pentru?

— Pentru ca să mă duc până la Bjorsky. Cred că mă voĭ întoarce cu explicația bizaruluĭ accident ale căruia victime a'țĭ fost d-tră și elevele d-vs.

— In adevăr? exclamă directoarea, ridicându-se de pe pernĭ.

Dar trebue să se culce din noŭ, pentru că fu cuprinsă de durerĭ.

— Nu vă emoționațĭ, doamnă. La reîntoarcerea mea vețĭ afla totul. Pentru moment vă rog să nu-mĭ maĭ punețĭ întrebărĭ, căcĭ nu sunt încă destul de sigur de ipotezele mele.

— Du-te, domnule, răspunse directoarea. Nevoia de a pătrunde misterul acesteĭ afacerĭ, mă chinueşte tot așa de mult, ca și dorința de a mă vindeca.

In timpul acesta, automobilul luĭ Larmette alerga de-a curmezișul câmpieĭ, ca un meteor.

CAP. III

O oră trecu ast-fel.

Nicĭ Larmette, nicĭ prizonieriĭ săĭ nu vorbeaŭ.

Ce și-ar fi putut spune aceste treĭ persoane, între carĭ exista cea maĭ mare dușmănie?

Automobilul alerga mereŭ, către un țel cu totul necunoscut pentru Floriana și d. Defrau.

Peisagiul devenia din ce în ce maĭ sălbatec; se cunoștea apropierea uneĭ pădurĭ.

Bijutierul făcu un semn cu mâna și esclamă:

— Bjorski!

Cuvântul acesta însă nu însemna nimic pentru cei doi prizonieri, cari acum îl auzeau pentru întâia oară.

Ei nu cunoşteau aventura întâmplată domnişoarelor din institutul nobililor.

De aceea nu se mirară de loc, când automobilul, în loc să urmeze calea bătută, coti într'o parte, şi se aventură pe un drum plin de ridicături.

Automobilul mai merse o bucată înainte, şi apoi se opri brusc.

Tovarăşii lui Larmette cercetară orizontul şi împrejurimile.

La o distanţă de doi paşi se afla un fel de colibă, un fel de baracă de scânduri.

Larmette şueră cu putere şi aproape îndată un om eşi din colibă.

Omul acesta avea înfăţişarea obişnuită a mujicului rus. El se apropie de Larmette şi începură să vorbească împreună.

D. Defrau şi Floriana ascultau, dar nu puteau înţelege nimic.

Recunoşteau unele cuvinte franceze, dar acestea se pierdeau în marea mulţime a unui dialect cu totul necunoscut.

Se vedea însă bine că Larmette dădea ordine şi că celalt asculta supus.

Când convorbirea încetă, Larmette se coborâ din automobil, cedând locul său mujikului.

Bijutierul se adresă prizonierilor:

— Veţi asculta fără nici o obieeţiune ordinele omului acesta; dânsul mă înlocueşte şi se va bucura prin urmare de toată autoritatea mea.

Floriana voi să protesteze. Dar Larmette îi impuse tăcerea cu un gest violent.

— Il veţi asculta ori ce vă va spune. Dacă s'ar întâmpla să călcaţi acest consemn voi fi nevoit să vă dau pe mâna justiţiei ruse. Şi ştiţi ce vă aşteaptă: Siberia, minele, o agonie lentă.

Fraza aceasta fu intreruptă de o exclamaţie a Florinei:

— Nu ne ameninţa prea mult. Mi se pare că uiţi că s'ar putea să existe şi pentru noi un eliberator: moartea.

Dar Larmette răspunse fără să se încurce:

— Uiţi, domnişoară, că un mort poate fi mai repede dezonorat de cât un om viu, care se poate apăra.

«Prin urmare, veţi aseulta de ordinele lui.. Ivan; să-l numim Ivan, pentru că e un nume potrivit cu împrejurările.

Apoi, îndepărtându-se de automobil, ordonă mujikului:

— Pleacă!

Automobilul porni, îndreptându-se spre pădurea Bjorski.

Floriana, care nu putea pricepe nimic din toată această manevră, văzu cum Larmette intra în coliba din care cu câte-va momente mai înainte eşise mujikul Ivan.

Biata fată îşi întoarse apoi privirea spre tatăl ei, îl văzu abătut şi-i ghici îndată gândurile.

Omul acesta s'ar fi sinucis fără îndoială dacă nu şi-ar fi iubit prea mult copila.

Atunci Floriana se aplecă spre dânsul şi-i şopti:

— Speră!

D. Defrau tresări şi surâse cu tristeţă.

— Da, adăogă Floriana, Dik Fann trăeşte şi ne va salva.

Era puterea dragostei, copila nu putea pricepe ca acela pe care îl văzuse de atâtea ori la lucru, făcând minuni de curaj şi de inteligenţă, să fie răpns de un bandit.

Ea avea încredere în Dick Fann, şi aştepta până la sfârşit să-l vadă apărând şi pedepsind pe vinovat.

Şi la ce bun să-i împrăştie speranţele?

In timpul acesta automobilul înainta. Acum alerga pe un drum prost întreţinut, care străbătea pădurea.

Deodată Ivan opri automobilul la intrarea unei poene:

— Am ajuns, zise dînsul.

Omul sări la pământ şi cu severitate ordonă?

— Coborâţi-vă!

Ce puteau face? Trebuia să se supue ordinelor lui Larmette.

— Unde suntem?— întrebă Floriana.

Omul răspunse fără să şovăiască:

— In poiana sfântului Nicolae.

Şi întinzând mâna spre un copac, de care era legată o statuă grosolană de lemn, adăogă:

Iată şi statua sfântului.

Toate aceste amănunte n'aveau nici o importanţă pentru cei doui prizonieri, cari nu cunoşteau localităţile; dar ori cum, auzind un nume, oveau par'că impresia că nu mai plutesc în necunoscut.

Ivan scoase din lădiţa automobilului trei târnăcoape şi întinse unul Florianei, pe al douilea d-lui Defrau, iar pe al treilea îl păstră pentru sine.

(Va urma)

POŞTA REDACŢIEI

Jese. — Ne pare rău; e prea copilărească.

L. Kl. — Trimiteţi din nou explicaţia la clişeul cu vultur, căci s'a pierdut.

Remus. — Descrierea călătoriei d-tale nefiind nici bine scrisă, nici cu subiect interesant, nu e publicabilă.

Elena I. — O traducere bine făcută pe care, cu multă părere de rău, n'o putem tipări din pricină că nu cadrează cu «Ziarul Călătoriilor».

Egor Z. — Primim cu plăcere şi publicăm tot ce e bine scris şi potrivit ziarului nostru: descrieri de călătorii pe mare şi pe uscat, de aventuri interesante, de vânători mari, traducere sau originale, şi scrise pe o singură parte a foaei de hârtie.

TOŢI ABONAŢII LA

«ZIARUL CALATORIILOR»

PARTICIPĂ,

cu începere de azĭ, la următoarele marĭ şi de valoare premiĭ:

1) **O sobă «Godin» No. 3,** cumpărată de la cunoscuta casă: Industria Metalică «**Marcu**», B-dul Elisabeta, No. 5.

2) **Una puşcă fină de vânătoare,** cu 2 ţevĭ, cal. 12, din vechia şi renumita fabrică **Pieper-Bayard.**

3) **Un pistol automat de buzunar, Pieper-Bayard,** modelul cel maĭ noŭ, fiind de calibru mare, 7.65, însă format redus, foarte portativ.

4) **Una carabină de mare precisie,** cal. 22, **Pieper-Bayard,** semi-automatică.

Toate aceste 3 arme sunt cumpărate de la marele magazin **B. D. Zisman,** 44, calea Victorieĭ, furnizorul Curţeĭ Regale.

5) **Una oglindă mare veneţiană** de cristal;

6) **Una măsuţă de toaletă,** cu oglinzĭ de cristal;

7) **Una maşină de cusut** de mână;

8) **Două frumoase tablourĭ.**

Toate aceste 5 obiecte sunt cumpărate de la marele magazin de mobile **Marco Dattelkremer,** str. Carol, No. 62.

9) **Una pendulă de biuroŭ;**

10) **Una chisea de argint de China,** foarte frumoase obiecte, cumpărate de la magazinul de încredere **Schmith & Stratulat,** calea Victorieĭ, 53.

11) **Un gramofon perfecţionat;**

12) **Una mandolină,** din lemn de palisandru, ornată cu sidef, cumpărate de la marele magazin de muzică **Jean Feder,** calea Victorieĭ, 54.

13) **Una fructieră,** argintată şi aurită, cu **12 cuţite** pentru desert, aurite, cumpărată de la cunoscutul magazin de bijuterie **Th. Radivon,** B-dul Elisabeta, 9 bis.

14) **Una toaletă de bambu veritabil,** cumpărată de la bine asortatul magazin de mobile de trestie şi bambu, **D. Litmann,** strada Lipscanĭ, No. 3.

15) O duzină crema «Flora».

16) O » săpun «Flora».

17) O » pudră «Flora».

18) **2 ceasornice** de argint, pentru bărbat.

19) **5 abonamente** pe 6 lunĭ la ziarul umoristic «Veselia».

20) **5 abonamente** pe 3 lunĭ la ziarul «Universul literar».

Toate aceste frumoase premiĭ se oferă cu începere de azĭ, prin tragere la sorţi, abonaţilor «Ziaruluĭ Călătoriilor».

Preţul abonamentuluĭ leĭ 5 p. un an, 2.60 p. 6 lunĭ.

Anul XII.—No. 695. 10 BANI IN TOATA ŢARA Mercurĭ, 1 Septembrie, 1910

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ŞI AL INTÂMPLĂRILOR DE PE MARE ŞI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI
Leĭ 5.—Pe un an în toată ţara
« 2.60 « 1/2 « « « «

Redacţia şi Administraţia
No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR
Apare odată pe săptămână
— MARŢEA —

ŞEARPELE DE MARE. — (Vezĭ pag. 4584).

LEGENDE MARINE

ŞEARPELE de MARE

... Corabia pluteşte lin pe apele mărei. Se face noapte ; totul doarme pe bord, în afară de oamenii de veghe şi de sentinelele dela pupă. Luna se joacă cu norii : aci apare, semănând valurile cu fluturĭ de argint, aci se ascunde.

Nimic nu turbură pacea, decât numaĭ pasul domol şi regulat al halebardieruluĭ şi plânsul necontenit al zgomotuluĭ produs de helicea vasuluĭ care răzvrăteşte apa.

Pilotul, la cârmă, cu ochiul ţintă pe busola luminată de o lampă cu flacăra tremurătoare, călăuzeşte corabia în latul mărei. Mateloţiĭ, culcaţĭ pe punte, sau îngrămădiţĭ lângă catarg, vorbesc încet, gata de muncă.

Corabia pluteşte lin pe apele mărei.

Deodată răsună un strigăt de alarmă : «Repede-aici»! — strigă omul de gardă, întinzându'şĭ halebarda. Toţĭ se repeziră spre pupă. Stăpânul vasuluĭ — apărând la fereastra cabineĭ sale, întreabă : «Ce s'a întâmplat ? Şi pentru ce aceste strigăte» ?

Nimenĭ nu'ĭ răspunse. Un soldat voinic, după o mare caznă, abia putu să îngâne : «Colo» şi arătă cu degetul în mare, privind un punct negru, cu ochiĭ holbaţĭ de spaimă. Stăpânul privi în direcţia aceea.

La o oare-care distanţă, înapoia vasuluĭ, pe apa luminată în acea clipă de o partea luneĭ, se desluşea ceva neprecis şi agitat de maree, care se contura puţin câte puţin. Acest ceva se ridică şi deschise deodată o gură largă şi oribilă în care străluciră nişte dinţĭ ascuţiţĭ şi o limbă spăimântătoare. După cap, îngrozitor la vedere, urma corpul subţire şi unduios, care se încovoia, apărând şi dispărând — aci mijlocul, aci coada.

Apariţia aceasta teribilă era şearpele de mare, monstrul gigantic şi temut, spaima tuturor navigatorilor.

Stăpân, mateloţĭ, soldaţĭ, întregul echipagiŭ se refugie într'o clipă în fundul vasuluĭ, aşteptând cu groază atacul şearpeluĭ de mare, moartea şi, care maĭ putea, înălţa rugĭ tuturor sfinţilor pentru o salvare miraculoasă...

Corabia pluteşte lin pe apele mărei.

Timpul trece şi nu se întâmplă nimic. Unul se riscă spre a vedea ce e. Pe întinderea imensă de apă nu maĭ era nimic ; monstrul dispăruse. Increderea şi calmul corăbieĭ intimidase poate pe groaznicul şearpe de mare şi'l hotărîse să se depărteze de ea care purta la sânu'ĭ o mulţime de laşĭ, de pigmeĭ şi care, cu toate acestea, deşi maĭ mare ca el, îĭ ducea liniştită şi împăcată spre cine ştie ce port ospitalier...

n.

Prin munţiĭ Bucegĭ

— Urmare —

Profit de odihna ofiţerilor şi de aşteptarea cantinieruluĭ, provenită din greutatea trecereĭ cailor cu bagaj prin cheile Tătaruluĭ, ca să maĭ fac încă o mică digresiune cu o descriere asupra altor două peşterĭ, tot aşa de însemnate ca şi aceasta şi dintre care una aproape necunoscută.

Lângă peştera cea mare a Ialomiţeĭ, la o distanţă de câteva minute şi în acelaş colos de stâncĭ, puţin maĭ jos şi pe o potecuţă aproape pierdută, se află o altă peşteră numită «A Pustniculuĭ», pentru că aci, după cum se zice, a stat maĭ mult timp un pustnic şi chiar acum pare că s'ar vedea urme de locul unde el odihnea şi unde îşĭ cărase în spinare pământ spre a face din el un fel de pat pentru culcat.

Peştera are o lungime de 40—50 metri, iar înălţimea maĭ în tot interiorul este foarte mică, astfel că suntem nevoiţĭ a înainta pe brâncĭ. Şi aci, ca şi la cealaltă se găseşte lapte de var. Mă mir însă, că dintre toţĭ vizitatoriĭ aceşteĭ localităţĭ, prea puţinĭ s'aŭ găsit ca să vadă şi pe aceasta. Imĭ aduc aminte, sunt de atuncĭ vreo 5 anĭ, am cercetat-o, fiind în societatea ficelor defunctuluĭ şi mult regretatuluĭ bărbat de Stat, general Jacob Lahovary. Orĭcine ar putea să o vadă, având un drum uşor, şi prezintând un interes deosebit.

De aci maĭ jos la casele Burlaculuĭ, urcând pe Valea saŭ Cheile Bătrâneĭ, dăm de un tablou sublim, fermecător, Urcăm mereŭ şi cam greŭ, însoţiţĭ de prietenul nostru preotul Ieronim, stareţul schituluĭ, care are amabilitatea şi bunătatea de a ne conduce. Mergem aşa în susul păräuluĭ Bătrâna, saŭ după cum cum am auzit că i se maĭ zice «al Burlaculuĭ», pe o-coastă puţin cam grea. In toată curgerea sa, această apă formează o mulţime de cascade, unele maĭ micĭ, altele maĭ marĭ ; însă dintre toate, una este admirabilă, căcĭ la baza sa formează o excavaţiune în stâncă, de o mărime colosală. Valea întreagă este nespus de sălbatecă şi este iarăş de mirare cum până acum nu a avut nimenĭ curiozitatea de a o vizita cu atât maĭ mult cu cât este de o frumuseţe rară.

Urcând maĭ sus până la baza stâncelor enorm de înalte şi ascuţite, dăm de un fel de poartă, făcută în stâncă, destul de înaltă, aproape 2 metri, şi care formează ca un fel de tunel, prin care trecem de cealaltă parte. Numaĭ decât ni se înfăţişează un mic scoborâş destul de greŭ şi puţin cam periculos. Noĭ însă îl trecem cu uşurinţă şi o altă portiţă, făcută tot într'o stâncă, ni se arată şi pe care, ca s'o trecem, suntem nevoiţĭ a ne târâ pe pântece.

La o mică distanţă se deschide într'o altă stâncă o mică gaură, cât poate încăpea un om. Ne vârâm în ea tot pe brâncĭ şi cu multă greutate. Şi această peşteră fu măsurată cu sfoara şi i se găsi o lungime între 15—18 metri, iar înălţimea aşa de mică, în cât ne era peste putinţă a ne ridica în picioare, ci stam pitulaţĭ pe pământul cel umed şi rece. Acĭ iarăşi dăm de un culcuş al ursuluĭ şi aceasta, după cum am scris maĭ sus, se poate constata din pământul rotunjit şi bătătorit, pe care a lâncezit în timpul cel lung al ierneĭ, din excrementele uscate ale sale, cum şi din oasele de vite aduse de el aci.

Maĭ sus de această peşteră se vede un rezervoriŭ, rămas din studiile făcute de d. inginer-şef al primărieĭ Capitaleĭ Orescu, spre a aduce de aci în Bucureşti apa cea curată şi limpede, rece şi lipsită de orĭce microb. Voirăm a înainta până aci, dar ce era făcut deasupra prăpăstieĭ se rupsese cu totul de timpurile cele rele ce bântue pe aci şi astfel furăm nevoiţĭ a lăsa această încercare pentru altădată şi de sus în jos.

Reîntorcându-ne revenim din noŭ la tunelul saŭ porţile naturale, de care s'a scris maĭ sus. Aci ne hotărârăm a sta maĭ mult timp, sdre a lua fotografiĭ, cum şi a admira în destul frumuseţea şi farmecul acestor locurĭ. Făcurăm un foc în mijlocul tuneluluĭ spre a goni miile de musculiţe, ce ne supăra îngrozitor, anunţând timpul urât.

Mărturisesc că rar mi s'a întâmplat să văd un loc aşa de frumos şi aşa de încântător ca aceste Cheĭ ale Bătrâneĭ. Ne vom reîntoarce şi altădată aci spre a ne da maĭ bine seama de poziţiunea şi situaţiunea Cheilor.

Acum mă reîntorc la drumul pe care l'am părăsit făcând această digresiune şi la ofiţerĭ, carĭ s'aŭ odihnit bine şi foarte instructiv, căcĭ în tot timpul repaosuluĭ, d. colonel le punea tot felul de întrebărĭ foarte interesante, cum de ex. : ce localităţĭ din această excursie i-aŭ impresio-

nat maĭ mult? çe observaţiĭ aŭ de făcut asupra lor? Din ce straturĭ se compunea fiecare stâncă? Cam care ar fi timpul formaţiuneĭ lor? Cum s'aŭ format aceste stâncĭ?

Apoĭ trecea la altfel de chestiunĭ, ca: Cum se poate forma un bun turist? Cum trebue să urce şi să coboare? Ce deosibire este într'o excursie pe Carpaţĭ şi alta pe Alpĭ? etc., etc.; în fine tot felul de întrebărĭ şi răspunsurĭ foarte folositoare şi importante. Am rămas încântat de modul de expunere al fiecăreĭ întrebărĭ, cum şi de explicarea lămurită şi bine simţită ce da d. colonel.

Pornind de aci trecem pe lângă cele două herăstrae, maĭ sus citate, apoĭ pe lângă o stână aĭ căreĭ câinĭ ne ia în primire. Ne-am continuat apoĭ drumul spre Bolboace.

Aci ne întâmpină mecanicul şi tâmplarul instalaţiunilor funicularuluĭ Schiel, iar d. colonel, însoţit de toţĭ ofiţeriĭ săĭ, viziteazā cu deamănuntul toate lucrările, cerând mecaniculuĭ explicaţiunĭ la fiecare mişcare a vagonetelor, ce transporta buştenĭ colosalĭ; aşa că în curând fu pus în curent de tot mecanismul acestuĭ funicular, care pleacă din Buştenĭ, urcă Jepiĭ-Marĭ, coboară în valea Vârful-Doruluĭ, urcă muntele Blana şi apoĭ se coboară din noŭ în valea Bolboaceĭ, străbătând o pădure imensă de brad; trece pe deasupra Ialomiţeĭ şi soseşte la locul unde se află motorul principal al funicularuluĭ. Din noŭ urcă culmea Zănoageĭ şi o ia în jos în valea Brăteiuluı, ce formează baza munteluĭ Leaota.

Această lucrare e colosală şi a costat sume enorme de banĭ. Transportul materialuluĭ pentru facerea acestuĭ funicular, a fost foarte dificil; a trebuit să se facă un fel de şosea înadins, dela cătunul Isvor spre muntele Dichiu şi pe coasta munteluĭ Păduchiosul; iar motorul când s'a adus la Bolboaca, mi s'a spus că a fost transportat la vale pe buştenĭ.

La fiecare 2—3 minute, buştenĭ colosalĭ de marĭ, se transportă din aceste văĭ până la Buştenĭ. unde se află o instalaţiune pentru primirea lor. Intr'una din zile am văzut deasupra buştenilor transportaţĭ de funicular, douĭ oamenĭ în picioare. Eu însă nu aş avea această plăcere! Tot pe acest funicular se trimite prin vagonete dela Buştenĭ, proviziunile personaluluĭ.

Ceeace însă nu mi-a plăcut este modul de exploatare, saŭ poate că eŭ nu pricep, fiind cu totul profan în tăerea şi exploatarea pădurilor. Dacă cineva s'ar duce până la muntele «Lespezĭ» ar vedea cum s'a tăiat o parte din pădurĭ; s'aŭ doborât toţĭ copaciĭ fără să fi lăsat vreunul în picioare, saŭ să se fi replantat. Incă odată spun că nu ştiŭ ce măsurĭ s'aŭ luat saŭ ce condiţiunĭ s'aŭ pus pentru replantarea pădureĭ. In orice caz, acest funicular, unicul în felul săŭ în ţară, merită atenţiunea tutulor.

Aci stăturăm jumătate de oră vizitând aceste localităţĭ şi o parte din ofiţerĭ îşĭ potoliră puţin pofta de mâncare cu câte o excelentă cafea cu lapte, preparată la mica cantină de aci, întreţinută de tâmplarul instalaţiunilor, un om foarte cum se cade şi foarte îndatoritor. Ar trebui şi ar fi foarte nemerit, să se facă o cantină mult maĭ mare având toate lucrurile necesare atât pentru lucrătorĭ, cât şi pentru vizitatorĭ. Familia acestuĭ tâmplar îşĭ dă toate silinţele să mulţumească pe toată lumea, dar n'are cu ce.

Inaintăm spre nişte cheĭ ale Ialomiţeĭ, admirabilă de văzut. Acum câţĭ-va anĭ se puteaŭ trece prin ele călărĭ şi chiar pe jos, când apa era maĭ mică, acum însă oprindu-se apa pentru a pune în mişcare ferăstraele d-lor Bunescu şi Grigorescu, ce se găsesc aci, apa s'a îngrămădit foarte mult în cheĭ, în cât s'a format ca un fel de lac adânc şi imposibil de trecut, de cât numaĭ cu micĭ luntri, ceea ce a şi făcut uniĭ turiştĭ. Totuşĭ e ceva admirabil, splendid! Un pod construit la întrarea cheilor, permite a ne da seama de frumuseţea lor. Ziduri de piatră foarte înalte de o parte şi de alta, iar distanţa între ele fiind mică şi apa oprită în mare parte spre a fi dusă pe un fel de şanţ de scândurĭ la herestrae, pare că este un lac feeric. Aceasta se maĭ poate vedea şi dintre două stâncĭ, aşezate lângă pod. Altă dată, când trecerea Ialomiţeĭ era liberă printre cheĭ, o mulţime de lume venia din Sinaia expres numaĭ să treacă prin ele.

Adesea orĭ trecând pe aci, mi s'a întâmplat să întâlnesc pe unul din proprietarĭ d. Bunescu, mare proprietar şi industriaş din Rucăr, care cu o amabilitate perfectă ne-a primit şi ne-a dat toate explicaţiunile cerute.

Trecem pe lângă herăstrae, înaintăm puţin spre cheile cele marĭ ale Zănoageĭ, ne aruncăm o privire lungă asupra acestor cheĭ impunătoare şi de o frumuseţă rară şi în urmă luăm drumul numit «Şanţurile», spre a urca la Zănoage, numită şi «Cetatea Zănoaga» saŭ «Podul Florilor». Acest drum s'a numit «Şanţurĭ», fiind că o mare parte din el este aşa făcut, din cauza ploilor, în cât are forma unuĭ şanţ. El este destul de greŭ, căcĭ în timp de 30—40 minute, cât ţine, urcĭ continuu şi cu atât este maĭ greŭ, cu cât cineva ar avea nenorocul de a urca pe un timp ploios, când de abia poţĭ înainta din pricina noroiuluĭ, ce numaĭ de cât se formează. Aproape de sfârşitul săŭ, se află un şipot, cu o apă rece ca ghiaţa.

Ajunşĭ în vârf la Gol, adică acolo, unde nu maĭ e pădure, vederea e uimitoare, minunată! Aci se înfăţişează vederea întreagă a Bucegilor cu toate vârfurile şi ramificaţiunile sale. Văile, vâlcelile. stâncile, colţiĭ şi culmile munţilor, se prezintă întocmaĭ cum sunt ele începând dela Dichiul, Păduchiosul, Vârful cu Dor, Furnica, Jepiĭ Marĭ, Jepiĭ Micĭ, Caraimanul, Costele, Vârful Omul, Obârşia, Doamnele, Bătrâna, toţĭ munţiĭ frontiereĭ cu vama Strunga, Deleanu, Lucacilă, Dubele Marĭ şi Micĭ, Pietrele Albe, Sf. Ilie, Jugureanu, Cumpărata Mică, Mitărcea, apoĭ Leaota şi maĭ în depărtare Piatra Craiuluĭ, Păpuşa cu Iezerul etc., şi în apropierea noastră Lespezile. Apoĭ spre miază-zi se vede strălucind la soare vârfurile bisericilor şi ale caselor din Pucioasa, Petroşiţa, Moroenĭ şi întreaga Vale a Ialomiţeĭ, de la isvorul săŭ din Obârşia şi până la Scropoasa. Insuşĭ d. colonel a afirmat că este punctul cel maĭ important, pe care l'a putut vedea până acum. Şi în adevăr a avut dreptate, căcĭ numaĭ aceĭ ce cunosc aceste locurĭ, îşĭ pot da bine seama de dreapta apreciare a d-luĭ colonel.

De aci, dacă cineva ar urma mica potecuţă ce conduce tocmaĭ prin culmile munţilor Lucaeştĭ, poate ajunge la vama Strunga şi apoĭ prin poteca grănicerilor la Omul; saŭ s'ar putea scoborî la Peştera Ialomiţeĭ prin nişte locurĭ destul de pitoreştı. Noĭ însă, conform planuluĭ făcut, trebue să luăm drumul spre Lespezĭ, coborând puţin spre băile de cărbunĭ.

Pe versantul apusan al Zănoageĭ s'aŭ făcut maĭ multe săpăturĭ pentru cărbunĭ, nişte găurĭ de unde s'aŭ scos un fel de cărbune; dar aceste lucrărĭ, nu ştiŭ din ce cauze, s'aŭ părăsit cu totul, ba chiar micile subterane s'aŭ astupat. Se vede, după câte am putut afla, că aceştĭ cărbunĭ nu folosesc la nimic, nefiind încă bine formaţĭ.

Puţin maĭ jos în pădure, este o stână de mânzărĭ (oĭ cu lapte), care de abia se poate observa, din cauza copacilor între carĭ este construită.

Urcuşul spre Lespezĭ este destul de uşor şi nu durează maĭ mult de treĭ sferturĭ de oră. Aci sub stâncile cele înalte şi colţuroase ale munteluĭ, se află o altă stână, ce aparţine d-luĭ Moise Panţuroiu din comuna Petroşiţa.

Ajungând aci, baciul stâneĭ primeşte pe ofiţerĭ cu toate onorurile cuvenite, în sunetele militare scoase dintr'un bucium lung ciobănesc şi executate de un mic ciobănel, apoĭ îĭ tratează cu câteva cănĭ de jintiţă, pe care câţĭ-va dintre dânşiĭ o sorb cu multă poftă; chiar urda, ce ne-o oferă, are un gust delicios!

Muntele Lespezĭ este proprietatea familieĭ Panţuroiu. El este format din o mulţime de stâncĭ albe, ce înconjoară de jur împrejur un fel de platou în mijlocul căruia se află alte două stâncĭ: una maĭ mare şi alta maĭ mică, însă inaccesibile. Din partea de mează-zi a platouluĭ, care prezintă forma uneĭ cetăţuĭ, ca şi Zănoaga, se vede, când cerul e senin, Târgoviştea şi Piteştiĭ. De aci se lasă la vale o mică potecuţă spre Dobreştĭ, unde se află câteva herăstrae tot ale d-luĭ Panţuroiu.

Pe Ialomiţa în sus, după un mers de 2—3 ore destul de greu, însă cel maĭ

frumos şi cel mai pitosesc posibil, se ajunge la Scropoasa. In aceste locuri cursul Ialomiţei este în toată splendoarea sa! Numai cascade, care de care mai măreţe şi mai impunătoare, cu basinuri minunate şi cu un sgomot asurzitor, din cauza blocurilor enorme de piatră peste care cade. De ar fi posibil, zile întregi le-aşi petrece prin aceste locuri privind şi contemplând minunile naturei în toată magnificenţa lor. Nu cred să existe multe locuri în ţară, care să se compare în posiţiuni mai splendide şi mai fermecătoare ca această mică distanţă de la Dobreşti până la Scropoasa. Ar rămâne ca fermecat, ca uimit ori cine le-ar parcurge! Poteciţa este mică şi grea, ba adesea ori suntem nevoiţi a trece pe nişte bârne de lemn, suspendate deasupra prăpastiilor, şi cari în mersul nostru se mişcă sub picioare.

Noi, cari am făcut de mai multe ori acest drum, l'am numit «Poteca Ion I. Brătianu» de oare ce acum doui ani de zile, primul ministru se instalase cu familia la Scropoasa şi zilnic umbla pe această potecă. Nu ştim dacă autorităţile respective aŭ placardat această numire, după cum le rugasem prin gazete.

Dar să las acest drum fermecător şi să mă reîntorc la acela pe care trebue să'l urmeze ofiţerii, ca să ajungă mai în grabă la Scropoasa.

După un mic repaos la stâna din Lespezi, începem a coborî prin pădurea cea deasă spre Scropoasa, unde după un scoborâş de o jumătate de oră ajunserăm. Drumul până aci nu este destul de plăcut, descinderea fiind cam anevoioasă din cauza pietrelor, cu care în mare parte este acoperit. O mică ploae mărunţică ne mai răcoreşte puţin; însă grosul ei nu ne apucă bine, căci deja eram instalaţi în pavilionul din curtea d-lor Ionescu, ingineri, şi astfel furăm scăpaţi de furia ei.

Aci se află renumita Cheie a Orzei, saŭ după cum am numit-o noi, «Elisa Brătianu», lungă de aproape 500 metri şi cu ziduri înalte de piatră de aproape 300 metri, aşa că de abia le poţi zări vârfurile cele înalte, care mai în totdeauna sunt în luptă cu norii. Lărgimea între aceste ziduri e de câţi-va metri. In jos Ialomiţa, ce escaladează blocuri enorme de piatră, face un sgomot infernal. Este una din frumuseţile cele mai impozante, ce se pot vedea şi cu atât mai mult, că în tot cursul Cheiei, fraţii Ionescu aŭ făcut un pod pentru vagonete şi pe care voiau a'l întinde până la Moroeni, spre a transporta acolo mai cu înlesnire buştenii şi scândurile, ce se tae la cele 3—4 herăstrae, construite de dânşii. Această lucrare colosală costă aproape suma de 100.000 lei şi poate că ar fi reuşit să o ducă la bun capăt, dacă ar fi fost ajutaţi de cineva; însă lucrarea a rămas neterminată; aşa că acest pod acum nu serveşte la alt-ceva de cât numai la înlesnirea vizitatorilor de a vedea până la marginea sa această minunată Cheie, căci fără pod ar fi fost imposibil de a merge de la un capăt la altul, de cât numai urcând muntele Orzea.

Tot aci s'au făcut, sunt acum câţi-va ani, studii serioase, tot de d. inginer al Capitalei Orăscu spre a aduce apă în Bucureşti de la isvoarele de aci cari aŭ un debit colosal de mare şi o apă fără seamăn; dar şi această lucrare, ca şi multe altele, a fost părăsită, nu ştim din ce cauze. Ori cine ar dori să'şi facă idee despre suficienţa apei şi calitatea ei, nu are de cât să citească cartea cu studiile făcute a d-lui Orăscu.

S'aŭ făcut case şi mai multe instalaţiuni, cari azi sunt foarte bine îngrijite şi întreţinute de fraţii Ionescu. S'aŭ instalat telefoane şi mai multe alte lucrări sistematice pentru herăstraele lor. Transportul scândurilor însă se face cu multă greutate, căci muntele Orzea are un povârniş destul de înclinat. După ploae iarăşi, făcându-se noroi, căruţele încărcate cu scânduri sunt foarte cu greŭ scoase afară din pădure pe drumul spre Moroeni, Pietroşiţa, etc. Ca să uşureze povara vitelor însă, fraţii Ionescu aŭ construit ca un fel de pod din scânduri pe o întindere destul de mare. In fine aceşti oameni vrednici aŭ făcut din valea Scropoasa un centru de industrie demn de imitat şi de alţii.

Aci, în pavilionul din curte, la adăpost de ploaia care cădea torenţial, luarăm dejunul în grabă şi la 12 jum., conform ordinului d-lui colonel, o pornirăm spre Sinaia, ofiţerii trebuind să plece la 6 şi un sfert cu acceleratul spre Bucureşti.

Spre Sinaia sunt două drumuri: unul foarte scurt, dar foarte greŭ, iar altul ceva mai puţin greŭ, dar îndouit de lung. Cel dintâi, greŭ, pe muntele Orzea, care duce de-a dreptul la cruce—despre care voiŭ vorbi mai la vale,— dar care e inaccesibil pentru cai; cel de al douilea pe drumul căruţelor, pe care îl şi luarăm.

Urcăm cu grabă drumul carelor, tot prin muntele Orzea, şi spre marea mea mirare văd pe d. colonel călare pentru prima oară în timp de două zile. Abia eşim însă din pădure şi unui ofiţer îi vine răŭ; d. colonel descalecă atunci de pe cal şi i'l oferi ofiţerului, ceea ce ne-a făcut pe noi, turiştii încercaţi în ale munţilor printr'o veche şi îndelungată experienţă, să'l socotim ca un bun şi excelent turist.

Imi va obiecta cineva că adevăraţii turişti nu se găsesc la noi, ci în alte ţări, unde munţii sunt mult mai înalţi. Ii voiŭ răspunde că se înşală. Şi iată pentru ce: In Elveţia, unde munţii sunt de două ori mai înalţi decât ai noştri, excursioniştii urcă jumătate drumul, cam 2000 metri, cu funicularele, aşa că le rămâne puţin de urcat cu picioarele, aproape 1500 metri, pe când noi urcăm pînă la 2000—2511 metri numai pe jos.

Eşiţi din pădure, dăm de o casă, de unde drumul se bifurcează: la dreapta conduce spre Moroeni, Petroşiţa, etc.; iar la stânga spre Sinaia. Se înţelege că luăm pe cel din stânga. Urcăm încă un muntişor, care face parte tot din Orzea, coborâm puţin şi intrăm în coasta muntelui Dichiul. Mai multe poteci conduc pe această coastă pronunţată, pînă când ajungem la locul unde se desparte muntele Orzea de Dichiul.

Aci se află înfiptă o cruce şi drumurile se încrucişează: unul, spre apus, conduce la Zănoaga saŭ Bolboace; altul, spre est, format dintr'o mică potecă, conduce la Oboarele, Nucetul şi Peştera Ialomiţei; iar spre răsărit drumul cel mai bun şi mai frecuentat printre Dichiul şi Păduchiosul este acela pe care îl urmăm noi spre a ne reîntoarce la Sinaia.

Scăpaţi de greutăţi, de oare-ce nu mai aveam decât scoborâşuri şi prea puţine mici incursuri, câţi-va ofiţeri o iaŭ goana la vale. Imi era drag să mă uit după dînşii şi să le admir vigoarea lor tinerească.

La orele 4 şi trei sferturi eram cu toţii reuniţi în şoseaua Sinaia-Moroeni-Petroşiţa.

Tăem nenumăratele zig-zaguri ale şoselei, luând drumul făcut de care prin pădure, şi în câteva minute ne aflam la frumosul pod, în valea Isvorului, sub muntele Vânturişul.

Din nenorocire nu putem vedea frumoasa cascadă, ce cade dela o înălţime de mai mulţi metri, căci în toiul verei şi mai cu seamă când nu plouă, seacă şi nu se mai vede nimic.

Aci şoseaua se bifurcă: spre sud, la vale, merge la Isvor şi de aci spre Sinaia; iar la apus se află şoseaua numită «Drumul Codrului», pe care ne hotărîm a o urma.

După un ceas de umblet, sosim cu bine la Sinaia.

Ca vechiŭ şi experimentat turist, îmi permit a îndemna pe cititorii acestor descrieri, cari vor voi să viziteze localităţile mai sus menţionate, să-şi procure broşura: «In munţii Sinaia, Rucărului şi Dracului», care le poate servi drept călăuză şi unde vor găsi şi un plan după care să se conducă.

Vânătorii de blănuri

E fapt cunoscut că în veacul al XVI-lea negustoriĭ de blănurĭ şi aventurieriĭ organizaŭ expediţiunĭ în Siberia care era p'atuncĭ plină de bogăţiĭ în formă de blănurĭ. La reîntoarcere în imperiul Ţaruluĭ aceştĭ negustorĭ lăudaŭ frumuseţile acesteĭ ţărĭ puţin cunoscută şi guvernul rus se decise a pune stăpânire şi pe această ţară, maĭ mare în întindere decât însuşĭ uriaşul imperiu, sorţită să fie unul din grânarele Europeĭ.

Vânătoarea de zibeline nu este aşa de obişnuită ca aceia a epureluĭ, căprioareĭ, etc., căcĭ acest mic animal cu o blană atât de bogată, evită omul căruia nu-ĭ cere decât să-ĭ cucrţ pielea.

Caracteristica pădurilor în carĭ trăeşte zibelina este că aŭ un sol pietros acoperit cu brazĭ, pinĭ, mesteacănĭ, carĭ reflectează slabele lor umbre in mlaştine şi monotone ale vasteĭ Siberiĭ. Aceste pădurĭ sunt aşa de întunecoase că rar poate soarele să pătrundă printre crengĭ pe pământul pădureĭ, în scurtele lunĭ de primăvară. Zibeline, vulpĭ albastre, elanĭ, urşĭ, etc., se întâlnesc prin aceste ţinuturĭ carĭ sunt idealul vânătoruluĭ.

Vânătorul indigen de rasă tunguşă orĭ iacută, nu trăeşte decât din vânătoare, el locueşte în nişte bordeie mobile prin ajutorul renilor. Totdeauna vorbăreţ, obişnuit cu variaţiunile climeĭ cum şi cu întâmplările de vânătoare, râde, duce greutăţĭ şi nu visează de cât blănĭ frumoase de zibelină! Iarna blănile de zibelină ating maximum valoarea de 6.000 dolarĭ (30.000 leĭ) una. In acest sezon vânătoarea este oprită. Indigeniĭ nu's capabilĭ de braconagiŭ. Costumul lor de vânătoare e în raport cu viaţa pe care o duc.

Dăm aci două ilustraţiĭ reprezentând ambele tipurĭ de vânătorĭ din Siberia, tunguşĭ şi iacuţĭ.

L. Kl.

CELE TREI AVENTURIERE

— Mare roman de aventurĭ senzaţionale —

— Urmare —

PARTEA TREIA

CAP. I

Şalupa guvernatoruluĭ negru

— Strânge pânza!.. Strânge repede pânza!.. Trag asupra noastră!

Zăriĭ un mic nour de fum pe luntrea care plutea la o depărtare de vre-o cincĭ sute de metri de noĭ şi îndată un proectil ne găuri pânza.

Nu mă puteam înşela; oameniĭ aceia ne ordona să ne oprim.

Fără îndoială, n'aveaŭ nicĭ un tun la îndemână, pentru că dacă ar fi avut o asemenea armă, nu s'ar fi servit de un foc de puşcă pentru a ne da ordinul de oprire.

Cum noĭ n'aveam pe bord nicĭ măcar un simplu revolver, fără îndoială că oameniĭ aceia erau mult maĭ bine înarmaţĭ şi prin urmare foarte cuminte era să le ascultăm ordinul.

Am strâns pânza şi mărturisesc că am făcut operaţia aceasta cu oarecare grabă, de oare-ce un glonte ar fi putut foarte uşor să se rătăcească în corpul vre-uneia dintre tovarăşele mele.

Luntrea noastră de salvare se maĭ legănă de câte-va orĭ pe valurĭ şi apoĭ rămase nemişcată.

Priveam acum la luntrea necunoscutilor, care se apropia repede.

Oare ce voiau oameniĭ aceia?

Erau patru zile de când un vânt constant ne îndepărta tot maĭ mult de Vera-Cruz. Trecusem pe la capătul peninsuluĭ Iucatan şi lăsasem în urmă zona marină cuprinsă între această peninsulă şi Antilele marĭ.

Toate astea de sigur după judecata şi aprecierile mele, pentru că tovarăşele mele de drum erau chineze în materie de geografie.

Când încercam să le explic ceva,

Fureta și Satina căscau fără să se ascundă. Numaĭ Regina mă asculta cu cea maĭ mare atenție. S'ar fi zis că o doare să rămâe străină de niște lucrurĭ carĭ mie îmĭ erau familiare.

Și îmĭ punea întrebărĭ fără sfârșit și eu îĭ răspundeam fără să obosesc.

Ah, dacă ar fi putut dînsa citi pînă în fundul sufletuluĭ meu, dacă ar fi putut ști cât de mult o iubeam, n'ar fi fost atât de neliniștită din pricina câtorva nume geografice!

Orĭ cum însă, mă simțeam fericit că puteam s'o instruesc.

Regina înțelegea repede toate lucrurile; în câte-va lunĭ avea să devie tot așa de cultă ca toate domnișoarele din lumea mare, carĭ îșĭ petrec primiĭ optsprezece anĭ aĭ tinereței lor prin pensionate.

Am siguranța că ar putea deveni chiar o savantă, drăguța și blonda mea liberatoare.

Căcĭ acuma este iarăși blondă. Nimic nu-mĭ maĭ aduce aminte de indiana Vahi. E din noŭ blondina adorabilă pe care am cunoscut-o la Havre, fata de inimă care m'a scăpat de la moarte pentru a mă arunca într'un duel tragic, al căruĭ preț era un titlu de prinț și o mare avere.

Luntrea care ne dase ordin să stăm pe loc se apropia mereu. După semnele distinctive pe carĭ le purta această luntre, ghiceaĭ bine că trebuia să ducă niște personagiĭ marĭ.

Oameniĭ carĭ stăteau înclinațĭ la cârmă erau toțĭ negri.

Și oameniĭ aceștia rîdeau cu poftă, arătându'șĭ dințiĭ albĭ.

Veselia aceasta a negrilor avea ceva neliniștitor.

Acum barca lor se apropiase de tot. Îmĭ aruncară o fringhie și îmĭ strigară:

— Te vom lua în remorcă! Am legat fringhia de luntrea mea.

Negrul care 'mĭ vorbise nu mă pierdea de loc din vedere. Avu totușĭ timpul să facă o schimă Satineĭ care, nepăsătoare, râdea.

Aventurieriĭ sunt înzestrațĭ întotdeauna cu firĭ excepționale.

Situația noastră era destul de grea, destul de neliniștitoare; și totușĭ Satineĭ îĭ venea să râdă.

După un moment negrul reluă:

— Te veĭ urca pe bord împreună cu frumoasa fată neagră și cu ridicolele creole.

Pentru negri, toțĭ albiĭ sunt creolĭ. Dar negrul acela, vorbind de Regina și Fureta, îndrăznise să le găsească *ridicole*. Mânia mă cuprinse:

— Să'țĭ tacă gura, sclavule!

— In Haĭti negriĭ nu sunt sclavĭ, îmĭ răspunse dînsul cu demnitate. Negriĭ sunt cetățenĭ liberĭ aĭ republiceĭ! Dînșiĭ au făcut marea revoluție, ca și cetățeniĭ patrieĭ mame!

Toate acestea eraŭ spuse cu un ton așa de caraghios, în cât nu-mĭ putuĭ stăpâni râsul. Litera R maĭ cu seamă n'o putea pronunța de loc.

Fureta râdea cu hohote.

Dar în sfârșit, aflasem un lucru: luntrea aparținea unuĭ personaj din Haiti, vechea colonie franceză, care după ce devenise liberă se despărțise în două republicĭ rivale: Haiti și San-Domenigo.

Voiam să știŭ însă care era situația noastră față de echipajul luntreĭ, și de aceea răspunseĭ:

— Nu vreaŭ să mă urc pe bordul vostru. Voesc să-mĭ urmez drumul.

— Asta nu se poate.

— Și de ce mă rog?

— Eŭ nu știŭ. E ordinul excelenței sale guvernatorul.

— Care guvernator?

— Eĭ!... Guvernatorul provincieĭ Bonis. Ce fel de om eștĭ tu, dacă nu cunoștĭ pavilionul săŭ alb având la mijloc un om albastru care dansează matșișa?

In adevăr, așa era; de-abia acum observam steagul.

Omul continuă:

— Dar am vorbit destul. Veĭ veni îndată pe bordul nostru, saŭ dacă nu, vom face praful să vorbească.

Era destul de clar. Trebuia să ne supunem.

Regina îmĭ șopti la ureche:

— Tot e maĭ bine în mâna negrilor, de cât în ghiarele Mafieĭ.

Cuvintele acestea mă făcură să prind din noŭ curaj.

Când e cineva deprins cu primejdiile, dintre două pericole marĭ, simte o adevărată plăcere să-l poată alege pe cel maĭ mic.

Negrul păru încântat de supunerea noastră și ne ajută să debarcăm în luntrea sa.

Când ne văzu acolo, cu un gest, pe care fără îndoială dânsul îl credea plin de politeță, îmĭ zise:

— Veĭ rămânea liniștit aici. Eŭ mă duc să daŭ de veste excelențeĭ sale guvernatorul.

Apoĭ, cu pașĭ maestoșĭ se îndreptă spre partea dindărăt a luntreĭ, unde se afla o cabină frumos împodobită.

In timpul acesta vâslașiĭ negri îșĭ vedeaŭ înainte de lucru, târând în remorcă și barca noastră de salvare, care fusese solid legată.

Așteptarea nu ne fu lungă.

Negrul se întoarse în curând, și cu un aer maestos îmĭ zise:

— Excelența sa guvernatorul Epaminonda Smochină te așteaptă.

La auzul acestuĭ nume mă cuprinse o poftă nebună de râs.

Îmĭ aduseĭ aminte atuncĭ, că după ce independența fusese proclamată în Haiti, negri se împodobiseră cu numele cele maĭ caraghioase. Fiecare îșĭ aninase de coadă numele unuĭ obiect saŭ al unuĭ aliment care-ĭ plăcea maĭ mult. Astfel fură create dinastiĭ *Bomboană*, *Prăjitură*, și așa maĭ încolo.

La urma urmiĭ, întrucât d. Epaminonda Smochină era maĭ caraghios decât concetățeniĭ săĭ?

Urmat de aproape de tovarășele mele, am pătruns în cabina excelențeĭ sale.

Ah! ce maestate!

Epaminonda purta niște haine cu galoane aurite, carĭ păreaŭ ale vreunuĭ lacheu somptuos al unuĭ prinț dintr'o feerie imaginară.

Pe cap avea un bicom și la cingătoare purta o sabie scurtă.

Picioarele goale și așa de enorme, în cât nicĭ nu-țĭ venea să crezĭ că eraŭ ale unuĭ singur om.

Alăturĭ de domnul guvernator trona soția sa, îmbrăcată în alb. Picioarele sale, micĭ în comparație cu ale bărbatuluĭ, nu eraŭ goale, ci învestmântate în niște frumoșĭ ciorapĭ albaștriĭ.

Dar adorabila Ceres — așa se numea soția guvernatoruluĭ— avea chiar și o pălărie *cloche*, ultimul fason, care-ĭ dădea aerul cel maĭ galant din lume.

Cel puțin aceasta trebuia să fie părerea excelențeĭ sale guvernatorul, de oarece îl vedeam privindu-șĭ soția cu niște ochĭ plinĭ de dragoste.

La spatele meŭ, Fureta fu cuprinsă de un acces de tuse. Fără îndoială, biata fată fusese nevoită să tușească pentru ca să nu izbucnească în hohote de râs.

Guvernatorul se ridică de pe pernele pe carĭ stătea tolănit, și fără nicĭ-un înconjor, ne zise:

— Ațĭ furat luntrea cu care călătorițĭ, dela Vera Cruz. Telegraful m'a înștiințat despre aceasta.

«După ce voĭ răspunde că v'am capturat, vor veni de acolo să vă ia.

«Până atuncĭ vețĭ fi în serviciul frumoaseĭ-frumoaselor, nobila mea soție Ceres. Și de vreme ce sunt gardianul vostru în numele justițieĭ, e drept să cer despăgubirĭ, căcĭ voĭ avea și eŭ cheltuelĭ cu voĭ».

Voiam să răspund, să protestez, dar Regina mă trase încet de mână. O priviĭ și ea îmĭ făcu semn să tac.

Cum?

Eram arestat ca tâlhar și mi se ordona să prezint compturĭ de cheltuelĭ justițieĭ mexicane, și Regina îmĭ ordona să tac?

Cu toate acestea, fără să mă revolt, mă înclinaĭ în fața guvernatoruluĭ.

Dânsul binevoi să-șĭ arate mulțumirea printr'un gest, și ne concediă.

— Să nu vă îndepărtațĭ prea mult, pentru că va trebui să alergațĭ la cea dintâĭ chemare a Regineĭ frumusețiĭ.

După ce am eșit din cabină, Re-